UCHWAŁA NR IV/17/18
RADY MIASTA SIEMIATYCZE

z dnia 28 grudnia 2018 r.

w sprawie jednostkowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Siemiatycze

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, 1000, 1349 i 1432) oraz art. 12 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945), uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze przyjętym uchwałą Nr XV/89/99 Rady Miejskiej w Siemiatyczach z dnia 30 grudnia 1999 r., zmienionym uchwałami Rady Miasta Siemiatycze Nr V/28/07 z dnia 7 marca 2007 r., Nr XLII/181/10 z dnia 31 marca 2010 r., Nr XX/107/12 z dnia 28 marca 2012 r. oraz Nr XX/108/12 z dnia 28 marca 2012 r., zgodnie z uchwałą Nr XXIX/177/17 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia jednostkowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Siemiatycze, wprowadza się następujące zmiany:

1) zmienia się funkcję i przeznaczenie terenów leśnych położonych przy ul. Armii Krajowej, oznaczonej nr ewid. działki 713/2 na cele budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i usług. Obszar objęty zmianą funkcji przeznaczenia terenów oznacza się symbolem **IV/1 MN,U** w ujednoliconym rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze w skali 1 : 5 000 (zał Nr 2A);

2) zmienia się funkcję i przeznaczenie terenów leśnych położonych przy ul. Obrońców Warszawy, w granicach oznaczonych na mapie stanowiącej załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXIX/177/17 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 29 marca 2017r. (części działek oznaczonych nr ewid.: 2167, 2168, 2169, 2170, 2171) na cele budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i usług. Obszar objęty zmianą funkcji przeznaczenia terenów oznacza się symbolem **IV/2 MN,U** w ujednoliconym rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze w skali 1 : 5 000 (zał Nr 2B);

2. Zgodnie z art. 9 ust. 3a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945) zmiana studium dla części obszaru gminy wymaga dokonania zmian w części graficznej i tekstowej, które po wprowadzeniu zmian przestają być aktualne. Zmiany określone w § 1 .1 pkt. 1) i 2) nie wymagają istotnych zmian zapisów w tekście Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrrzennego miasta Siemiatycze. W wyniku wprowadzonych zmian, inne treści zawarte w studium nie uległy zmianie i nie przestają być aktualne na dzień ich sporządzenia.

§ 2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

1) jednolity tekst Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze, z uwzględnieniem dotychczasowych zmian, w tym wprowadzonych niniejszą uchwałą, stanowiący załącznik Nr 1,

2) rysunek Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze - kierunki w skali 1 : 5 000, z uwzględnieniem dotychczasowych zmian, w tym wprowadzonych niniejszą uchwałą, stanowiący załącznik Nr 2,

3) fragment rysunku kierunków Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestreznnego miasta Siemiatycze w skali 1 : 5000, z uwidocznioną zmianą studium, stanowiący załącznik Nr 2A,

4) fragment rysunku kierunków Studium uwarunkowań i kierunków zaqgosporaowania przestreznnego miasta Siemiatycze w skali 1 : 5000, z uwidocznioną zmianą studium, stanowiący załącznik Nr 2B,

5) rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia nieuwzględnionych przez Burmistrza Miasta Siemiatycze uwag wniesionych w trakcie wyłożenia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze do publicznego wglądu, stanowiący załącznik Nr 3.

§ 3. W części objętej niniejszą uchwałą traci moc uchwała Nr XV/89/99 Rady Miejskiej w Siemiatyczach z dnia 30 grudnia 1999 r., zmieniona uchwałami Rady Miasta Siemiatycze Nr V/28/07 z dnia 7 marca 2007 r., Nr XLII/181/10 z dnia 31 marca 2010 r., Nr XX/107/12 z dnia 28 marca 2012 r. oraz Nr XX/108/12 z dnia 28 marca 2012 r.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Siemiatycze.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Miasta

Jan Hyndza

Załącznik Nr 1.1 do uchwały Nr IV/17/18
Rady Miasta Siemiatycze
z dnia 28 grudnia 2018 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ

I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA

PRZESTRZENNEGO MIASTA SIEMIATYCZE

tekst ujednolicony

ze zmianami wprowadzonymi uchwałami Rady Miasta Siemiatycze:

Nr V/28/07 z dnia 7 marca 2007 r.

Nr XLII/181/10 z dnia 31 marca 2010 r.

Nr XX/107/12 z dnia 28 marca 2012 r.

Nr XX/108/12 z dnia 28 marca 2012 r.

CZĘŚĆ I

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

SIEMIATYCZE 2018 R.

SPIS TREŚCI

WSTĘP....7
1. Podstawa opracowania....7
2. Przedmiot studium....7
3. Części składowe studium....8
4. Opinie do studium....8
CZĘŚĆ I UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SIEMIATYCZE....9
1. Środowisko przyrodnicze....10
1.1. Położenie fizyczno-geograficzne i administracyjne oraz struktura użytkowania gruntów....10
1.2. Rzeźba terenu....11
1.3. Budowa geologiczna i surowce mineralne....13
1.3.1. Budowa geologiczna i charakterystyka gruntów....13
1.3.2. Surowce mineralne....14
1.4. Wody powierzchniowe i podziemne....15
1.4.1. Wody powierzchniowe....15
1.4.2. Wody podziemne....18
1.5. Gleby - element wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej....20
1.5.1. Waloryzacja przyrodnicza gleb....21
1.5.2. Waloryzacją użytkowo-rolnicza gleb....22
1.6. Lasy....23
1.7. Warunki klimatyczne....24
1.7.1. Temperatura powietrza....25
1.7.2. Opady atmosferyczne....25
1.7.3. Dynamika powietrza atmosferycznego....27
1.8. Obszary i obiekty podlegające szczególnej ochronie (prawnej)....28
1.9. Zagrożenia i degradacja środowiska....29
1.9.1. Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych....29
1.9.2. Zagrożenia powietrza atmosferycznego....30
1.9.3. Zagrożenia hałasem i wibracjami oraz elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym....31
1.9.4. Zagrożenia powierzchni ziemi i innych elementów środowiska przyrodniczego....33
1.10. Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego....34
1.10.1. Podstawowa struktura funkcjonalno-przyrodnicza miasta....34
1.10.2. Główne wnioski do kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta....35
2. Środowisko kulturowe....36
2.1. Obiekty zabytkowe i o wartościach kulturowych....36
2.1.1. Obiekty zabytkowe....36
2.1.2. Obiekty o charakterze zabytkowym....39
2.2. Stanowiska archeologiczne....46

3. Sfera społeczna....47
3.1. Potencjał ludnościowy i jego rozmieszczenie....47
3.1.1. Ludność i obszar gminy miejskiej....47
3.1.2. Zmiany rozmieszczenia ludności....48
3.1.3. Zmiany w stanie i strukturze ludności....49
3.1.4. Ruch naturalny ludności....51
3.1.5. Migracja ludności....51
3.1.6. Zatrudnienie....52
3.1.7. Bezrobocie....55
3.1.8. Przewidywane zmiany w dynamice demograficznej....56
3.2. Warunki mieszkaniowe....57
3.2.1. Zasoby i warunki mieszkaniowe....57
3.2.2. Ruch budowlany....58
3.2.3. Struktura własnościowa zasobów mieszkaniowych....59
3.2.4. Prognoza potrzeb mieszkaniowych....59
3.3. Urządzenia obsługi ludności....60
3.3.1. Edukacja....60
3.3.2. Przedszkola....63
3.3.3. Ochrona zdrowia i opieka socjalna....63
3.3.4. Kultura....64
3.3.5. Handel i gastronomia....65
3.3.6. Sport i rekreacja....65
3.3.7. Inne usługi i urządzenia....67
4. Sfera gospodarcza....68
4.1. Działalność produkcyjna, budownictwo, transport i składowanie....68
4.2. Podmioty gospodarki narodowej....69
4.3. Rolnictwo....71
4.3.1. Użytkowanie gruntów....71
4.3.2. Indywidualne gospodarstwa rolne....73
4.3.3. Uprawy rolne....77
4.3.4. Hodowla....79
4.3.5. Przewidywane kierunki produkcji rolnej....80
5. Analiza stanu zagospodarowania miasta....80
5.1. Funkcje i podstawowe elementy zagospodarowania miasta....81
5.1.1. Funkcje miasta....81
5.1.2. Podstawowe elementy zagospodarowania miasta....81
5.2. Struktura własnościowa nieruchomości....85
5.2.1. Nieruchomości gminy miejskiej....85
5.2.2. Nieruchomości Skarbu Państwa....86
5.2.3. Nieruchomości własne osób prawnych....86
5.2.4. Grunty parafialne....87
5.2.5. Wspólnoty gruntowe....87
5.3. Struktura przestrzenna miasta....87
5.3.1. Obszar zachodni zainwestowania miasta....88
5.3.2. Obszar wschodni zainwestowania miasta....92

5.4. Wnioski do planu zagospodarowania przestrzennego miasta....93
5.4.1. Wnioski o zmianę ustaleń miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze....93
5.4.2. Uwagi do ustaleń obowiązującego miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze....94
6. Komunikacja....95
6.1. Układ drogowy....96
6.1.1. Struktura funkcjonalno-techniczna....96
6.1.2. Charakterystyka stanów technicznych dróg i ulic....98
6.1.3. Charakterystyka ogólną układu uliczno-drogowego miasta....103
6.2 Techniczne zaplecze motoryzacji....105
6.2.1. Parkingi....105
6.2.2. Garaże....108
6.2.3. Stacja paliw....109
6.2.4. Zakłady naprawy pojazdów....109
6.3. Komunikacja zbiorowa komunalna....109
6.4. Wnioski wynikające z funkcjonowania komunikacji....110
7. Infrastruktura techniczna....112
7.1. Elektroenergetyka....112
7.1.1. Źródła zasilania....112
7.1.2. Linie elektroenergetyczne WN 110 kV....112
7.1.3. Sieć średniego napięcia....112
7.1.4. Ilość odbiorców i zużycie energii elektrycznej....115
7.1.5. Ocena rozwoju systemu elektroenergetycznego....116
7.2. System ciepłowniczy....117
7.3. Gazownictwo....118
7.4. Telekomunikacja....120
7.4.1. Stan telekomunikacji w mieście i struktura systemu....120
7.4.2. Ocena systemu i jego funkcjonowania....121
7.5. Radiokomunikacja i teletransmisja....121
7.6. Ropociągi....121
7.7. Zaopatrzenie w wodę....122
7.7.1. Charakterystyka ogólna systemu zaopatrzenia w wodę....122
7.7.2. Rozwój systemu zaopatrzenia w wodę w latach 1985 - 1998r....123
7.7.3. Charakterystyka komunalnego ujęcia wody i stacji uzdatniania....124
7.7.4. Strefy ochronne komunalnego ujęcia wody....125
7.7.5. Ocena wydajności istniejącego komunalnego ujęcia wody....126
7.7.6. Zakładowe ujęcia wody....126
7.7.7. Ogólna ocena zaopatrzenia miasta w wodę....128
7.8. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków....128
7.8.1. Kanalizacja sanitarna....128
7.8.2. Miejska oczyszczalnia ścieków....129
7.8.3. Kanalizacja deszczowa....130
7.8.4. Ogólna ocena odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych....131

7.9. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów stałych.....131
7.9.1. Charakterystyka stanu istniejącego.....131
7.9.2. Ogólna ocena usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych.....132
8. Syntetyczna ocena poziomu zaspokojenia potrzeb ludności i zagospodarowania miasta wg stanu z 1997r.....133
9. Elementy zagospodarowania przestrzennego o charakterze ponadlokalnym.....134
9.1 Cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze miasta Siemiatycze.....134
9.2. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, wynikających z polityki przestrzennej państwa.....136
10. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....139

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze opracował zespół projektowy w następującym składzie

1. mgr inż. arch, Wiktor Panfiluk	-	główny projektant, koordynacja prac,urbanistyka (uprawniony do projektowania w planowaniu przestrzennym nr ewid. 557/88),
2. mgr inż. arch. Zdzisław Plichta	-	zagadnienia metodyczne t gospodarki przestrzennej,
3. mgr inż. arch. Joanna Lipska	-	zagadnienia przestrzenne i opracowanie graficzne,
4. mgr inż Halina Czmut	-	analiza istniejącego stanu zagospodarowania, zagadnienia przestrzenne,
5. mgr Anastazja Brzozowska	-	demografia, zagadnienia społeczne i gospodarcze,
6. mgr Mikołaj Patejuk	-	ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego,
7. mgr inż. Czesława Kruszewska	-	gospodarka wodna, ściekowa i odpadami,
8. inż. Elżbieta Kępska	-	energetyka i telekomunikacja,
9. mgr inż. Jan Kruszewski	-	komunikacja,
10. tech. drog. Maria Popławska	-	prace graficzne i techniczne

Wprowadzone zmiany wynikające z realizacji uchwały Nr XXIX/177/17 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia jednostkowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Siemiatycze uwidoczniono w tekście czcionką Times New Roman kursywą.

WSTĘP

1. Podstawa opracowania studium

Podstawami prawnymi opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze są:

a) art.6, ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999r. Nr 15, poz. 139),

b) uchwała Nr XXXV/209/97 Rady Miejskiej w Siemiatyczach z dnia 30 czerwca 1997r.

c) umowa o dzieło z dnia 12 listopada 1997r. zawarta pomiędzy Zarządem Miasta Siemiatycze, a głównym projektantem opracowującym projekt studium.

2. Przedmiot studium

Przedmiotem studium są;

1) Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające z:

a) dotychczasowego przeznaczenia zagospodarowania i uzbrojenia terenu,

b) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych,

c) stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej,

d) prawa własności gruntów,

e) jakości życia mieszkańców,

f) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,

2) Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy:

a) obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych,

b) lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe,

c) obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy,

d) obszary zabudowane, ze wskazaniem terenów wymagających przekształceń lub rehabilitacji,

e) obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę,

f) kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym tereny niezbędne do wytyczania ścieżek rowerowych,

g) obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe,

h) obszary przewidywane do realizacji zadań i programów wynikających z polityki przestrzennej państwa na obszarze gminy.

3. <u>Części składowe studium</u>

Na studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze składa się :

a) rysunek uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze w skali 1 : 5,000,

b) rysunek kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze w skali 1 : 5.000,

c) tekst studium,

d) dokumentacja studium, a w tym dokumenty formalno-prawne.

4. <u>Opinie do studium</u>

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze, zgodnie z art.6 ust.3 ustawy z 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U, Nr 15, poz.l39z 1999r,) przedłożono do zaopiniowania organom, o których mowa w art 18 ust. 2 pkt 4 tejże ustawy.

C Z Ę Ś Ć I

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SIEMIATYCZE

1. Środowisko przyrodnicze

1.1. Położenie fizyczno-geograficzne i administracyjne oraz struktura użytkowania gruntów

Miasto Siemiatycze z wyjątkiem niewielkiego skrawka jego południowej części (Podlaski Przełom Bugu) położone jest w obrębie dużej jednostki fizyczno-geograficznej stanowiącej mezoregion zwany Wysoczyzną Drohicką wchodzącą w skład makroregionu Niziny Północnopodlaskiej.

W układzie administracyjnym miasto Siemiatycze położone jest w południowej części województwa podlaskiego w otoczeniu obszarów należących do gminy Siemiatycze.

Strukturę użytkowania gruntów miasta Siemiatycze w odniesieniu do określonych lat ilustrują dwa poniższe zestawienia tabelaryczne.

Tabela nr 1

Lp.	Wyszczególnienie	użytkowanie gruntów wg granic administracyjnych			
		1990r.		1996r.	
		ha	%	ha	%
1.	Powierzchnia ogólna	3,625	100	3,625	100
2.	Użytki rolne w tym:	2,166	59,8	2,172	59,9
2.1.	grunty orne	1,935	53,4	1,812	50,0
2.2.	sady	42	1,2	84	2,3
2.3.	łąki	43	1,2	159	4,4
2.4.	pastwiska	146	4,0	116	3,2
3.	lasy	780	21,5	824	22,7
4.	grunty pozostałe	679	18,7	629	17,4

Źródło - Podstawowe dane statystyczne wg miast i gmin za 1996r. - Urząd Statystyczny w Białymstoku 1997r.

Tabela nr 2

Lp.	Wyszczególnienie	użytkowanie gruntów wg granic administracyjnych w gospodarce indywidualnej			
		1990r.		1996r.	
		ha	%	ha	%
1.	Powierzchnia ogólna	2,927	100	3,077	100
2.	Użytki rolne w tym:	1,991	68,0	2,073	67,4
2.1.	grunty orne	1760	60,1	1,718	55,8
2.2.	sady	42	1,4	84	2,7
2.3.	łąki	43	1,5	159	5,2
2.4.	pastwiska	146	5,0	112	3,7
3.	lasy	728	24,9	801	26,0
4.	grunty pozostałe	208	7,1	203	6,6

Źródło - Podstawowe dane statystyczne wg miast i gmin za 1996r. - Urząd Statystyczny w Białymstoku 1997r.

1.2. Rzeźba terenu

Obecna rzeźba terenu miasta Siemiatycze jest wynikiem działalności lodowca z okresu stadiału mazowiecko-podlaskiego zlodowacenia środkowopolskiego oraz późniejszej erozji i akumulacji.

W obszarze administracyjnym miasta wyróżniają się dwie jednostki morfologiczne, tj. wysoczyzna polodowcowa i doliny rzek Kamionki i Mahomet.

Wysoczyzna polodowcowa zajmuje dominującą część obszaru miasta, przy czym jednak przestrzennie nie stanowi zwartej powierzchni. W środkowej części rozdzielają dolinę rzeki Kamionki na część zachodnią i wschodnią, zdecydowanie różniące się ukształtowaniem powierzchni terenu.

Część zachodnia to wysoczyzna morenowa o powierzchni płaskiej, silnie zdenudowanej, wyniesiona na wysokość 130 – 157 m n.p.m., a spadki terenu nie przekraczają 5%. Rozcinające ją dolinki o kierunku równoleżnikowym charakteryzują się dość szerokimi dobrze zarysowanymi dnami i stałym odpływem wód.

Natomiast obszar wschodniej części miasta to wysoczyzna morenowa falista położona na wysokości 130 - 165 m n.p.m., porozcinana licznymi, przeważnie suchymi,

dolinkami denudacyjnymi o różnej szerokości dna i długości oraz nadbudowana wzgórzami moren czołowych o wysokościach względnych od 3 – 10 m. Spadki terenu powyżej 5% a w partiach zboczonych przeważają spadki od 5 do 10 % i wyżej.

Doliny rzeki Kamionki i Mahomet zaliczane do głównych jednostek morfologicznych na terenie miasta Siemiatycze powstały w wyniku erozji i akumulacji wód w plejstocenie i holocenie. W obrębie tych dolin występują tarasy nadzalewowe i tarasy zalewowe.

W dolinie rzeki Kamionki taras nadzalewowy wyniesiony jest ca 127 – 145 m n.p.m. i ca 2 – 5 m nad poziom tarasu zalewowego. Powierzchnia tarasu jest płaska, po stronie lewej ciągnie się nieprzerwanie a po stronie prawej występuje fragmentami. Szerokość tarasu nadzalewowego jest zmienna od ca 100 do 300 m.

Taras zalewowy położony jest na wysokości 125 – 141 m n.p.m. i jest wyniesiony nad średni stan wody w rzece Kamionce ca 1,5 – 2 m. Występuje po obu stronach rzeki a jego szerokość jest zmienna i waha się od 200 do 350 m.

W dolinie rzeki Mahomet taras nadzalewowy występuje tylko po stronie prawej północnej. Charakteryzuje się płaską powierzchnią wyniesioną ca 140 – 145 m n.p.m. i ca 2 – 4 m nad poziom tarasu zalewowego. Natomiast taras zalewowy występuje po obu stronach koryta rzeki a jego szerokość wynosi ca 150m. Taras ten wyniesiony jest ca 137 – 140 m n.p.m. i ca 1 - 1,5 m nad średni poziom wody w korycie rzeki

Należy także nadmienić, że w dolinie rzeki Kamionki i rzeki Mahomet występują także zbiorniki retencyjne - Zalew 1,2 i 3.

Oprócz w/w form naturalnych na obszarze miasta Siemiatycze występują także formy pochodzenia antropogenicznego jak wykopy, nasypy i wyrobiska.

Ogólnie rzecz biorąc należy podkreślić, iż rzeźba terenu nie ogranicza możliwości przestrzennego rozwoju m. Siemiatycze.

1.3. Budowa geologiczna i surowce mineralne

1.3.1. Budowa geologiczna i charakterystyka gruntów

Pod względem geologicznym obszar miasta Siemiatycze położony jest w obrębie Niecki Prusko-mazowieckiej Obniżenia Podlaskiego wchodzącego w skład platformy wschodnio-europejskiej. Dno niecki budują utwory Kredy Górnej wykształcone w postaci wapieni, margli i kredy piszącej. Na kredzie zalegają utwory trzeciorzędowe reprezentowane przez piaski glaukonitowe i iły oligoceńskie oraz mioceńskie piaski, mułki i iły z wkładkami węgla brunatnego, stanowiące z kolei podłoże pokrywy czwartorzędowej. Strop utworów trzeciorzędowych zalega narożnych głębokościach i tak od 78 m p.p.t. w rejonie mleczarni do 156 m p.p.t na obszarze Zakładów Przetwórstwa Warzywno-Owocowego „Hortex", Z powyższego wynika, że miąższość utworów czwartorzędowych jest zróżnicowana i waha się od ca 70 m do 160 m. Utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez kilka poziomów glin rozdzielonych serią utworów wodnolodowcowych lub zastoiskowych charakteryzujących się dużą zmiennością zarówno poziomą jak i pionową. Strefę przypowierzchniową obszaru miasta budują utwory pochodzenia plejstoceńskiego i pochodzenia holoceńskiego.

Utwory plejstoceńskie reprezentowane są przez utwory akumulacji rzecznej wyższych tarasów, utwory moreny czołowej, lodowcowej i wodnolodowcowej oraz zastoiskowej.

Przestrzenne rozmieszczenie tych utworów w obrębie obszaru miasta (wg danych Geoprojektu z 1985r.) przedstawia się następująco :

- utwory akumulacji aluwialnej tarasu nadzalewowego reprezentowane głównie przez piaski drobne i średnioziarniste o miąższości ponad 4,5 m występują wzdłuż doliny rzeki Kamionka i Mahomet,
- utwory akumulacji czołowo-morenowej reprezentowane przez piaski, żwiry i kamienie, lokalnie gliny o miąższości od ok. 2 do ponad 4,5 m, występują w formie większych lub mniejszych pagórków w południowej i wschodniej części obszaru miasta.
- utwory akumulacji lodowcowej reprezentowane przez piaski lodowcowe drobno i średnioziarniste, lokalnie żwiry o miąższości od 1,5 do ponad 4,5 m oraz gliny

o miąższości przekraczającej 4,5 m. Występują na całym obszarze opracowania, z tym że piaski lodowcowe zajmują najwyżej wyniesione obszary koncentrując się w sąsiedztwie pagórków morenowych oraz glin, które w formie zwartych powierzchni występują w zachodniej części obszaru miasta a we wschodniej części występują jedyniew formie większych lub mniejszych płatów,

- utwory akumulacji wodnolodowcowej reprezentowane przez piaski głównie średnio i drobnoziarniste budują znaczne obszary na wschód od doliny rz. Kamionki wzdłuż krawędzi wysoczyzny,
- utwory akumulacji zastoiskowej reprezentowane przez pyły i gliny pylaste o miąższości ponad 4,5 m budujące niższe partie krawędziowe wysoczyzny wzdłuż doliny rz. Kamionki.

Utwory holoceńskie reprezentowane są przez utwory aluwialno-bagienne, utwory aluwialne i deluwialne;

- utwory aluwialno-bagienne reprezentowane przez namuły organiczne pylaste i piaszczyste oraz piaski humusowe o miąższości od 2 do 4,5 m, występują w dolinkach bocznych rz. Kamionki,
- utwory aluwialne - piaski drobno i średnioziarniste o miąższościach przeważnie ponad 4,5 m występujące w dolinach rzek Kamionki i Mahomet,
- utwory deluwialne - piaski pylaste i gliniaste o miąższościach ca 2 m występujące w dnach suchych nieckowatych dolinkach.

Ogólnie rzecz biorąc grunty pochodzenia plejstoceńskiego zaliczane są do gruntów nośnych, korzystnych dla rozwoju budownictwa a grunty pochodzenia holoceńskiego do gruntów słabonośnych nie nadających się pod zabudowę.

1.3.2. Surowce mineralne

Występowanie surowców mineralnych na obszarze miasta Siemiatycze ściśle wiąże się z przestrzennym układem i rodzajem utworów czwartorzędowych. Występują one w przypowierzchniowej warstwie tych utworów i są eksploatowane metodą odkrywkową.

Na terenie m. Siemiatycze zostało udokumentowane następujące złoże surowców mineralnych:

- złoże kruszywa naturalnego grubego „Siemiatycze o zasobach bilansowych w kat. Ci 4350 tys. ton, pozabilansowych „C_1" 4800 tys. ton. Powierzchnia złoża 194280,0 m^2. Miąższość 2,0 - 24,0m - średnia 10,5 m. Stan zasobów na 01.01.1991r. wynosił 965,9 tys, ton. Roczne wydobycie w roku 1990 wynosiło 192,9 tys, ton.

Złoże przeznaczone jest do produkcji żwirów jedno i wielofrakcyjnych, mieszanek grubych i drobnych oraz pospółek. Jest to kruszywo przydatne głównie d/p betonów, a jego użytkownikiem jest BUSM Białystok. Na terenie miasta eksploatowane jest wyłącznie kruszywo naturalne grube i drobne (piaski). Aktualnie w granicach administracyjnych miasta poza eksploatacją złoża „Siemiatycze" znajduje się 20 czynnych okresowo punktów eksploatacji kruszywa naturalnego (wyrobisk), w tym 13 wyrobisk surowców grubych (dwa do rekultywacji) i 7 wyrobisk eksploatacji piasków (4 do rekultywacji). Surowce powyższe eksploatowane są na potrzeby lokalne i mają zastosowanie głównie w budownictwie indywidualnym i drogowym.

(Materiały źródłowe: Inwentaryzacja surowców mineralnych gm. Siemiatycze wykonana przez Przedsiębiorstwo Geologiczne „POLGEOL" Warszawa, 1992r.)

1.4. Wody powierzchniowe i podziemne

1.4.1. Wody powierzchniowe

a) Hydrografia

Pod względem hydrograficznym obszar miasta Siemiatycze położony jest w obrębie zlewni rzeki Kamionki będącej prawobrzeżnym dopływem rzeki Bug.

Sieć hydrograficzna na terenie miasta tworzy w/w rzeka Kamionka wraz ze swoimi dopływami rzeką Mahomet, Muchawiec i ciekiem bez nazwy. Rzeka Kamionka wypływa z terenu wysoczyzny z okolicy wsi Czerepy, a jej źródła położone są na wysokości ca 158,0 m n.p.m. Długość rzeki wynosi ca 27,0 km, a powierzchnia zlewni 127,2km^2. Obszar miasta stanowi środkowy odcinek jej biegu. Wody rzeki Kamionki płyną dość głęboko wciętym erozyjnie korytem, którego szerokość waha się od ca 5,0m do 8,0m. Jej wodostan w bardzo dużym stopniu uzależniony jest od ilości i okresu spiętrzenia wód w zalewach. Rzeka Mahomet jest lewobrzeżnym dopływem rz. Kamionki i odwadnia tereny

północno-wschodniej części obszaru miasta. Płynie ze wschodu ku zachodowi bardzo wyraźnie zarysowaną doliną. Szerokość jej koryta wynosi ca 3,0 – 4,0 m. Przy czym należy podkreślić, że dolina (taras zalewowy) na odcinku od ujścia rzeki do drogi Siemiatycze - Baciki Dolne jest okresowo zalewany w wyniku piętrzenia wód na Zalewie II rzeki Kamionki. Rzeka Muchawiec i ciek bez nazwy są prawobrzeżnymi dopływami rz. Kamionki. Mają charakter rowów i są wcięte w podłoże na głębokość ca 2,0 m Odwadniają zachodnią część obszaru miasta. Bardzo istotnym elementem wód powierzchniowych na terenie miasta są zbiorniki retencyjne - Zalew 1, 2 i 3 o funkcjach ekologicznych, gospodarczych, rekreacyjnych i krajobrazowych. Zalew I położony jest w dolinie rzeki Kamionki w pobliżu ujścia rzeki Muchawiec a jego powierzchnia wynosi 6,2 ha, pojemność 0,09 mln m^3 . Zalew 2 i 3 położony jest w dolinie rzeki Kamionki i Mahomet.

Od strony zachodniej (częściowo) i południowej ograniczony jest wałami w formie zapory bocznej i czołowej. Natomiast od strony wschodniej północnej i południowo-wschodniej zasięg zbiornika ograniczają naturalne zbocza wysoczyzny.

Normalny poziom piętrzenia wód w zbiorniku wyznacza rzędna 137,50 m n.p.m, a maksymalny rzędna 138,25 m n.p.m.

Wybrane dane techniczne zbiornika (Zalew 2 i 3) przedstawiają się następująco:

- powierzchnia zbiornika 27,4 ha
- objętość całkowita 548.000 m^3
- średnia głębokość zbiornika 2,0 m
- max. głębokość przy zaporze 5,10 m

Do wyżej określonych rzędnych poziomów piętrzenia dostosowane są rzędne jazów oraz rzędne koron wałów.

Rzeki stanowiące sieć hydrograficzną na terenie miasta (Kamionka, Mahomet i Muchawiec) wg uzyskanych informacji nie wylewają. Jedynie sporadycznie, szczególnie w czasie wiosennych roztopów zalewane są niżej położone obszary w obrębie tarasów zalewanych.

b) Wielkości przepływowe rz. Kamionki

Przepływy charakterystyczne i spływy jednostkowe w przekroju ujścia do Bugu rzeki Kamionki przedstawiają się jak niżej.

Tabela nr 3

Pow. w km^2	Przeżyw w m^3/s					Spływy jednostkowe $l/s/km^2$				
	NNQ	SNQ	SQ	SWQ	WO	NW	SN	S	SW	W
133,0	0,041	0,095	0,94	-	-	0,303	0,7142	7,067	-	-

Przepływ dyspozycyjny (95 %) wód powierzchniowych rzeki Kamionki w przekroju ujście do Bugu ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela nr 4

Pow. w km^2	Przepływ w m/s z obszaru		
	SNQ (95%)	Qn^x	Q dyspozycyjne
133,0	0,095	0,065	+ 0,030

x – przepływ nienaruszalny (wielkość wg kryterium hydrobiologicznego – IMiGW W-wa 1980r.) w podstawowym przekroju SNQ – 95%

Z powyższego zestawienia wynika, że jest to zlewnia o nadwyżkach przepływu dyspozycyjnego (wartość dodatnia). Tym niemniej obszar zlewni rz. Kamionki odznacza się niewielką zasobnością, stąd też zalicza się go do obszarów o ograniczonych zasobach wód powierzchniowych.

Aktualnie na poprawę stanu zasobności wód powierzchniowych m. Siemiatycze wywierają niewątpliwie utworzone na rzece Kamionce i Mahomet zbiorniki retencyjne zwane Zalewem 1 i Zalewem 2 i 3.

c) Stan czystości wód powierzchniowych

Istniejąca i projektowana klasa czystości wód w rzekach (Zarządzenie 18/71 Prezydium WRN w Białymstoku z dnia 27.05 J971r,) przedstawia się jak niżej:

- rz. Kamionka

- stan istniejący - od źródeł do miasta Siemiatycze włącznie(w tym zbiorniki retencyjne) II kl. czystości, poniżej miasta aż do ujścia wody pozaklasowe.
- stan projektowany - od źródeł do odcinka ujściowego (w tym obszar miasta) 11 kl. czystości, na odcinku ujściowym (poniżej miasta) III klasa czystości.

- Na pozostałych ciekach wodnych (Mahomet, Muchawiec i ciek bez nazwy) brak jest badań pomiarowo-kontrolnych, przy czym należy podkreślić, że nie obserwuje się tu wpływu zanieczyszczeń ściekowych związanych z działalnością gospodarczą- są to wody, które generalnie zaliczane do II klasy czystości.

1.4.2. Wody podziemne

Wody podziemne o znaczeniu użytkowym występują głównie w piaszczysto-żwirowych utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych oraz węglanowych utworach kredowych.

Wydajność utworów przedczwartorzędowych jest stosunkowo słabo rozpoznana.

W kredzie wody występują przede wszystkim w utworach piaszczystych oraz szczelinach opok, margli i kredy piszącej.

Natomiast występowanie wód w utworach trzeciorzędowych ma ścisłe powiązanie z piaszczystą serią oligocenu i miocenu o miąższości dochodzącej do 40 m. Powierzchnia stropowa utworów wodonośnych trzeciorzędowych zalega na głębokości ca 100 - 150 m. Wody oligoceńskie odznaczają się dobrą jakością i dużą wydajnością - w granicach 40 -50 m^3/h z jednego otworu wiertniczego przy depresji 10 - 15 m.

Główne źródło ujmowania wód podziemnych dla celów użytkowych na obszarze miasta stanowią utwory czwartorzędowe, aczkolwiek ich warunki hydrologiczne są skomplikowane z uwagi na znaczny udział glin. W obrębie utworów czwartorzędowych wyróżnia się kilka poziomów wodonośnych charakteryzujących się zróżnicowaną zasobnością i zasięgiem przestrzennym. Licząc od dołu są to następujące poziomy wodonośne :

- poziom III zwany spągowym,
- poziom II zwany międzymorenowym (IIb i Iia),

- poziomi zwany przypowierzchniowym.

Poziom wodonośny III (spągowy) zalega bezpośrednio na utworach trzeciorzędowych i jest najsłabiej rozpoznanym poziomem w utworach czwartorzędowych. Najczęściej spotykana miąższość tej warstwy wodo-nośnej waha się w granicach 15 - 25 m. Uzyskiwane wydajności w studniach kształtują się w granicach 45 - 60 m^3/h przy średniej wydajności ca 48,0 m^3/h Najczęściej spotykana wydajność jednostkowa kształtuje się w granicach 4 - 1 0 m^3h/l m.s.

Poziom wodonośny II (międzymorenowy) stanowi podstawowe źródło ujmowania wód podziemnych, w obrębie którego z uwagi na formę rozprzestrzeniania się i warunki hydrogeologiczne wyróżnia się dwa poziomy - poziom Ilb i IIa. Poziom IIb charakteryzuje się korzystniejszymi parametrami i ciągłością występowania. Wody tego poziomu ujmowane są na różnych głębokościach, przeważnie w przedziale 40 - 80 m z warstwy wodonośnej o miąższości w granicach 4 - 36 m na terenach wysoczyznowych. Wydajność jest różna i waha się od kilku do kilkudziesięciu m^3/h przy różnych depresjach. Przy czym należy zwrócić uwagę, że w części wschodniej miasta (ujęcia dla Zakładów „Hortex-u") na wszystkich studniach wydajność jest wysoka od ca 93,0 do powyżej 100,0 m^3/h. Natomiast bardziej na zachód wydajność maleje i zmniejsza się z reguły miąższość warstwy wodonośnej - wydajność dla studni byłego P.O.M, wynosi 7,2 m^3/h - S = 25,0 m, dla Ośrodka Zdrowia 12,2 m^3/h, S = 6,3 m.

W ramach ujęcia centralnego dla wodociągów miejskich zlokalizowanego w północno-wschodniej części miasta eksploatowane obecnie 3 studnie ujmują wody z głębokości 52 m, 121 m, i 98 m o wydajności 50m^3/h, 100 m^3/h i 100 m^3/h.

Poziom wodonośny I (przypowierzchniowy)

Zmienność litologiczna utworów przypowierzchniowych a także sama morfologia terenu powoduje, że warunki hydrogeologiczne poziomu przypowierzchniowego są zróżnicowane. Na terenie miasta występują obszary o odmiennym reżimie wód i różnej przepuszczalności gruntów przypowierzchniowych. Są to:

a) obszary występowania ciągłego poziomu wód gruntowych obejmujące głównie wschodnią część miasta. Woda utrzymuje się tu w łatwoprzepuszczalnych utworach piaszczysto-żwirowych i pylastych (plejstocen) obszaru wysoczyzny i tarasów nadzalewowych oraz w piaskach i namułach w obrębie holoceńskich

dolin. Są to wody powiązane hydrostatycznie i tworzą jeden poziom o zwierciadle swobodnym , który uzależniony jest od wysokości lustra wody w rzece.
W obrębie dolin wody występują bardzo płytko - poniżej 1,0 m od p.t., lokalnie 1,5 - 2,0 m p.t, (głównie w dolinach suchych). Na terenach wysoczyznowych głębokość występowania wody uzależniona jest od stosunków hipsometrycznych, w miarę wzrostu wysokości obniża się poziom zwierciadła wody - w części zachodniej miasta do głębokości ca 15,0 m, a w części wschodniej głębiej niż 20,0 m p.p. terenu,

b) obszary występowania wód gruntowych, gdzie ciągłość zwierciadła może ulegać zakłóceniom. Są to obszary wysoczyznowe zbudowane z utworów trudnoprzepuszczalnych (glin) położone głównie w zachodniej części miasta. Wody występują w przewarstwieniach piaszczystych lub żwirowych w obrębie glin na różnych głębokościach(przeważnie poniżej 4?0 m).W obrębie tych obszarów a w szczególności na terenach zbyt płaskich należy liczyć się z możliwością stagnacji wód przypowierzchniowych utrzymujących się w wierzchnich nieprze puszczalnych warstwach gruntów zbudowanych z glin. Lokalnie mogą też występować wody zawieszone - w piaskach na glinach.

Reasumując należy stwierdzić, że warunki wodne dla potrzeb rozwoju budownictwa wyłączając obszary dolin rzecznych są korzystne. Wody pierwszej warstwy wodonośnej charakteryzują się niską wydajnością i są najczęściej zanieczyszczone bakteriologicznie. Stąd też nie przedstawiają znaczenia w ujmowaniu ich dla celów pitnych mieszkańców m. Siemiatycze.

Zaopatrzenie ludności w dobrą wodę pitną powinno odbywać się na bazie ujmowania wód z poziomu międzymorenowego utworów czwartorzędowych względnie z osadów oligocenu (trzeciorzęd).

1.5. Gleby - element wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej

W podziale byłego województwa białostockiego na regionu glebowo-rolnicze (1 1 regionów wg IUNG Puławy - 1988r.) obszar miasta Siemia-tycze położony jest w obrębie dwóch regionów: Bielsko - Drohickicgo i Mielnicko – Kleszczelowskiego.

Region Bielsko - Drohicki obejmuje tereny położone w północnej i środkowo-zachodniej części miasta. Pod względem przyrodniczych walorów gleb jak i jakości

rolniczej przestrzeni produkcyjnej region ten w obrębie, którego znajduje się w/w część obszaru miasta zaliczony jest do najlepszych regionów byłego woj. białostockiego. Jest to region, gdzie gleby zostały wykształcone głównie z glin a ich przestrzenne zróżnicowanie jest niewielkie. Stanowi obszar intensywnej gospodarki rolniczej. Natomiast region Mielnicko - Kleszczelowski obejmuje tereny środkowowschodniej i południowej części miasta. Wśród skał glebotwórczych dominują piaski i żwiry zwałowe oraz sandrowe. Stanowi obszar o ograniczonych możliwościach produkcji rolnej - przewaga gleb kompleksu żytniego słabego i bardzo słabego.

Ogólnie rzecz biorąc skałą macierzystą gleb obszaru miasta są utwory czwartorzędowe pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego wykształcone w postaci glin, piasków, lokalnie pyłów oraz w dolinach i zagłębieniach namułów, torfów i piasków rzecznych. Stąd też pod względem składu mechanicznego gleby obszaru miasta zaliczone są do glin lub piasków gliniastych mocnych i lekkich na glinie, względnie do piasków słabogliniastych na glinie oraz piasków słabogliniastych całkowitych lub podścielonych piaskiem luźnym i piasków luźnych całkowitych.

1.5.1. Waloryzacja przyrodnicza gleb

Pod względem typologicznym gleby miasta Siemiatycze są stosunkowo mało zróżnicowane. Dominującym typem są gleby piaskowe różnych typów genetycznych - bielicowe, rdzawe, brunatne kwaśne (AB), Gleby te występują na całym obszarze koncentrując się głównie w północno-wschodniej, wschodniej i południowej części terenu miasta i są zaliczane przeważnie do V i VI klasy bonitacyjnej użytków ornych. Gleby pseudobielicowe (A) i dęby brunatne wyłumowane i kwaśne (Bw) zajmują procentowo w stosunku do ogółu gruntów niewielkie obszary a ich większe płaty występują głównie w zachodniej części obszaru miasta. Większy płat gleb (Bw) występuje także w północno-wschodniej, wschodniej i południowo-zachodniej części obszaru miasta. Są to gleby wytworzone z piasków gliniastych i gliniasto-pylastych podścielonych płytko i średnio głęboką gliną, które w strukturze bonitacji gruntów ornych zaliczane są przeważnie do gleb dobrych i średnich - IIIb i IVa, b kl. użytków ornych.

Natomiast w dolinie rzeki Kamionki i jej dopływach oraz lokalnych zagłębieniach poza dolinnych stanowiących użytki zielone występują głównie gleby mułowo-torfowe,

murszowo-mineralne i mady. Gleby użytków zielonych w strukturze bonitacji gruntów w większości zaliczane są do gleb słabych (3z), lokalnie do gleb średnich - 2z.

1.5.2. Waloryzacją użytkowo-rolnicza gleb

a) Udział powierzchniowy i procentowy klas bonitacyjnych w gruntach ornych i użytkach zielonych wg stanu na 1 stycznia 1990r, przedstawia się jak niżej:

Tabela nr 5

Grunty orne + sady			Użytki zielone		
Klasa	ha	%	Klasa	ha	%
I	-		I	-	
II	-		II	-	
IIIa	-		III	-	
IIIb	36	1,8	IV	73	30,3
IVa	458	22,9	V	105	43,6
IVb	551	27,5	VI	20	8,3
V	388	19,4	VIz	43	17,8
VI	464	23,2			
VIz	105	5,2			
razem	**2,002**		**razem**	**241**	

Źródło: Rocznik Statystyczny Woj. Białostockiego – WUS, Białystok 1994r.

Razem użytki rolne (grunty orne + użytki zielone) w mieście wynoszą 2243 ha co w stosunku do ogólnej powierzchni miasta (3625 ha) stanowi 61,9%. Przestrzenne rozmieszczenie klas bonitacyjnych gruntów rolnych w obrębie obszaru miasta jest adekwatne do w/w rozmieszczenia typologicznego gleb.

b) Kompleksy przydatności rolniczej gleb

Przestrzenne rozmieszczenie kompleksów przydatności rolniczej gleb w obrębie granic administracyjnych miasta ściśle wiąże się z przestrzennym rozmieszczeniem poszczególnych typów gleb oraz ich bonitacją.

Dominującym kompleksem przydatności rolniczej gleb na obszarze miasta jest kompleks 7 - żytni bardzo słaby (żytnio-łubinowy) przy znacznym udziale kompleksu 6 - żytnio słabego, które odpowiadają przestrzennemu rozmieszczeniu gleb piaskowych różnych typów genetycznych (AB).

Znaczną powierzchnię zajmuje również kompleks 5 - żytni dobry przy niewielkim

udziale kompleksu 4 - żytnio bardzo dobrego (pszenno-żytniego), a ich przestrzenne rozmieszczenie powiązane jest *z* wystąpieniem gleb pseudobielicowych (A) i gleb brunatnych (Bw) koncentrujących się głównie w zachodniej części miasta. Rozmieszczenia trwałych użytków zielonych ściśle wiąże się z układem dolin rzecznych i lokalnych obniżeń terenowych. Dominują użytki zielone słabe i bardzo słabe - 3z przy nieznacznym udziale użytków zielonych średnich – 2z.
Koncentracja gleb o wysokich wartościach produkcyjnych w zachodniej części miasta stanowi naturalny ogranicznik rozwoju przestrzennego miasta na przedmiotowym kierunku. Są to tereny o potencjalnych warunkach do intensywnej produkcji upraw zbożowych, a także warzywniczych i sadowniczych.

1.6. L a s y

Według podziału Polski na regiony (Krainy) przyrodniczo-leśne lasy m, Siemiatycze wchodzą w skład Krainy Mazowiecko - Podlaskiej zaliczanej do Dzielnicy Mazursko - Podlaskiej charakteryzującej się występowaniem grądów i lasoborów świeżych bez domieszki świerka, buka i jodły.

W podziale administracyjnym lasów byłego województwa podlaskiego lasy miasta Siemiatycze należą do Nadleśnictwa Nurzec z siedzibą w Nurcu Stacji.

Lasy na terenie miasta Siemiatycze wg danych statystycznych WUS za rok 1996 zajmują obszar 824 ha co stanowi 22,7 % ogólnej powierzchni obszaru miasta w jego administracyjnych granicach - 3625 ha.

Przestrzenne rozmieszczenie lasów na obszarze miasta jest nierównomierne. Występują przeważnie w formie niewielkich kompleksów leśnych należących do prywatnych właścicieli.

Koncentrują się głównie w północnej, wschodniej i południowej części opracowania co związane jest z występowaniem słabych gleb na tych terenach.

Lasy przedmiotowe są także mało zróżnicowane siedliskowo. Dominują bory świeże (Bśw) przy bardzo lokalnym występowaniu boru mieszanego świeżego (BMśw), lasu mieszanego (LM) oraz w dolinach olsu (OL). Bory świeże zajmują największe powierzchnie a w ich drzewostanie dominuje sosna z bardzo niewielką domieszką gatunków liściastych. Runo i podszyt ubogie. Drzewostany zróżnicowane wiekowo,

znaczny udział drzewostanów poniżej 40 lat przy niewielkim udziale drzewostanów powyżej 60 lat.

Bory mieszane świeże występują lokalnie w północno-wschodniej części opracowania. W drzewostanie dominuje sosna z domieszką gatunków liściastych (głównie dąb, grab, brzoza). Wiek drzewostanów zróżnicowany od ok. 25 do 60 lat.

Lasy mieszane występują lokalnie w rejonie doliny rzeki Mahomet w sąsiedztwie borów mieszanych. Są to drzewostany dębowe *z* domieszką sosny w wieku powyżej 60 lat.

Lasy najbardziej atrakcyjne dla rekreacji to :

- kompleks leśny położony w środkowej części opracowania (na południe od mleczarni),
- kompleks leśny położony w północnej części opracowania w rejonie doliny rzeki Mahomet,
- kompleks leśny położony w południowej części opracowania w rejonie wsi Turna.

Lasy w granicach administracyjnych miasta na mocy Ustawy nr 79 z dnia 26.03.1982r. podlegają ochronie prawnej.

Należy także podkreślić, że obszary leśne miasta pełnią funkcję ekologiczną, klimatyczną i ochronną. Z uwagi na powyższe znaczenie lasów należy dążyć do utrzymania istniejącego stanu - nie zmniejszać powierzchni leśnej i nie wprowadzać na tereny leśne innego zagospodarowania.

1.7. Warunki klimatyczne

W podziale byłego województwa białostockiego na krainy klimatyczne (wg s. I .Pióro) obszar miasta Siemiatycze został zaliczony do Krainy Nadbużańskiej charakteryzującej się najlepszymi warunkami klimatycznymi w obrębie byłego woj. Białostockiego.

Poniższą charakterystykę klimatu obszaru miasta oparto głównie o dane ze stacji meteorologicznej w Siemiatyczach i Drohiczynie (opady) z okresu lat 1948-1967 wg opracowania S. I. Pióro „Klimat województwa białostockiego" oraz o ocenę klimatu

zawartą w opracowaniu fizjograficznym ogólnym m. Siemiatycze - „Geoprojekt" W-wa 1985r.

1.7.1. Temperatura powietrza

Rozkład roczny temperatury w °C, średnie oraz absolutne maksyma i minima wg danych ze st. meteorologicznej w Siemiatyczach ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela nr 6

Rodzaj obserwacji	MIESIĄCE												Średnia roczna
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
śr. max min	-4,3 7,6 -	-3,8 - -28,1	-0,2 17,3 -20,5	7,6 - -8,5	13,3 - -5,2	17,0 33,6 -	18,3 35,4 5,3	17,3 35,2 -	13,3 31,7 -	8,0 26,5 -9,0	2,6 18,0 -19,9	-1,2 14,5 -22,5	7,4

Istotnym uwarunkowaniem wynikającym głównie z rozkładu temperatury jest to, że:

- przejścia średniej dekadowej temperatury przez progi termiczne w Siemiatyczach przypada dla 0° (okres gospodarczy) na 18 III Dla 5^0C (okres wegetacyjny) na 6 IV, dla 15° na 27 V i na 8 IX, dla 5^0 w jesieni na 5 XI i przejścia przez 0° na 5 XII,
- okres wegetacyjny rozpoczyna się 4 - 6 kwietnia a kończy się 27 - 28 października, trwa 205 - 208 dni,
- początek robót polowych przypada na pierwsze dni kwietnia a koniec na I-szą dekadę listopada,
- okres bezprzymrozkowy wynosi średnio ca 160 dni.

1.7.2. Opady atmosferyczne

Średni roczny rozkład opadów atmosferycznych, sumy maksymalne i minimalne oraz wskaźnik opadowy okresu wegetacyjnego przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne (Tabela nr 7).

Tabela nr 7

Stacja meteorologiczna	Rodzaj obserwacji	MIESIĄCE												Średnia roczna mm	Wskaźnik % V - X
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
Siemiatycze	śr.	28	31	26	32	49	74	84	73	48	84	42	37	558	64,9
	max	52	55	57	60	154	117	224	141	125	89	72	73	764	
	min	9	9	5	10	19	38	11	10	3	2	14	16	342	
Drohiczyn	śr.	31	34	29	34	50	74	78	70	40	34	41	38	553	62,6
	max	47	60	84	70	156	138	189	129	105	84	76	87	733	
	min	10	11	7	8	14	23	3	10	6	1	10	17	353	

Inne zjawiska meteorologiczne mające związek z opadami atmosferycznymi na terenie miasta kształtują się w sposób następujący:

- średnia roczna częstotliwość burz (okres 1953 - 1967) w Siemiatyczach wynosiła 13,3, a burz gradowych 2 - 3 (niewielka),
- średnia roczna wilgotność względna powietrza utrzymuje się w granicach 80 - 82 % (element wykazujący zmienność przestrzenną),
- średnia ilość dni z pokrywą śnieżną ca 80,
- średnie roczne zachmurzenie (1953 - 1967) w granicach 6,4 pokrycia nieba. Liczba dni pogodnych w mieście ca 51, a pochmurnych ca 140.
- średnie nasłonecznienie, tzn. ilość godzin ze słońcem na terenie miasta wynosi 4,4 godziny na dobę. Najwyższe usłonecznienie występuje w czerwcu i wynosi ca 8,2 godz./dobę. Według W.Okołowicza teren miasta otrzymuje ca 250 cal/cm^2 na dobę promieniowania całkowitego słońca, co stanowi jedną z wyższych wartości na terenie Polski.

1.7.3. Dynamika powietrza atmosferycznego

Rozkład średniej częstotliwości wiatrów i prędkości w m/sek na poszczególne kierunki oraz częstotliwość cisz za okres obserwacji 1953 - 1967 (st. meteo. Siemiatycze) ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela nr 8

%V m/s	Kierunki								Cisza w %
	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	
% V	8,6	9,0	13,6	11,3	11,1	13,3	18,6	14,5	8,8
	1,9	2,2	2,7	2,5	2,5	2,7	3,0	2,4	

Częstotliwość wiatrów z kierunków zachodnich (NW, W, SW) w Siemiatyczach osiąga 46,3 %, a wiatrów wschodnich (NE, E, SE) 33,9 %.

Przedstawione powyżej ogólne warunki klimatyczne miasta modyfikowane są okresowo lokalnymi warunkami fizjograficznymi tj. rzeźbą terenu, głębokością zalegania wód gruntowych, rodzajem podłoża, szatą roślinną, a także stopniem zagospodarowania

terenu. W związku z czym do terenów o korzystnych warunkach klimatu lokalnego należy zaliczyć obszary wyniesione ponad dolinę rzeki Kamionki i doliny jej dopływów. Tereny te odznaczają się głównie korzystnymi warunkami termicznymi, wilgotnościowymi i anemologicznymi - nadają się dla celów budownictwa mieszkaniowego, rolnictwa i osadnictwa.

Szczególnie korzystnymi warunkami klimatu lokalnego odznaczają się tereny zboczy o ekspozycji południowej - bardzo dobre warunki solarne, a także kompleksy leśne położone poza zasięgiem doliny - korzystne warunki bioklimatyczne i aeosanitarne.

Najbardziej korzystnymi terenami dla lokalizacji zakładów przemysłowych są wschodnie tereny miasta, głównie w rejonie Zakładu Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex" odizolowane od zabudowy mieszkaniowej miasta dużym kompleksem leśnym.

Niekorzystne warunki klimatu lokalnego występują w dolinie Kamionki oraz jej bocznych dopływach - niekorzystne warunki wilgotnościowe i termiczne (inwersja). Tereny wskazane do utrzymania w dotychczasowej formie użytkowania.

1.8. Obszary i obiekty podlegające szczególnej ochronie (prawnej)

Na obszarze miasta Siemiatycze (w granicach administracyjnych) ochronie prawnej podlegają:

- Fragment terenu południowej części miasta wchodzący w skład obszaru chronionego krajobrazu „Doliny Bugu" utworzonego uchwałą Nr XTI/84/86 WRN w Białymstoku z dnia 29.04.1986r. (Dz.Urz.WB Nr 12, poz. 128). Zasady zagospodarowania i wykorzystania tego obszaru o-kreśla rozporządzenie Nr 7/98 Wojewody Białostockiego z dnia 20 maja 1998n (Dz.Urz,WB Nr 10 str 316). Obszar ten stanowi ważny element krajowego systemu ekologicznego (E.S.O.CH.). Docelowo planowane jest podniesienie rangi ochronnej „Doliny Bugu" 1 utworzenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bugu".
- Pomniki przyrody (utworzone w 1979r.):
    - lipa drobnolistna o obw. pnia 360 cm, wysokości 19 m i wieku ca 220 lat, właściciel - Parafia Rzymsko-Katolicka;

- jesion o obw. pnia 263 cm, wysokości 27 m i wieku 180 lat, właściciel Michał Wawrentowicz, ul. Świętojańska 9,

1.9. Zagrożenia i degradacja środowiska

Obszar miasta Siemiatycze charakteryzuje się przekształceniem środowiska przyrodniczego w stopniu nie zagrażającym jego właściwemu funkcjonowaniu. Źródła powstawania zagrożeń i konfliktów ze środowiskiem przyrodniczym wynikają głównie z :

- zainwestowania i funkcjonowania miasta jako dużej jednostki osadniczej,
- sposobu składowania i utylizacji odpadów stałych i płynnych,
- intensyfikacji rolnictwa, głównie z uwagi na nawożenie i chemiczną ochronę roślin,
- eksploatacji surowców mineralnych,
- natężenia ruchu i transportu komunikacyjnego,

1.9.1. Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych

Stan czystości wód powierzchniowych został omówiony w pkt 1.4.1 lit.„C" niniejszego tekstu.

Potencjalne zagrożenia zarówno dla wód powierzchniowych jak i gruntowych może stanowić odpływ wód burzowych oraz odprowadzanie ścieków sanitarnych i przemysłowych nie objętych scentralizowanym systemem kanalizacji miasta.

Na stan czystości wód może także negatywnie wpływać działalność związana z produkcją rolną a zwłaszcza nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i środków chemicznej ochrony roślin.

Zagrożenia dla wód a zwłaszcza wód podziemnych stanowi również nieprawidłowa utylizacja odpadów, a w szczególności tych odpadów, które zawierają różnego rodzaju niebezpieczne związki toksyczne.

Na obszarze miasta mogą także wystąpić pewne lokalne zaburzenia w układzie dotychczasowych stosunków wód wgłębnych spowodowanych eksploatacją surowców mineralnych złoża „Siemiatycze".

1.9.2. Zagrożenia powietrza atmosferycznego

Teren miasta Siemiatycze charakteryzuje się stosunkowo korzystnymi warunkami higieny atmosfery.

W strukturze zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego dominują zanieczyszczenia pyłowe i gazowe pochodzące z procesów energetycznego spalania paliw stałych, głównie węgła kamiennego, koksu i drewna. Szacunkowe wielkości emisji zanieczyszczeń w roku 1993 pochodzących z procesów energetycznych w gminie Siemiatycze łącznie z miastem Siemiatycze i gmin najbliżej położonych (wg obliczeń P.I.O.Ś. w Białymstoku) przedstawiają się jak niżej:

Tabela nr 9

Gmina	Wielkość emisji zanieczyszczeń w Ug/rok				% udział SO_2 i pyłu w gminie w stosunku do całego województwa	
	SO_2	NO_2	CO	pył	SO_2	pył
Siemiatycze w tym miasto	190,0	128,1	628,9	179,2	1,323	2,281
Drohiczyn	12,7	3,9	46,6	20,0	0,088	0,255
Mielnik	76,4	6,1	18,9	11,1	0,530	0,141

Gmina Siemiatycze pod względem wielkości emisji pyłu i dwutlenku siarki znajduje się na 8 miejscu w woj. białostockim. Różnica wielkości emisji zanieczyszczeń między gm, Siemiatycze a w/w gminami stanowi orientacyjną wielkość zanieczyszczeń miasta Siemiatycze. Głównym źródłem tak znacznych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są paleniska domowe, kotłownie osiedlowe i przemysłowe a także komunikacja.

Największym zakładem w mieście emitującym zanieczyszczenia do atmosfery wg danych z 1993r. zestawionych w poniższym ujęciu tabelarycznym są Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex" Siemiatycze.

Tabela nr 10

Źródło emisji	SO_2		NO_2	CO	pył	
	1993r.	1994r.			1993r.	1994r.
„Hortex” Siemiatycze	105,4	110,7	36,5	51,7	83,1	45,2

Na terenie miasta należy liczyć się także ze skażeniami pochodzenia komunikacyjnego, zwłaszcza w jego centrum i wzdłuż drogi krajowej nr 19 Białystok - Siemiatycze - Lublin charakteryzującej się dużym natężeniem ruchu samochodowego, gdzie lokalnie mogą występować wyższe wartości dwutlenku azotu i ołowiu. Jednakże wyniki uzyskane z dotychczasowych pomiarów w gęsto zaludnionej części miasta kształtują się na poziomie bezpiecznym dla zdrowia ludzi.

Ogólnie rzecz biorąc zanieczyszczenia atmosferyczne na terenie miasta Siemiatycze są niższe od wartości dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu.

Listę substancji zanieczyszczających, dopuszczalne wartości stężeń tych substancji w powietrzu oraz czas ich obowiązywania zawiera załącznik Nr 1 do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28 kwietnia 1998r (Dziennik Ustaw Nr 55, poz.355).

1.9.3. Zagrożenia hałasem i wibracjami oraz elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym

a) Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku zostały określone w Tabeli 1 i Tabeli 2 stanowiących załącznik do rozporządzenia Ministra OŚZNiL z dnia 13 maja 1998r, (Dz.U+st. Nr 66, poz,436). Największe zagrożenia środowiska hałasem powoduje przemysł i komunikacja. Zagrożenia tego rodzaju hałasem na terenie miasta są niewielkie. Pewne lokalne uciążliwości w tym zakresie mogą wynikać z funkcjonowania istniejących zakładów przemysłowych (Zakładu Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex", Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Nadbużańskich Zakładów Mleczarskich, Rejonu Dróg Publicznych, Siemiatyckich Zakładów Przemysłu Skórzanego, piekarni, masarni itp.) i usługowych działających na podstawie wpisu do ewidencji zakładów prowadzących działalność gospodarczą.

W takich przypadkach należy przestrzegać zasadę, iż hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne natężenie nie mogą wychodzić poza obręb działki, na której są wytwarzane.
Należy także podkreślić, że wraz ze wzrostem natężenia ruchu obserwuje się coroczny przyrost poziomów hałasu komunikacyjnego, wyraźnie maleje ilość ulic w klasie do 60 dBA przy znacznym wzroście ulic z hałasem w granicach 61-75 dBA (ca 50 %). Miasto Siemiatycze posiada opracowaną mapę akustycznego hałasu komunikacyjnego. W związku z rosnącym natężeniem hałasu, a zwłaszcza hałasu komunikacyjnego należy dążyć do jego minimalizowania głównie poprzez:

- budowę obwodnicy (droga Nr 19),
- poprawę i utrzymanie dobrej nawierzchni ulic
- wprowadzenie usprawnień w organizacji ruchu itp.
- właściwą lokalizację zakładów przemysłowych i usługowych.

b) Na obszarze miasta Siemiatycze głównym urządzeniem wytwarzającym elektromagnetyczne promieniowanie szkodliwe dla ludzi i środowiska jest napowietrzna linia elektroenergetyczna WN 110 kV Białystok - Bielsk Podlaski - Adamowo - Siemiatycze - Siedlce oraz stacja rozdzielcza RPZ110/15 kV.
Od w/w źródeł należy zachować następujące szerokości stref ochronnych :

- linia WN 110 kV- min. 14,5 m od skrajnego przewodu linii przy zalecanej odległości od osi linii - 40 m,
- rozdzielnia energetyczna, głównie z tytułu uciążliwości hałasu i wibracji - w granicach własnej działki obiektu.

Szczegółowe zasady ochrony przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska, dopuszczalne poziomy promieniowania, jakie mogą występować w środowisku oraz wymagań obowiązujących przy wykonywaniu pomiarów kontrolnych promieniowania określa rozporządzenie Ministra OŚZNiL z dnia 11 sierpnia 1998r. (Dz.U,Nr 107,poz.676).

c) Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex" w Siemiatyczach z uwagi na obracanie dużymi ilościami substancji chemicznych (głównie amoniak) zostały

zaliczone przez WiOŚ do Zakładów stwarzających zagrożenie o zasięgu masowym - potencjalne źródło nadzwyczajnych zagrożeń środowiska.

1.9.4. Zagrożenia powierzchni ziemi i innych elementów środowiska przyrodniczego.

a) Zagrożenia powodowane eksploatacją surowców mineralnych.
Powierzchniowa degradacja i dewastacja terenów z zwłaszcza rzeźby terenu związana jest głównie z eksploatacją surowców mineralnych. Wielkość i zakres eksploatacji surowców mineralnych wraz z określeniem wyrobisk poeksploatacyjnych do rekultywacji szczegółowo przedstawiono w pkt 1.3.2. niniejszego tekstu. W eksploatowanym złożu „Siemiatycze" poza zmianą rzeźby terenu istnieje możliwość zarówno zakłócenia układu funkcjonowania wód wgłębnych jak i ich chemicznego zanieczyszczenia (mechaniczne wydobycie - smary, oleje itp.).

b) Zagrożenia odpadami.
Jednym z poważnych zagrożeń i degradacji środowiska są odpady komunalne i przemysłowe. Odpady te, a w szczególności, które nie są odpowiednio składowane (utylizowane) wywierają negatywny wpływ na stan środowiska przyrodniczego, głównie w formie skażenia wody, gleby, powietrza, niszczenia walorów krajobrazowych łącznie z wyłączeniem z użytkowania określonych terenów rolnych lub leśnych.
Odpady stałe składowane są na zalegalizowanym wysypisku komunalnym o powierzchni 2,8 ha położonym na gruntach m. Siemiatycze. Wysypisko to jest eksploatowane od 1975r. w ilości odpadów 4 tys. m^3/rok. Dotychczasowe wykorzystanie wynosi ca 90 %. Wymaga rozbudowy i modernizacji.
Zagrożenia odpadami wynikają również z faktu, że na przedmiotowe wysypisko trafiają różne substancje niebezpieczne codziennego użytkowania jak leki, środki owadobójcze, baterie, lampy rtęciowe, smary, rozpuszczalniki itp.
Celem uniknięcia takich zagrożeń niezbędny jest rozdzielczy system gromadzenia odpadów.
Brak pełnego objęcia kanalizacją sanitarną zabudowy mieszkaniowej, a także brak oczyszczalni zakładowych lub ich złego funkcjonowania, względnie podłączenia do centralnego systemu kanalizacji może powodować zanieczyszczenie zarówno wód powierzchniowych jak i podziemnych.

1.10. Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.

1.10.1. Podstawowa struktura funkcjonalno-przyrodnicza miasta.

W strukturze obszaru miasta istotną rolę odgrywają jej przyrodnicze struktury funkcjonalno-przestrzenne tworzące tzw. system ekologiczny miasta, który stanowi jedynie fragment większego systemu o znaczeniu regionalnym obejmującego dolinę rzeki Bug stanowiącej wielkoprzestrzenny element systemu obszarów chronionych kraju (E.S.O.CH.).

Do głównych obszarów (struktur) systemu ekologicznego miasta aktywnych biologicznie należą:

a) Dolina rzeki Kamionki wraz z doliną rzeki Mahomet oraz inne doliny mniejszych cieków wodnych jako elementy drobnoprzestrzenne systemu przyrodniczego miasta o znaczeniu lokalnym i funkcjach: elekologicznych, gospodarczych, krajobrazowych i rekreacyjnych. Szczegółowa charakterystyka i znaczenie w/w elementów została omówiona w pkt 1.2 i 1.4.1 niniejszego tekstu.

b) Kompleksy leśne
Wszystkie kompleksy leśne jako elementy drobnoprzestrzenne systemu przyrodniczego miasta o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznych, ochronnych, klimatycznych, krajobrazowych, gospodarczych i rekreacyjnych. Lasy przedmiotowe w powiązaniu z ciągami ekologiczno-wentylacyjnymi ekosystemu dolin rzecznych zachowują układ ciągłości przestrzennej systemu. Szczegółowa charakterystyka i znaczenie lasów została przedstawiona w pkt 1.6. niniejszych uwarunkowań.

c) Elementami wspomagającymi i współdziałającymi w zakresie funkcjonowania systemu ekologicznego miasta są tereny zieleni urządzonej (zieleń osiedlowa, skwery, zieleńce, zieleń towarzysząca usługom i zabudowie jednorodzinnej) oraz zieleń cmentarna i ogrodów działkowych, a także tereny otwarte o charakterze upraw polowych.

d) Podstawowym warunkiem rozwoju miasta i jego zagospodarowania przestrzennego jest zachowanie walorów i funkcjonalności w/w struktur przyrodniczych. W związku z czym obszary systemu ekologicznego (strefy

ekologicznej) miasta podlegać powinny ochronie przed ich zainwestowaniem i degradacją, głównie sanitarną.

e) Wszystkie pozostałe obszary tj, poza obszarami w/w tworzącymi system przyrodniczy miasta (terenami otwartymi) posiadają warunki abiotyczne do rozwoju różnych form zabudowy.
Przy czym podkreśla się, że są to w wielu przypadkach obszary o podstawowych wartościach rolniczej przestrzeni produkcyjnej stwarzające odpowiednie warunki do rozwoju określonych form gospodarki żywnościowej.

1.10.2. Główne wnioski do kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

1) Utrzymanie wartości i walorów terenów aktywnych biologicznie tworzących system ekologiczny w strukturze przestrzennej obszaru miasta i jego powiązań funkcjonalnych z systemem pozamiejskim,

2) Zachowanie naturalności i ciągłości terenów systemu ekologicznego jako warunku niekolizyjnego ich funkcjonowania z rozwojem zainwestowania miasta.

3) Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, a w szczególności ujęć wód komunalnych miasta oraz wód rzeki Kamionki i Mahomet (w tym zbiorników wodnych) przed zanieczyszczeniami sanitarnymi i nadmierną eksploatacją - stosownie do ustalonych klas czystości i nienaruszalności przepływów biologicznych.

4) Ochrona zabudowy mieszkaniowej (zdrowia ludzi) i walorów przyrodniczych miasta przed negatywnym wpływem różnego rodzaju zanieczyszczeń atmosferycznych - stosownie do obowiązujących norm państwowych.

5) Niwelacja zagrożeń hałasem oraz promieniowaniem elektromagnetycznym niejonizującym, głównie w obszarach stałego zamieszkania ludzi i obszarach rekreacji.

6) Ochrona i racjonalne gospodarowanie rolniczą przestrzenią produkcyjną głównie obszarów zachodniej części miasta, a w tym ochrona przed:

- zanieczyszczeniami stałymi i płynnymi oraz nadmierną chemizacją,
- nieuzasadnionym przeznaczeniem wartościowych gruntów rolnych

- na cele inne niż rolnicze,
- negatywnymi skutkami powierzchniowej eksploatacji surowców
- mineralnych.

2. Środowisko kulturowe

2.1. Obiekty zabytkowe i o wartościach kulturowych

2.1.1. Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków, podlegające ochronie konserwatorskiej:

1. Układ urbanistyczny, XVI-XVIII w., dec. nr Ku1tV-26/7/84/57 z dnia 25.01.1957r, nr rej. 78.
2. Zespół cerkwi par. p,w. Śś Ap.Piotra i Pawła
   - cerkiew, cmentarz przycerkiewny z ogrodzeniem, stróżówka, dec. nr WKZ-5340/14/95 z dnia7.12J995r.,nr rej.807,
   - plebania, ul, Ciechanowiecka 18, drewn., dec. nr KL.WKZ-5340/14/89 z dnia 29.12.1989r,, nr rej. 730,
3. Zespół Klasztorny o,o. Misjonarzy
   - kościół, ob. par.p.w. Wniebowzięcia NMP, dec. nr Kult.V-26/14/53/56 z dnia 30.03,.956r., nr rej, 47,
   - dzwonnica, dec, nr Kult.V-26/l 5/54/56 z dn. 30.04.1956r, nr rej.48,
   - klasztor, dec. nr Kult.V-26/l 6/55/56 z dnia 3.04.1956r., nr rej, 55,
   - galeria-brama, dec nr KLHI-l/294/66zdnia 19.11.1966r.,nr rej.289,
   - ogrodzenie, dec. KL,IIM/312/66 z dn. 26.11 J966r,, nr rej. 307.
4. Synagoga, ul. Zaszkolna 1, dec. nr Kult.IIl-2b-143/43/58 *z* dnia 9,12.1958r.,nr rej, 137.
5. Dom talmudyczny, ul. Pałacowa 10, dec. nr WKZ-5340/7/92 z dnia 19,10.1992r.,nr rej.763.
6. Obiekty cmentarza katolicko-prawosławnego

- kaplica grekokat., ob. rzymskokat. p.w.św,Anny, dec. nr KL.III-259/66 z dnia 19.11.1966r, nr rej. 290,
- kaplica ewangelicka, dec. KL.WKZ-5340/19/79 z dnia 9.06.1979r., nr rej. 443.

7. Zespół Kaflami, ul. Wysoka 11

- budynek z piecami kaszelskimi.
- budynek wyrobowni gliny,
- dom właściciela, dec. WKZ-5340/4/92 z dnia 29.12.1992r,, nr rej. 756.

8. Pozostałości zespołu pałacowo-ogrodowego Anny Jabłonowskiej

- oranżeria, ob. szkoła muzyczna, dec. nr KL.III-1/296/66 z dnia 19J1.1966r,nr rej.291,
- ogrodzenie, dec. nr KL. 111-680/2/68 z dnia 7.0S,1968r., nr rej. 322,

9. Dom, ul. Pałacowa l4, dec. nrKL.III-1/297/66 z dnia 19.11.1966r., nr rej. 292.

10. Dom, ul. Pałacowa 16, dec. nr KL.WKZ-5 340/22/88 z dnia 25,.10.1988r.,nr rej.710.

11. Dom, ul. Pałacowa 19, dec. nr KL.WKZ-5340/24/88 z dnia 3.1U988r.,nr rej, 712.

12. Dom, ul. Pałacowa 22, dec. nr KL.WKZ-5340/2/89 z dnia 18.04J989r.,nr rej,718.

13. Dom, ul. Pałacowa 24, dec. nr WKZ-5340/12/96 z dnia 27.09.1996r, nr rej. 820,

14. Cmentarz katolicko-prawosławny, dec. nr WKZ-5340/23/87 z dnia 29.03.19S8r, nr rej.663.

15. Cmentarz żołnierzy niemieckich z I wojny światowej, dec. nr KL.WKZ-5340/24/87 z dnia 30.12.1987r., nr rej. 664.

Wszelkie prace przy w/w zespołach i obiektach i w ich bezpośrednim sąsiedztwie wymagają uzyskania zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Wojewódzki Konserwator Zabytków wnioskuje :

1) Należy zachować istniejące historyczne linie zabudowy i osie ciągów ulicznych w strefie ochrony konserwatorskiej miasta.

2) W związku z w/w zaleceniem należy przywrócić historyczną, linię zabudowy ulic: Pl. Wyzwolenia, Kilińskiego, Ciechanowieckiej, Głowackiego, Powstania Styczniowego, 3 Maja, Ogrodowej, Ściegiennego, Wesołej, Drohiczyńskiej, Krótkiej, Targowej, Zaszkolnej, Przybyszewskiego, Legionów Piłsudskiego, Pałacowej, 11 Listopada, Małopolskiej, Świętojańskiej, Żwirki i Wigury, Wysokiej, Dąbrowskiego, Rogińskiego, Szpitalnej.

3) W pierzejach rynkowych nową zabudowę należy projektować do 2 kondygnacji wysokości (od strony podwórza można projektować dodatkowo użytkowe poddasze) z 2-spadowymi dachami, a w pierzejach ulic wychodzących bezpośrednio z rynku - do 1 i 1/2 wysokości tj, parter i użytkowe poddasze,

4) W przypadku konieczności rozbiórki budynków historycznych nowe, powstałe na ich miejscu muszą powtarzać zewnętrzną formę architektoniczną obiektów rozebranych.

5) Nowa zabudowa powinna być wykonana z tradycyjnych materiałów i w swoim charakterze nawiązywać do tradycyjnej zabudowy Siemiatycz:

- stosować symetryczne, 2-spadowe lub naczółkowe dachy, kryte dachówką ceramiczną lub blaszaną emaliowaną lub inną imitacją dachówki ceramicznej (nie stosować pokrycia dachów eternitem i blachą falistą),
- dopuszcza się stosowanie okien połaciowych,
- nie wprowadzać asymetrycznych wielodzielnych okien typowych, stolarka okienna powinna być utrzymana w podziałach i proporcjach tradycyjnej,
- przy budynkach murowanych stosować tynki gładkie, jasne np. w odcieniach piaskowych,
- -nie pokrywać ścian budynków historycznych i nowych nawiązujących do tradycyjnej formy architektonicznej - „sidingiem" i nie stosować różnorodności materiałowej w wykończeniu elewacji tych budynków.

6) Należy opracować projekt rewaloryzacji rynku i zespołu pałacowo-ogrodowego Anny Jabłonowskiej, zlecić archeologiczne przebadanie tego terenu, jak również obszary dawnego założenia pałacowo-ogrodowego Anny Jabłonowskiej.

7) Wszelkie nowe inwestycje i projekty architektoniczne nowej zabudowy w strefie ochrony konserwatorskiej należy przedstawić Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków do uzgodnienia.

8) Przed rozbiórką obiektów o wartościach historyczno-kulturowych należy wykonać do nich podstawową dokumentację historyczną, tj. kartę ewidencyjną zabytku architektury i budownictwa (na koszt Inwestora), zgodną z wymogami Ośrodka Dokumentacji Zabytków w Warszawie.

9) Zakres prac porządkowych na terenach cmentarzy winien być każdorazowo przedstawiony Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków do zaopiniowania,

10) O wszelkich pracach ziemnych na terenie miasta należy informować Konserwatora Zabytków Archeologicznych w Białymstoku.

2.1.2. Obiekty o charakterze zabytkowym nie wpisane do rejestru zabytków, uwzględnione w publikacji z 1992r. „Zabytki architektury i budownictwa w Polsce, województwo białostockie 3":

- budynek gospodarczy, ob. Internat Liceum Ogólnokształcącego, ul. Kościuszki 43, drewn. XIX/X
- ul. A n n o p o l s k a - dom nr 8, drewn., 1922
- ul. C i e c h a n o w i e c k a
  - dom nr 5, drewn., 1910, remont.
  - dom nr 7, drewn., 1909, remont.
  - dom nr 18, drewn., po 1900, remont.
- ul. D ą b r o w s k i e g o
  - dom nr 3/5, drewn., XIX/XX, remont.
  - dom nr 7, mur., 1. 20 XX
  - dom nr 12, mur., pocz. XX

- dom nr 15, drewn., 3 ćw. XIX

- ul. D r o h i c z y ń s k a
  - dom nr 1, mur. ok. poł. XIX, remont.
  - dom nr 3, mur. 1907, remont.
  - dom nr 11, mur., pocz. XX
  - dom nr 13, mur., k. XIX, remont.
  - dom nr 27, mur., 1930, remont.
  - dom nr 32, drewn., ok, 1910, remont. 1968
  - dom nr 34, mur., 1930
  - dom nr 42, mur., 1925
- ul. F a b r y c z n a
  - dom nr 23, drewn., ok. 1925
- ul. G ł o w a c k i e g o
  - dom nr 5, mur., ok. 1880
  - dom nr 8, mur., 1. 20 XX
  - dom nr 10,mur., ok. 1910,remont.
  - dom nr 11, drewn., 1. 20 XX, remont.
  - dom nr 12, drewn., XJX/XX, remont.
  - dom nr 23, drewn., 3 ćw. XIX
- ul. G r o d z i e ń s k a
  - domy nr 3 i 5, mur., k. XIX, remont.
  - domy nr 11 i 13, drewn., k. XIX remont.
  - dom nr 10, mur., 2 poł. XIX w., remont.
  - dom nr 14, mur., 4 ćw. XIX
  - dom nr 15, drewn,, 1932, remont.

- dom nr 16, drewn., ok. 1919, remont.
- dom nr 18, drewn., pocz, XX, remont. ok. 1960
- dom nr 21, drewn., 1882, remont.
- dom nr 24, drewn., XIX/XX, remont.

• ul. K i l i ń s k i e go
- dom nr4, mur., 1930, remont.
- dom nr 5, mur., pocz, XX w., remont.
- dom nr 7/9, mur., I. 20 XX, remont.
- dom nr 10, drewn., ok. 1930
- dom nr 13, drewn., k. XIX, remont. i rozbud. ok. 1960
- dom nr 17, drewn., 1924, remont.
- domy nr 18, 20, 26, mur., ok. 1925, remont.
- dom nr 25, mur., 1925, remont. 1948 i po 1982
- dom nr 29, mur., po 1918, remont. po 1964
- dom nr 33, drewn., pocz. XX, dobud. 1984
- dom nr 35, drewn., pocz. XX
- dom nr 41, drewn., pocz. XX, remont.
- dom nr 57, mur., ok. 1929, remont.

• ul. K o ś c i u s z k i
- dom nr 16, mur., pocz, XX
- domy nr 18 i 20, mur., k. XIX, remont.
- dom nr 24, drewn., 2 poł. XIX, remont.

• ul. Krótka
- dom nr 4, drewn., 1. 20 XX
- dom nr 6, drewn,, pocz. XX, remont.

- dom nr 9, drewn., 1917, remont.

- ul. 11 L i s t o p a d a
  - dom nr 32, drewn., ok, 1920, rozbud. i remont. ok. 1965
  - dom nr 34, drewn., 1. 20 XX, rozbud. i remont.
  - dom nr 45, drewn., ok, 1912, rozbud. po 1945
  - dom nr 64, drewn., I, 20 XX, remont.
  - dom nr 73, drewn., ok. 1913, remont. 19581 1964
  - dom nr 117, drewn., 1924, remont. 1965-1966
  - zagroda nr 119
  - dom, drewn., 1. 20 XX, remont. po 1945
  - obora, drewn., ok. 1930, rozbud. po 1945
  - stodoła, drewn., XIX/XX, przeniesiona po 1945, remont. 1979
  - dom nr 121, drewn., ok, 1915, remont. 1955
  - dom nr 133, drewn., 1921, przebud. i remont. po 1965
  - dom nr 137, drewn., po 1918
  - dom nr 145, drewn., ok, 1920, remont. 1980
  - dom nr 149, drewn., ok. 1914, remont. i przebud. 1975
  - dom nr 171, mur., k. XIX
  - dom nr 181, mur., pocz. XX
- ul. 3 Maja
  - dom nr 1, mur., k. XVIII, remont.
- ul. P a ł a c o w a
  - dom nr 4, mur., XIX/XX, remont.
  - dom nr 6, mur., 4 ćw. XX, remont.
  - dom nr 14, mur., poł. XIX, remont.

- domy nr 16 i 19, mur., 2 poł. XIX, remont.
- dom nr 21, drewn., 1, 20 XX, remont.
- dom nr 22, drewn., 4 ćw. XIX -1 ćw. XX
- dom nr 23, mur., po 1905, remont.
- dom nr 24, mur., ok. 1905
- dom nr 25, drewn., 1933, remont,

• ul. Przy by szew s k i e go
  - dom nr 2, drewn., 1915-192

• ul. S ł o w i c z y ń s k a
  - dom nr 3, mur., 1910, remont.
  - dom nr 9, drewn., ok. 1935
  - dom nr 14, drewn,, ok, 1918, remont.
  - dom nr 15, drewn., ok, 1927
  - dom nr 17, drewn., ok, 1920
  - dom nr 27, mur., 1927, remont.
  - dom nr 33, drewn., ok. 1922
  - dom nr 35, mur., ok. 1918, remont.
  - dom nr 39 i 47, drewn., ok. 1925, remont
  - dom nr 51, drewn., ok. 1925

• ul. Ks. Ś c i e g i e n n e g o
  - dom nr 2, drewn. mur., ok. 1925
  - dom nr 4, mur., XTX/XX, remont.
  - dom nr 25, drewn., 1910, remont.

• ul. Ś w i ę t o j a ń s k a
  - dom nr 1, drewn., 1880, remont.

- dom nr 6, mur., 1.20 XX
- dom nr 9, drewn., 1880, zniszczony, remont. ok. 1935
- dom nr 14, drewn., k. XIX, remont. 1926, po 1945
- dom nr 18, mur., 2 poł. XIX, remont. po 1945
- dom nr 21, mur., pocz. XX

• ul. Targowa
  - dom nr 5, drewn.-mur., pocz. XX

• ul. Wesoła
  - dom nr 21/21 a, drewn., pocz. XX
  - dom nr 22, drewn., ok, 1920
  - dom nr 26, drewn., 1910, remont. 1977
  - dom nr 32, mur., ok. 1920r., remont.

• ul. Wysoka
  - dom nr 4, drewn., pocz. XX
  - dom nr 7, drewn., k, XIX, remont.
  - dom nr 8, drewn., pocz. XX, remont.
  - dom nr 10, mur.-drewn., k, XIX, remont.
  - dom nr 20, drewn., 2 poł. XIX

• pl. W y z w o l e n i a
  - domy nr 1, 2, 5, 8 i 11, mur., X!X/XX
  - domy nr 3, 6 i 42, mur., 1899
  - dom nr 4, mur., 1901
  - dom nr 7, mur., 1908
  - dom nr 35/36, mur., pocz. XX
  - dom nr 39, mur., 1913, remont.

- dom nr 41, mur., ok. 1900

- ul. Za s z k o l n a
  - dom nr 5, drewn., po 191
  - dom nr 10, drewn., 1925, remont.
- młyn, ul, Drohiczyńska nr 18, drewn.-mur., ok. 1930
- młyn wodny, ul. Głowackiego nr 114, drewn, 1946
- młyn wodny, ul. Słowiczyńska nr 6, drewn., 2 poł. XIX, remont.
- młyn, ul. Słowiczyńska nr 29, mur, 1910, remont.
- młyn wodny, ul. Armii Krajowej, mur., pocz. XX
- wiatrak holenderski, ul. 11 Listopada, drewn., 1. 30 XX

2.2. Stanowiska archeologiczne

Do rejestru zabytków woj. białostockiego wpisano następujące stanowiska archeologiczne z terenu miasta Siemiatycze - nr rej. 39 Słowiczyn - 2 kurhany, nr rej. 253/A, 254/A

Wymienione stanowiska archeologiczne podlegają ochronie prawnej i nie można prowadzić na nich żadnej działalności naruszającej strukturę zabytków.

Na terenie miasta znajdują się również następujące stanowiska, nie wpisane do rejestru zabytków:

Obręb obszaru 53 – 84

Stanowisko I nr 2

Obręb obszaru 52 – 84

Stanowisko II nr 1

Stanowisko III nr 2

Stanowisko IV nr 3

Stanowisko V nr 4

Stanowisko VI nr 5

Stanowisko VII nr 6

Stanowisko VIII nr 7

Stanowisko IX nr 8

Stanowisko X nr 9

Stanowisko XI brak lokalizacji

Stanowisko XII brak lokalizacji

Stanowisko XIII brak lokalizacji

Słowiczyn

Stanowisko I nr 17

Stanowisko II nr 18

Wszelkie inwestycje prowadzone na terenie lub w bezpośrednim sąsiedztwie wymienionych stanowisk należy każdorazowo uzgodnić z Konserwatorem Zabytków Archeologicznych w Białymstoku,

3. Sfera społeczna

3.1. Potencjał ludnościowy i jego rozmieszczenie

3.1.1. Ludność i obszar gminy miejskiej

Według danych statystycznych **z** 1997r w Siemiatyczach zamieszkiwało 15.631 osób, z tego 7.471 mężczyzn oraz 8.160 kobiet. Na 100 mężczyzn przypadało 109 kobiet. Pod względem liczby ludności miasto zajmuje 6 miejsce wśród 19 miast województwa białostockiego.

Gęstość zaludnienia miasta na 1 km^2 wynosi 429 osób i jest znacznie niniejsza od przeciętnej wojewódzkiej w miastach, wynoszącej 918 osób. Pod względem gęstości zaludnienia Siemiatycze zajmują 9 miejsce.

Miasto Siemiatycze obejmuje obszar o powierzchni 36 km^2, co stanowi 7,4 % powierzchni wszystkich miast, a 0,4 % powierzchni województwa. Pod względem powierzchni Siemiatycze zajmują 3 miejsce, za Białymstokiem i Kleszczelami.

3.1.2. Zmiany rozmieszczenia ludności

W latach 1946 -1998 ludność miasta kształtowała się następująco:

Tabela nr 11

Lata	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Kobiety na 100 mężczyzn
1	2	3	4	5
1946	4,100	-	-	-
1950	3,800	-	-	-
1960	5,100	-	-	-
1970	6,954	3,242	3,712	114
1975	7,500	-	-	-
1978	8,649	4,028	4,621	115
1985	11,462	5,401	6,061	112
1988	13,439	6,370	7,069	111
1989	13,920	6,610	7,310	111
1990	14,257	6,774	7,483	110
1991	14,526	6,952	7,574	109
1992	14,790	7,030	7,700	110
1993	14,992	7,162	7,830	109
1994	15,160	7,216	7,944	110
1995	15,228	7,254	7,974	110
1996	15,449	7,369	8,080	110
1997	15,631	7,471	8,160	109
1998	15,664	7,474	8,190	109

Siemiatycze stanowiły bardzo dynamicznie rozwijający się ośrodek miejski. W okresie lat 1946 -1998 liczba ludności miasta wzrosła niemal czterokrotnie, tj. 11,6 tys. osób. Największa dynamika wzrostu miała miejsce 1946-1988. Po tym okresie spadło tempo wzrostu liczby ludności. W strukturze płci występuje stała przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. W 1997r. wskaźnik kobiet przypadających na 100 mężczyzn wynosił 109 i kształtował się na poziomie średniego wojewódzkiego na terenach miejskich.

3.1.3. Zmiany w stanie i strukturze ludności

Struktura wieku ludności miasta w 1997r. przedstawiała się następująco:

Tabela nr 12

Wyszczególnienie	Ogółem		Mężczyźni	Kobiety
	osób	%		
1	2	3	4	5
Ludność ogółem	**15,631**	**100,0**	**7,471**	**8,160**
Wiek przedprodukcyjny 0 - 17	5,126	32,8	2,611	2,515
0 – 2 3 – 6 7 – 14 15 – 17	557 1,003 2,641 925	3,6 6,4 16,9 5,9	293 524 1,358 436	264 479 1,283 489
Wiek produkcyjny 18 - 64M/59K	9,003	57,6	4,422	4,581
18 – 64 M 18 – 59 K	4,422 4,581	28,3 29,3	4,422 X	X 4,581
Wiek poprodukcyjny 65M/60K i więcej	1,502	9,6	438	1,064
65 i więcej M 65 i więcej K	438 1,064	2,8 6,8	438 X	X 1,064

Struktura wieku ludności w okresie 1988-1997 kształtowała się następująco:

Tabela nr 13

Wiek	1988	1990	1994	1995	1996	1997
1	2	3	4	5	6	7
przedprodukcyjny poprodukcyjny poprodukcyjny	4,745 35,3 7,537 56,1 1,157 8,6	5,030 35,3 8,005 56,1 1,222 8,6	5,237 34,6 8,555 56,4 1,368 9,0	5,181 34,0 8,614 56,6 1,433 9,4	5,202 33,7 8,774 56,8 1,473 9,5	5,126 32,8 9,003 57,6 1,502 9,6
razem	**13,439**	**14,257**	**15,160**	**15,228**	**15,449**	**15,631**

Struktura wieku ludności Siemiatycz charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem udziału dzieci i młodzieży - 32,8 %, znacznie przekraczającym średni wskaźnik wojewódzki na terenach miejskich, wynoszący 27,0%.

Wskaźnik udziału ludności w wieku produkcyjnym wynosił 57,6 i kształtował się poniżej poziomu średniego wojewódzkiego w miastach, wynoszącego - 60,8 %.

Niski jest wskaźnik udziału grupy ludności w wieku poprodukcyjnym. Wynosi on 9,6 % i jest niższy od średniego wojewódzkiego w miastach, wynoszącego 12,2 %,

W latach 1988-1997 w mieście wystąpiły następujące tendencje rozwoju ludności:

- spadek udziału dzieci i młodzieży w wieku 0-17 lat, z 35,3 % do 32,8 %,
- wzrost udziału ludności w wieku produkcyjnym 18-59 K/64 M lat, z 56,1% do 57,6%,
- wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym 60 K/65 M i więcej lat, z 8,6 % do 9,6 %.

3.1.4. Ruch naturalny ludności

W latach 1988-1997 ruch naturalny ludności kształtował się następująco:

Tabela nr 14

Wyszczególnienie	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Małżeństwa	83	92	69	61	72	54	62	75	60	64
Urodzenia										
żywe	301	281	245	243	241	215	210	189	187	168
Zgony	101	124	87	127	116	94	130	138	135	145
w tym niemowląt	4	6	-	4	7	2	2	3	5	2
Przyrost naturalny	200	157	158	116	125	121	80	51	52	23

W okresie ostatnich i u lat nastąpiło znaczne obniżenie się przyrostu naturalnego ludności. Wpływ na to miał spadek liczby urodzeń oraz wzrost liczby zgonów.

Mimo tych tendencji w Siemiatyczach utrzymuje się dodatni przyrost naturalny.

3.1.5. Migracja ludności

W latach 1988 - 1997 wielkość migracji wynosiła:

Tabela nr 15

Wyszczególnienie	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Napływ	481	452	374	308	302	316	290	245	219	286
z miast	92	78	-	53	80	45	46	66	59	-
ze wsi	388	373	-	253	221	268	243	178	158	-
z zagranicy	1	1	-	2	1	3	1	1	2	10
Odpływ	181	142	207	155	191	175	180	183	176	218
do miast	76	54	-	72	103	95	108	93	74	-
na wieś	98	88	-	82	88	80	70	82	102	-
za granicę	7	-	-	1	-	-	2	8	-	3
Saldo migracji	300	310	167	153	111	141	110	62	43	75

W analizowanym okresie wystąpiło kilkakrotne zmniejszenie się salda migracji, mimo spadkowej tendencji napływu ludności, nadal przeważa on nad zwiększającym się odpływem ludności, co daje dodatnie saldo migracji,

3.1.6. Zatrudnienie

Zatrudnienie ludności miasta w gospodarce narodowej poza rolnictwem indywidualnym kształtowało się następująco:

Tabela nr 16

Wyszczególnienie	1988	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem	5,587	4,391	4,117	3,935	4,025	3,914	4,007	4,125
Mężczyźni	2,897	2,103	1,980	1,782	1,855	1,801	1,856	1,908
Kobiety	2,690	2,288	2,137	2,153	2,170	2,113	2,151	2,217

Liczba zatrudnionych w latach 1988 - iw/ zmniejszyła się dwukrotnie, tj. o 1462 osoby, w tym mężczyzn o 989 osób, a kobiet o 473 osoby. W strukturze zatrudnionych według płci przeważają kobiety - 53,7 *%.*

Największy spadek zatrudnienia wystąpił w latach 1988-1993 o 1652 osoby oraz w 1995r. Wzrost zatrudnienia miał miejsce w 1994r, oraz w latach 1996-1997.

Według danych statystycznych z 1997r, w strukturze zatrudnienia dominującym działem była działalność produkcyjna, która spadła z 33,8 % w 1994r. Do 28,9 % w 1997r. Znaczna liczba osób pracowała w działach: handel i naprawy - 16,1 %, ochrona zdrowia i opieka społeczna 42 - 15,8 %, transport, składowanie i łączność - 8,7 %, edukacja - 7,3 %, administracja publiczna-6,1 %.

W okresie lat 1994-1997 wzrost liczby zatrudnionych wystąpił w działach: handel i naprawy - 193 osoby, budownictwo - 34 osoby, transport, składowanie i łączność -11 osób, administracja publiczna - 21 osób, pośrednictwo finansowe -17 osób, edukacja - 9 osób, obsługa nieruchomości - 6 osób,

W omawianym okresie spadek liczby zatrudnionych zanotowano w działach: działalność produkcyjna -164 osoby, ochrona zdrowia i opieka społeczna - 37 osób, rolnictwo i leśnictwo - *2* osoby.

Według danych z 1996r. w Siemiatyczach niewielką przewagę miał sektor publiczny, skupiający 52 % zatrudnionych.

Sektor publiczny dominował w działach; administracja publiczna, ochrona zdrowia i opieka socjalna, zaopatrywanie w energię elektryczną, budownictwo - 81,8 %, transport, składowanie i łączność - 90,0 %, edukacja - 95,5 %, pośrednictwo finansowe - 82,7 %.

Sektor prywatny dominuje przede wszystkim w działalności gospodarczej oraz w handlu i naprawach.

Liczba pracujących w gospodarce narodowej według sekcji EKD przedstawia się następująco:

Tabela nr 17

Wyszczególnienie a – ogółem b – sektor publiczny c – sektor prywatny		1994r.		1996r.		1997r.	
		osób	%	osób	%	osób	%
1		2	3	4	5	6	7
Ogółem	a	4,025	100,0	4,007	100,0	4,125	100,0
	b	-	-	2,082	-	-	-
	c	-	-	1,925	-	-	-
Rolnictwo i leśnictwo	a	40	1,0	32	0,8	38	0,9
	b	-	-	-	-	-	-
	c	-	-	32	-	-	-
Działalność produkcyjna	a	1,358	33,8	1,100	27,5	1,194	28,9
	b	-	-	6	-	-	-
	c	-	-	1,094	-	-	-
Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, i wodę	a	206	5,1	207	5,2	215	5,2
	b	-	-	207	-	-	-
	c	-	-	-	-	-	-
Budownictwo	a	114	2,8	146	3,6	148	3,6
	b	-	-	118	-	-	-
	c	-	-	28	-	-	-
Handel i naprawy	a	470	11,7	657	16,4	663	16,1
	b	-	-	24	-	-	-
	c	-	-	633	-	-	-
Transport, składowanie i łączność	a	349	8,7	330	8,2	360	8,7
	b	-	-	297	-	-	-
	c	-	-	33	-	-	-
Administracja publiczna	a	230	5,7	248	6,2	251	6,1
	b	-	-	248	-	-	-
	c	-	-	-	-	-	-
Edukacja	a	291	7,2	314	7,8	300	7,3
	b	-	-	300	-	-	-
	c	-	-	14	-	-	-
Ochrona zdrowia i opieka socjalna	a	687	17,1	675	16,8	650	15,8
	b	-	-	675	-	-	-
	c	-	-	-	-	-	-
Pośrednictwo finansowe	a	161	4,0	179	4,5	178	4,8
	b	-	-	148	-	-	-
	c	-	-	31	-	-	-
Obsługa nieruchomości i firm	a	66	1,6	76	1,9	72	1,7
	b	-	-	37	-	-	-
	c	-	-	39	-	-	-
Pozostała działalność	a	53	1,3	43	1,1	56	1,4
	b	-	-	22	-	-	-
	c	-	-	21	-	-	-

3.1.7. Bezrobocie

W latach 1991-1997 liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła:

Tabela nr 18

Bezrobotni	1991r.	1992r.	1993r.	1994r.	1995r.	1996r.	1997r.
1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem mężczyźni kobiety	**805** 374 431	**726** 346 380	**853** 414 439	**922** 453 469	**864** 391 473	**758** 323 435	**579** 242 337
Absolwenci mężczyźni kobiety	**73** 34 39	**45** 14 31	**65** 27 38	**58** 21 37	**45** 16 29	**15** 5 10	**18** 7 11
Zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	-	-	74	67	56	73	28
Bez prawa do zasiłku	-	-	358	391	316	326	-
W wieku 18-44 lat	-	-	735	803	744	630	487
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	-	-	238	268	227	216	209

Wiatach 1991-1994 zanotowano wzrost liczby bezrobotnych. Od 1995r. następuje spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych o 37,2 *%*.

W strukturze bezrobotnych przewagę mają kobiety. Wśród bezrobotnych dominują osoby w wieku mobilnym, tj. 18-44 lat, których odsetek wynosi 83 *%*.

W ostatnich kilku latach zmniejszyła się liczba pozostających bez pracy poniżej 12 miesięcy, a także absolwentów szkól.

Liczba bezrobotnych w mieście stanowi 6,4 % ludności w wieku produkcyjnym i jest nieco mniejsza od średniej wojewódzkiej w miastach, wynoszącej 6,6 %.

Liczba bezrobotnych absolwentów według poziomu wykształcenia, kształtowała się następująco:

Tabela nr 19

Wykształcenie	1991r.	1992r.	1993r.	1994r.	1995r.	1996r.	1997r.
1	2	3	4	5	6	7	8
wyższe	4	3	4	5	2	1	1
średnie, policealne i zawodowe	38	21	28	31	23	9	10
licealne	1	11	13	12	12	3	1
zasadnicze zawodowe	30	10	21	9	7	1	6
podstawowe	-	-	-	1	1	1	-

Wśród bezrobotnych dominują osoby z wykształceniem średnim i policealnym. Liczba bezrobotnych absolwentów w ostatnich latach zmniejszyła się kilkakrotnie.

3.1.8. Przewidywane zmiany w dynamice demograficznej i wynikające z tego uwarunkowania i konsekwencje dla polityki społeczno-gospodarczej miasta.

Biorąc pod uwagę prognozy rozwoju ludności województwa białostockiego do 2010r. zawarte w wytycznych ze studium zagospodarowania przestrzennego województwa białostockiego oraz dotychczasowe tendencje rozwojowe ludności miasta, wskazujące na sukcesywny wzrost ludności, przewiduje się następującą wielkość zaludnienia:

2000r. - 16.300 osób

2005r. - 17.500 osób

2010r. - 19.000 osób

W najbliższej przyszłości konsekwencją zmian zachodzących w strukturze wieku ludności miasta będzie:

- nieznaczny spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym 0-17 lat,
- wzrost udziału ludności w wieku produkcyjnym 18-59 K/64 M lat,
- nieznaczny wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym 60 K/65 M i więcej lat.

Utrzymujący się w mieście wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym wymagać będzie tworzenia nowych miejsc pracy,

3.2. Warunki mieszkaniowe

3.2.1. Zasoby i warunki mieszkaniowe miasta w latach 1970-1997 wynosiły:

Tabela nr 20

Wyszczególnienie	1970r.	1978r.	1988r.	1997r.
1	2	3	4	5
Mieszkania	1,785	2,195	3,647	4,593
Izby	5,488	7,837	13,792	18,176
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2	83,647	115,085	207,608	281,815
Przeciętna				
- pow. użytkowa mieszkań w m^2 na 1 osobę	12,2	14,1	16,0	18,6
- liczba izb w mieszkaniu	3,07	3,57	3,78	3,95
- liczba osób na 1 mieszkanie	3,83	3,73	3,56	3,29
- liczba osób na 1 izbę	1,25	1,04	0,94	0,83
- pow. mieszkania w m^2	46,9	52,4	56,9	61,4
Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	257	254	271	294

W analizowanym okresie zasoby mieszkaniowe w mieście wzrosły ponad dwukrotnie, tj. o 2,808 mieszkań. Największa dynamika wzrostu wystąpiła latach 1978-1988, kiedy to powstały 1452 nowe mieszkania.

Warunki mieszkaniowe mierzone wskaźnikami zagęszczenia i powierzchni mieszkań poprawiają się. Mimo to są. one nieco gorsze od średnich wojewódzkich na terenach miejskich, które wynoszą: liczba osób na 1 izbę - 0,82, liczba osób na 1 mieszkanie - 2,99, pow. użytkowa mieszkań w m^2 na 1 osobę - 18,8.

Stopień nasycenia w mieszkania w Siemiatyczach mierzony wskaźnikiem liczby mieszkań przypadających na 1000 ludności wynosi 294 i jest gorszy od średniego wojewódzkiego w miastach, wynoszącego - 325

3.2.2. Ruch budowlany

Wiatach 1990-1997, w Siemiatyczach wydano następującą liczbę pozwoleń na budynki mieszkaniowe:

Tabela nr 21

Wyszczególnienie	1990r.	1991r.	1992r.	1993r.	1994r.	1995r.	1996r.	1997r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Liczba wydanych pozwoleń	119	105	113	58	65	50	83	38

W analizowanym okresie wydano łącznie 631 pozwoleń na budowę. Liczba wydanych pozwoleń zmniejsza się mimo okresowego wzrostu.

W okresie lat 1989 - 1997, w Siemiatyczach oddano do użytku 1016 mieszkań. W poszczególnych latach liczba ta wynosiła:

Tabela nr 22

Wyszczególnienie	1989r.	1990r.	1991r.	1992r.	1993r.	1994r.	1995r.	1996r.	1997r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Mieszkania	139	198	155	79	108	112	92	34	99
w tym									
w budynkach indywidualnych	39	74	53	47	48	37	47	33	31
w budynkach wielorodzinnych	-	124	102	27	58	75	45	1	68
Izby	599	932	768	409	512	462	436	193	382
w tym									
w budynkach indywidualnych	219	-	309	286	292	207	286	190	182
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2	10068	14892	11582	7848	9020	7779	8313	4299	6663
w tym									
w budynkach indywidualnych	4292	7639	5396	5771	5385	4139	6236	4249	4176
w budynkach wielorodzinnych	-	7253	6188	1701	3635	3640	2078	50	4287
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m^2	57,8	75,2	74,7	99,3	83,3	69,6	90,4	126,6	67,3
w tym									
w budynkach indywidualnych	110,1	103,2	101,8	122,8	112,2	111,9	132,7	128,8	134,7

Ruch budowlany w mieście ma zmienne tendencje rozwojowe. W kolejnych latach liczba mieszkań oddawanych do użytku na przemian wzrastała i zmniejszała się.

Największą liczbę mieszkań oddano do użytku w 1990r. - 198, a najmniejszą w 1996r. - 34 mieszkania.

Większość oddawanych do użytku mieszkań zrealizowana była przez Spółdzielnię Mieszkaniową.

3.2.3. Struktura własnościowa zasobów mieszkaniowych

Według danych statystycznych z 1997r. struktura własnościowa zasobów mieszkaniowych przedstawiała się następująco:

Tabela nr 23

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym we władaniu					
		indywid.	gminy			Spółdz. Mieszk.	Wspólnot miszk.-właścic.
			razem	własność gminy	własność osób fizycznych		
1	2	3	4	5	6	7	8
Mieszkania	4,593	1,857	588	392	166	2,110	68
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2	281,815	148,115	24,363	16,805	7,558	105,905	3,432
Przeciętna pow. użytkowa 1 mieszkania w m^2	61,4	79,8	43,7	42,9	45,5	50,2	50,5

W strukturze zasobów mieszkaniowych największy udział mają mieszkania spółdzielcze -45,9% oraz indywidualne -41,4 %, W zasobach komunalnych znajduje się 12,1 % mieszkań, z czego 29,7 % stanowią mieszkania osób fizycznych.

Niewielki odsetek stanowią dawne mieszkania zakładowe „Hortex'", którymi włada obecnie Wspólnota Mieszkaniowa Właścicieli,

3.2.4. Prognoza potrzeb mieszkaniowych

Warunki mieszkaniowe w mieście w znacznym stopniu odbiegają od standardu europejskiego, gdzie wskaźnik nasycenia w mieszkania wynosi 400 mieszkań na 1000 mieszkańców.

Biorąc pod uwagę prognozę demograficzną do 2010r. oraz obecne zasoby mieszkaniowe, dążenie do osiągnięcia wskaźnika europejskiego wymagałoby realizacji ok. 3.000 mieszkań.

Wystąpi ponadto potrzeba modernizacji istniejącej substancji mieszkaniowej o niskim standardzie, poprzez wyposażenie jej w urządzenia i instalacje techniczne oraz wymianę budynków w złym stanie technicznym.

3.3. Urządzenia obsługi ludności

3.3.1. Edukacja

a) Szkoły podstawowe

W mieście funkcjonują 3 szkoły podstawowe VIll-klasowe. W roku szkolnym 1998/99 w szkołach tych uczyło się 2.555 dzieci- Liczba uczniów w poszczególnych szkołach wynosiła:

Tabela nr 24

Szkoła	Uczniowie	Pomieszczenia do nauczania		Nauczyciele pełnozatrudnieni	Oddziały	Liczba uczniów na	
		ogółem	w tym izby lekcyjne			pom. do nauczania	oddział
1	2	3	4	5	6	7	8
Nr 1 ul. Ogrodowa	593	28	14	45	26	21	23
Nr 2 ul. Świętojańska	760	23	20	43	30	33	25
Nr 3 ul. Andersa	1,202	38	17	61	46	32	26
Razem	**2,555**	**89**	**51**	**149**	**102**	**29**	**25**

Zagęszczenie uczniów w szkołach jest zróżnicowane. Mniejsze zagęszczenie występuje w szkole nr 1 , natomiast większe zagęszczenie występuje w szkołach nr 2 i 3.

W roku szkolnym 1999/2000 nie będzie naboru do klasy I Szkoły Podstawowej Nr 2, ponieważ przekształcona zostanie ona w Gimnazjum.

Na przestrzeni lat 1990-1998 liczba uczniów zmieniała się. W okresie 1990-1996r. liczba uczniów systematycznie rosła, a od 1997r. występuje spadek liczby uczniów.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych na przestrzeni lat 1990-1998 kształtowała się następująco :

Tabela nr 25

	1990r.	1991r.	1992r.	1993r.	1994r.	1995r.	1996r.	1997r.	1998r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Uczniowie	2,309	2,466	2,508	2,602	2,659	2,659	2,702	2,659	2,555

b) szkoły gimnazjalne

W roku szkolnym 1999/2000 w Siemiatyczach powstaną następujące szkoły gimnazjalne :

- Gimnazjum przy szkole Podstawowej Nr 2, ul. Świętojańska, która docelowo przekształcona będzie w Gimnazjum,
- Gimnazjum przy Szkole Podstawowej Nr 3, ul. Andersa,
- Gimnazjum Gminne w budynku PKS przy ul. Kościuszki 88, do którego uczęszczać będą dzieci z terenu gminy Siemiatycze.

c) szkoły średnie

W roku szkolnym 1998/1999 do szkół średnich uczęszczało 1.363 osób.
W poszczególnych szkołach uczyła się następująca liczba uczniów:

Tabela nr 26

Szkoła	Uczniowie	Pomieszczenia do nauczania		Nauczyciele	Oddziały	Liczba uczniów na	
		ogółem	w tym izby lekcyjne			pom. do nauczania	oddział
1	2	3	4	5	6	7	8
Zespół Szkół ul. Kościuszki	1,244	20	16	48	41	-	30
- Liceum Ogólnokształcące	655	-	-	23	21	33	31
- Liceum Handlowe	188	-	-	4	6	9	31
- Szkoła Zawodowa	401	-	-	21	14	20	29
Zakład Doskonalenia Zawodowego ul. Pałacowa szkoły zaoczne dla dorosłych	119	5	4	15*	6	24	20
- Liceum Ogólnokształcące	67	-	-	-	3	-	22
- Policealne Studium Zawodowe	29	-	-	-	2	-	14
- Technikum Zawodowe	23	-	-	-	1	-	23

* zatrudnieni na umowę - zlecenie

W mieście funkcjonuje ponadto Szkoła Muzyczna społeczna na prawach szkoły publicznej.

Obecnie trwa rozbudowa Zespołu Szkół przy ul. Kościuszki- Rozbudowa ta poprawi warunki nauczania szkół.

3.3.2. Przedszkola

W mieście funkcjonują 4 przedszkola samorządowe. W roku 1998/1999 do przedszkoli uczęszczało 592 dzieci. Liczba dzieci w poszczególnych przedszkolach wynosiła:

Tabela nr 27

Przedszkole	Miejsca	Dzieci	Oddziały	Nauczyciele
1	2	3	4	5
Nr 1 ul. Ogrodowa	150	150	5	8
Nr 2 ul. 11 Listopada	150	181	7	13
Nr 5 ul. Andersa	150	182	7	12
Nr 6 ul. Krzywa	80	79	3	6
razem	**530**	**592**	**22**	**39**

Opieką przedszkolną objętych było 59,0 % dzieci w grupie wieku przedszkolnego.

3.3.3. Ochrona zdrowia i opieka socjalna

1) Ochrona zdrowia

W Siemiatyczach funkcjonują następujące obiekty i urządzenia:

- Szpital Rejonowy na 156 łóżek, obsługuje swym zasięgiem ludność miasta oraz powiatu,
- Przychodnie - 2
- Przychodnia Specjalistyczna,
- Apteki - 3,
- Prywatne gabinety lekarskie

Według danych statystycznych z 1997r. personel służby zdrowia wynosił:

Tabela nr 28

Wyszczególnienie	Ogółem	Na 10,0 tys. ludności	
		Miasto Siemiatycze	Województwo - miasta
lekarze	54	34,5	43,3
lekarze dentyści	8	5,1	8,0
farmaceuci	3	1,9	3,9
pielęgniarki	187	119,6	94,8
położne	27	17,3	11,4

Funkcjonujące w Siemiatyczach obiekty służby zdrowia świadczą u-sługi zarówno ludności miasta jak i gminy oraz powiatu

2) Opieka społeczna

Obsługę ludności w zakresie opieki społecznej zabezpiecza Dom Pomocy Społecznej przy ul. 3 Maja na 71 miejsc.

3.3.4. Kultura

W Siemiatyczach funkcjonują następujące urządzenia z zakresu kultury:

- Siemiatycki Ośrodek Kultury,
- Muzeum,
- Kino na 120 miejsc,
- Biblioteki:
  - Miejska Biblioteka Publiczna
  - Filie biblioteczne - 2

Według danych statystycznych z 1997r. księgozbiór i liczba czytelników wynosiły:

- księgozbiór 50,9 tys. woluminów

  na 1000 mieszkańców 3.256
- czytelnicy 3.833 osoby
- wypożyczenia 79,3 tys. woluminów

  na I czytelnika 20,7

Księgozbiór przypadający na 1000 ludności w Siemiatyczach jest wyższy od wskaźnika wojewódzkiego w miastach, który wynosi - 3.028 woluminów. Wskaźnik wypożyczeń na 1 czytelnika jest niższy od średniego wojewódzkiego w miastach wynoszącego - 22,0 woluminów.

3.3.5. Handel i gastronomia

1) Handel

Według danych statystycznych z 1997r. sieć handlowa na terenie miasta kształtowała się następująco:

Tabela nr 29

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym branża							
		ogólnospożywcza	mięsna	odzieżowa	obuwie i wyroby skórzane	meble i sprzęt oświetleniowy	RTV i art. gosp. dom.	księgarnie i art. piśm.	pojazdy mechaniczne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Liczba sklepów	215	55	5	15	2	5	8	8	9
Powierzchnia sprzedaży w m^2	14,366	4,038	196	643	105	630	1,027	310	360

2) Gastronomia

W Siemiatyczach funkcjonują następujące obiekty i urządzenia gastronomiczne:

- bary, 9 prywatne,
- restauracje, 3 („Oleńka" PSS „Społem", „Metro" pr., w Zajeździe „U Kmicica" GS).

3.3.6. Sport i rekreacja

1) Sport

W Siemiatyczach działalność sportową prowadzą dwa kluby sportowe:

- Miejski Klub Sportowy „Cresowia",
- Klub Sportowy „Pater Firma Cresovia".

Urządzeniami sportowymi funkcjonującymi w mieście są:

- stadion sportowy,
- boiska sportowe przy szkołach podstawowych,

2) Rekreacja

Miasto posiada tereny rekreacyjne nad zbiornikiem wodnym. Są to tereny wypoczynku codziennego i świątecznego,

W Siemiatyczach znajduje się baza noclegowa, którą stanowią:

- Zajazd „U Kmicica" posiada 29 miejsc noclegowych oraz restaurację na 150 miejsc,
- Hotel PKS na 35 miejsc,

3) Możliwości rozwoju rekreacji

Miasto Siemiatycze posiada warunki do rozwoju turystyki i wypoczynku, na które składają się :

- środowisko przyrodnicze: zbiornik wodny z otaczającymi lasami,
- czyste powietrze atmosferyczne,
- środowisko kulturowe: układ urbanistyczny, zespoły i obiekty zabytkowe oraz o charakterze zabytkowym.

Na terenie miasta istnieją możliwości rozwoju następujących form rekreacji :

- wypoczynku codziennego i świątecznego,
- turystyki krajoznawczej.

Rozwój rekreacji wymagać będzie :

- urządzanie terenów wypoczynku nad zbiornikiem wodnym poprzez realizację infrastruktury technicznej oraz usług,
- podniesienie standardu istniejącej bazy noclegowej,
- realizację nowej turystycznej (noclegowej, gastronomicznej, infrastruktury technicznej).

3.3.7. Inne usługi i urządzenia

1) Administracja

W Siemiatyczach znajdują się następujące instytucje administracji:

- Urząd Powiatowy,
- Urząd Miejski,
- Urząd Gminy,
- Urząd Skarbowy,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej,
- Komenda Powiatowa Policji.

2) Instytucje finansowe

- Powszechna Kasa Oszczędności Bank Państwowy Oddział Białystok, Filia w Siemiatyczach,
- Bank Spółdzielczy,
- Bank Depozytowo-Kredytowy w Lublinie,
  Oddział w Sokołowie Podlaskim - Filia Siemiatycze.

3) Instytucje ubezpieczeniowe

- Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie S.A, Inspektorat w BielskuPodlaskim, Przedstawicielstwo w Siemiatyczach,
- Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A. Oddział Okręgowy w Białymstoku, Inspektorat w Siemiatyczach,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział Białystok, Inspektorat,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Placówka Terenowa,
- Korporacja Ubezpieczeniowa „Filar" S.A. w Ełku, Terenowe Biuro Ubezpieczeniowe,

- Towarzystwo Ubezpieczeniowe „Samopomoc" SA. w Warszawie, Ekspozytura Białystok, Filia,
- Towarzystwo Ubezpicczeniowo-Reasekuracyjne „Polisa" S,A. Oddział w Białymstoku, Filia,
- Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „Warta" S.A,, Agencja,
- Ubezpieczenia na „Życie" Amplico i PZU „Życie".

4) Poczta

W Siemiatyczach znajdują się :

- „Poczta Polska” PPUP Obwodowy Urząd Poczty,
- Urząd Pocztowy Siemiatycze 1.

5) Straż Pożarna

- Komenda Powiatowa Straży Pożarnej,
- Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza.

4. Sfera gospodarcza

4.1. Działalność produkcyjna, budownictwo, transport i składowanie

W Siemiatyczach znajdują się zakłady zajmujące się produkcją artykułów spożywczych, wyrobów ceramicznych, mebli, zakłady prowadzące działalność budowlaną, transport i składowanie.

Ważniejsze zakłady produkcyjne, produkcyjno-usługowe i magazynowo-składowe to:

- „Hortex” Przedsiębiorstwo Rynku Krajowego, Oddział w Siemiatyczach,
- „Polser” Sp. z o. o.,
- Białostockie Zakłady Drobiarskie – Zakład Wylęgu Drobiu,
- „Herbabol” Białostockie Zakłady Zielarskie Sp. z o. o. Oddział w Siemiatyczach,
- „Drewagro” Zakład Produkcji Obuwia,

- PSS „Społem”: Masarnia, Piekarnia, Hurtownia Spożywcza,
- „Centrala Nasienna” Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe, Ekspozytura,
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, Baza Magazynowa,
- Wojewódzkie Przedsiębiorstwo „Ceramika Budowlana” Zakład Kaflarski,
- Zakład Ceramiczny, produkcja kafli,
- Zakłady Kaflarskie – 4,
- Zakład Produkcji Mebli „Dramex”,
- „Farmbest” Eksport – Import Sp. z o. o.,
- Firma Produkcyjno-Handlowa „Sokół”,
- Mieszalnia Pasz „Unipasz”,
- „Pater Firma” Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Hurtownia Materiałów Budowlanych,
- Piekarnie prywatne – 2,
- Przedsiębiorstwo Budowlane „Polbud” Sp. z o. o. Zakład Stolarski,
- Białostocka Centrala Materiałów Budowlanych, Hurtownia Materiałów Budowlanych,
- Spółdzielnia Kółek Rolniczych, Zakład Usług Mechanizacyjnych.

Miasto posiada warunki do rozwoju nieuciążliwego przemysłu, opartego o miejscowe surowce. Znajdują się tu rezerwy terenowe pod lokalizację obiektów produkcyjnych i składowych, łatwych do pełnego wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

4.2. Podmioty gospodarki narodowej

W 1998r w Siemiatyczach zarejestrowanych było 941 podmiotów gospodarczych. W poszczególnych sektorach liczba podmiotów wynosiła:

- sektor publiczny - 24
- sektor prywatny - 917

w tym zakłady osób fizycznych - 784

W działalności gospodarczej dominują zakłady osób fizycznych, stanowiące 83,3 % ogólnej liczby jednostek.

Zarejestrowane jednostki gospodarcze prowadziły działalność w następujących działach:

Tabela nr 30

Sekcje EKD	Ogółem	w tym			
		Przedsiębiorstwa państwowe i komunalne	Spółki prawa handlowego	Spółki cywilne	osoby fizyczne
1	2	3	4	5	6
Ogółem	**941**	**4**	**10**	**76**	**784**
Rolnictwo i leśnictwo	18	-	-	2	13
Działalność produkcyjna	123	1	3	14	103
Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	2	-	1	-	1
Budownictwo	136	2	-	7	126
Handel i naprawy	328	-	4	31	290
Hotele i restauracje	18	-	1	3	14
Transport, składowanie i łączność	85	1	-	7	76
Pośrednictwo finansowe	18	-	-	-	17
Obsługa nieruchomości i firm	87	-	-	5	78
Administracja publiczna	5	-	-	-	-
Edukacja	8	-	-	-	4
Ochrona zdrowia i opieka socjalna	35	-	-	2	27
Pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna	78	-	-	5	35

Uwaga: stan w dniu 25.VI.1998r.

W strukturze jednostek gospodarczych najwięcej prowadzi działalność w działach; handel i naprawy - 34,8 %, budownictwo -14,5 %, działalność produkcyjna – 13,0 %, obsługa nieruchomości i firm - 9,2 %, transport, składowanie i łączność - 9,0 %.

Mniejszy odsetek jednostek prowadzi działalność w zakresie: ochrony zdrowia i opieki społecznej - 3,7 %, rolnictwa i leśnictwa - 1,9 %, hotele i restauracje - 1,9 % pośrednictwa finansowego - 1,9 %, edukacji -0,8 %.

4.3. Rolnictwo

4.3.1. Użytkowanie gruntów

a) Użytkowanie gruntów w granicach administracyjnych gminy przedstawia się następująco:

Tabela nr 31

Wyszczególnienie	1986r.			1997r.		
	Ogółem	%	W tym gosp. indywid.	Ogółem	%	W tym gosp. indywid.
1	2	3	4	5	6	7
Powierzchnia ogólna	3,459	100,0	2,786	3,625	100,0	3,060
Użytki rolne	2,181	63,0	1,990	2,169	59,8	2,058
- grunty orne	1,930	-	1,739	1,859	-	1,761
- sady	58	-	58	84	-	84
- łąki	40	-	40	109	-	103
- pastwiska	153	-	153	117	-	110
Lasy i grunty leśne	729	21,1	728	848	23,4	799
Pozostałe grunty i nieużytki	549	15,9	68	608	16,8	203

W strukturze użytkowania dominują użytki rolne, które zajmują 59,8 % ogólnej powierzchni, a wśród nich grunty orne zajmujące 85,7 *%.*

W powierzchni użytków rolnych niewielki udział mają łąki i pastwiska - 10,4 % oraz sady 3,9 %.

Pod względem lesistości miasto zajmuje 4 miejsce wśród gmin miejskich.

Podstawową formą własności jest własność prywatna. Do sektora prywatnego należy 84,4 % gruntów. W strukturze użytkowania w sektorze prywatnym znajduje się 94,9 % użytków rolnych oraz 94,2 % lasów i gruntów leśnych. Tereny zainwestowania miejskiego i nieużytki jedynie w 33,4 % stanowią własność prywatną.

W okresie lat 1986-1997 nieznacznie zmniejszyła się powierzchnia gruntów ornych oraz łąk i pastwisk. Zwiększyła się natomiast powierzchnia sadów, lasów i gruntów leśnych oraz terenów zainwestowania.

b) Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Występujące w mieście grunty rolne posiadają następujące klasy gleb:

Tabela nr 32

Klasy gleb	Grunty orne, sady		Użytki zielone	
	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5
Ogółem	2,002	100,0	241	100,0
III b	36	1,8	-	-
IV	-	-	73	30,3
IV a	458	22,9	-	-
IV b	551	27,5	-	-
V	388	19,4	105	43,6
VI	464	23,2	20	8,3
VI z	105	5,2	43	17,8

Uwaga: stan w dniu 1 stycznia 1990r.

W strukturze gruntów rolnych przewagę mają grunty lepszych klas bonitacyjnych - 52,2 %, natomiast w powierzchni użytków zielonych przeważają grunty słabszych klas V - VIz, które zajmują- 69,7 %.

Miasto posiada średnie warunki gospodarowania o czym świadczy wskaźnik przydatności rolniczej wynoszący 56,1.

4.3.2. Indywidualne gospodarstwa rolne

a) Wielkość gospodarstw indywidualnych i działek rolnych według grup obszarowych wynosi:

Tabela nr 33

Grupy obszarowe w ha	1988r.		1996r.					
	Liczba gospodarstw		Liczba gospodarstw		Powierzchnia w ha*			
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%	Użytków rolnych	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem	750	100,0	1,017	100,0	5,914	100,0	4,769	100,0
do 1	186	24,8	322	31,6	224	3,8	111	2,3
1–2	114	15,2	195	19,2	432	7,3	272	5,7
2–3	180	24,0	130	12,7	423	7,1	317	6,6
3–5	-	-	147	14,5	737	12,5	578	12,1
5–7	83	11,1	73	7,2	560	9,5	433	9,1
7–10	83	11,1	79	7,8	805	13,6	648	13,6
10–15	65	8,6	47	4,6	719	12,2	563	11,8
15–20	39**	5,2	17	1,7	355	6,0	284	6,0
20–30	-	-	4	0,4	117	2,0	129	2,7
30–50	-	-	1	0,1	35	0,5	-	-
100–200	-	-	1	0,1	165	2,8	-	-
1000 i więcej	-	-	1	0,1	1,342	22,7	1,434	30,1

Uwaga: * - powierzchnia siedziby użytkownika; ** - 15 i więcej ha

W gminie w 1996r. występowało 695 indywidualnych gospodarstw rolnych, tj. gospodarstw o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 1 ha oraz 322 działki rolne o powierzchni użytków rolnych od OJ do 1,0 ha.

Udział działek rolnych w ogólnej liczbie gospodarstw był znaczny i wynosił 31,2 %, a dysponowały one tylko 3,8 % powierzchni ogólnej o-raz 2,3 % powierzchni użytków rolnych.

W ogólnej liczbie gospodarstw indywidualnych najliczniejszą grupę tworzyły małe gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych 1 -5 ha, stanowiące - 46,4 %, skupiające jedynie 26,9 % powierzchni ogólnej oraz 24,4% użytków rolnych.

Znaczący też był udział gospodarstw o powierzchni użytków rolnych 5-15 ha, które stanowiły 19,6 % ogółu gospodarstw i skupiały 35,3 % powierzchni ogólnej i 34,5 % użytków rolnych.

Gospodarstwa największe o powierzchni użytków rolnych powyżej 15 ha stanowiły tylko 2,4 % ogólnej liczby indywidualnych gospodarstw rolnych, a skupiały 38,8 % powierzchni użytków rolnych.

Średnia powierzchnia indywidualnego gospodarstwa rolnego wynosiła 8,2 ha gruntów ogółem, a 6,7 ha użytków rolnych i była wyższa od średniej wojewódzkiej na terenach miejskich wynoszącej: 7,4 ha gruntów ogółem oraz 6,1 ha użytków rolnych.

W okresie lat 1988-1996 liczba działek rolnych oraz gospodarstw indywidualnych wzrosła, szczególnie w grupie gospodarstw o powierzchni do 5 ha.

W 1996r. funkcjonowały 3 gospodarstwa rolne o dużych powierzchniach: 35 ha, 165 ha i 1342 ha.

b) Jakość gruntów użytkowanych w indywidualnych gospodarstwach rolnych według danych PSR w 1996r. przedstawiała się następująco:

Tabela nr 34

Wyszczególnienie	Miasto	Województwo - miasta
1	2	3
Wskaźnik jakości gruntów	0,5	0,5
Średnia liczba „działek” przypadająca na 1 gospodarstwo	3,4	3,3
Średnia pow. „działki” w gospodarstwie w ha	2,4	2,2
Średnia odległość od siedliska do najdalej położonej „działki” w km	6,8	6,1

Grunty położone na obszarze miasta posiadają wskaźnik 0,5, który równa się przeciętnemu wojewódzkiemu.

c) Kierunki i cele produkcji indywidualnych gospodarstw rolnych w 1996r. kształtowały się następująco:

Tabela nr 35

Gospodarstwo	Liczba indywidualnych gospodarstw rolnych
Ogółem	**691**
Według kierunku produkcji	
- roślinna	272
- zwierzęca	37
- mieszana	208
Według celu produkcji	
- nie prowadzące produkcji	97
- produkujące wyłącznie na własne potrzeby	108
- produkujące głównie na własne potrzeby	317
- produkujące głównie lub wyłącznie na sprzedaż	167
Uzyskujące dochody wyłącznie z produkcji rolniczej	50

Indywidualne gospodarstwa rolne prowadzą przede wszystkim produkcję roślinną- 39,4 % oraz mieszaną-30,1 %, tj. uprawę roślin i hodowlę zwierząt.

Biorąc pod uwagę cel produkcji największy udział mają gospodarstwa produkujące głównie na własne potrzeby - 45,9 *%,* Udział gospodarstw produkujących wyłącznie na potrzeby własne wynosił 15,6 %. Natomiast udział gospodarstw produkujących głównie lub wyłącznie na sprzedaż wynosił 24,3 %.

Dochody wyłącznie z produkcji rolniczej uzyskuje jedynie 7,2 % indywidualnych gospodarstw rolnych.

d) Typy gospodarstw rolnych

Według danych PSR z 1996r. w Siemiatyczach występowały następujące typy gospodarstw rolnych:

Tabela nr 36

Typ gospodarstwa	Wyszczególnienie	Ogółem	%
1	2	3	4
	Ogółem	**691**	**100,0**
I	rolnicze	89	12,9
II	rolniczo-pracownicze	7	1,0
III	pracownicze i pracowniczo-rolnicze	261	37,8
IV	emerytów i rencistów	163	23,6
V	z pozarolniczą działalnością gospodarczą	103	14,9
VI	utrzymujące się z niezarobkowych źródeł utrzymania innych niż emerytura i renta	15	2,2
VII	pozostałe	53	7,6

Uwaga: Typy gospodarstw rolnych ustalono biorąc pod uwagę udział dochodów z działalności rolniczej w dochodach ogółem oraz źródeł utrzymania członków gospodarstw domowych

W gospodarstwach rolnych największy udział miały gospodarstwa pracownicze i pracowniczo-rolnicze - 37,8 %, drugie zaś miejsce zajmowały gospodarstwa emerytów i rencistów - 23,6 %, Znaczny udział stanowiły gospodarstwa z pozarolniczą działalnością gospodarczą -14,9 %. Gospodarstw rolniczych było 12,9 %.

4.3.3. Uprawy rolne

a) Powierzchnia zasiewów w indywidualnych gospodarstwach rolnych przedstawiała się następująco:

Tabela nr 37

Wyszczególnienie	1987r.		1996r.	
	Ogółem	%	Ogółem	%
1	2	3	4	5
Ogółem	**1,809**	**100,0**	**2,815**	**100,0**
Zboża	1,178	65,1	1,897	67,4
w tym:				
- pszenica	147	-	344	-
- żyto	470	-	632	-
- jęczmień	101	-	80	-
- owies	224	-	195	-
- gryka, proso	14	-	1	-
- mieszanki zbożowe	-	-	417	-
- pszenżyto	-	-	228	-
Kukurydza	15	0,8	4	0,1
Strączkowe jadalne	1	0,1	1	0,03
Ziemniaki	243	13,5	248	8,8
Przemysłowe (buraki cukrowe)	-	-	60	2,1
Pastewne	173	9,6	387	13,8
w tym:				
- peluszka, wyka	36	-	335	-
- koniczyna, lucerna	134	-	49	-
- okopowe	3	-	3	-
Pozostałe				
w tym:	198	10,9	218	7,8
- warzywa	125	-	134	-
- truskawki	38	-	20	-

W okresie lat 1987-1996 znacznie zwiększyła się powierzchnia zasiewów. Najpoważniejszy wzrost powierzchni wystąpił w uprawach zbóż, roślin pastewnych i buraków cukrowych.

W strukturze zasiewów dominują zboża zajmując 67,4 % obszaru upraw, wśród których znaczny udział mają żyto - 33,3 %, mieszanki zbożowe - 22,0 %, pszenica - 18,1 %.

Znaczny udział w zasiewach mają rośliny pastewne -13,8 %, ziemniaki - 8,8 % oraz warzywa i owoce – 7,8 %.

b) Zbiory i plony zbóż i ziemniaków w gospodarstwach indywidualnych

Tabela nr 38

Wyszczególnienie	Zbiory w dt	Plony z 1 ha w dt					
	Miasto Siemiatycze	Miasto Siemiatycze		Województwo			
				Ogółem		Gminy miejskie	
	1996r.	1996r.	1997r.	1996r,	1997r.	1996r.	1997.
1	2	3	4	5	6	7	8
Zboża ogółem	**45,426**	**23,9**	**24,0**	**23,3**	**24,4**	**23,6**	**23,6**
w tym:							
- żyto	12,640	20,0	21,0	20,8	21,6	21,6	21,0
- pszenica	10,257	29,8	27,4	27,5	28,4	26,8	27,2
- jęczmień	1,926	24,1	24,3	24,1	25,4	24,2	24,2
- owies	4,290	22,0	22,0	21,6	22,5	21,5	21,3
- pszenżyto	5,880	25,0	25,6	28,4	29,5	26,8	25,8
- mieszanki zbożowe	10,425	25,0	26,0	23,8	24,7	23,5	22,9
- gryka	8	8,0	8,0	8,1	7,9	8,0	7,0
Ziemniaki	52,824	213	175	216	162	213	153

Uwaga: dt – ilość jednostek wagowych danego ziemiopłodu

Plony większości płodów rolnych w Siemiatyczach są wyższe od przeciętnych wojewódzkich na terenach miejskich.

W 1997r. w porównaniu z 1996r, nastąpił znaczny spadek plonów ziemniaków, co było zgodne z tendencją występującą w całym województwie. Na spadek produkcji ziemniaków miały wpływ złe warunki pogodowe.

4.3.4. Hodowla

a) Pogłowie zwierząt w gospodarstwach indywidualnych według danych PSR z 1996r. Wynosiło:

Tabela nr 39

Wyszczególnienie	1987		1996			
			Siemiatycze		Województwo	
	Ogółem sztuk	Na 100 ha użytków rolnych	Ogółem sztuk	Na 100 ha użytków rolnych	Na 100 ha użytków rolnych	
					Ogółem	Miasta
1	2	3	4	5	6	7
Bydło	486	18,9	538	10,7	52,3	27,0
w tym:						
- cielęta	63	-	76	-	-	-
- jałówki, byczki i buhaje	138	-	173	-	-	-
- krowy	267	10,8	289	5,7	26,5	14,0
Trzoda chlewna	1,711	69,0	2,542	50,5-5	60,3	52,9
w tym:						
- lochy	142	5,7	141	2,8	5,3	4,4
Owce	546	22,0	81	1,6	54	4,5
Konie	102	4,1	68	-	-	-
Kozy	-	-	22	-	-	-
Króliki	-	-	178	-	-	-
Zwierzęta futerkowe	-	-	2	-	-	-
Drób	40,201	-	19,613	-	-	-
w tym:						
- kury	40,201	-	19,469	-	-	-
- gęsi	-	-	24	-	-	-
- kaczki	-	-	73	-	-	-
- indyki	-	-	47	-	-	-

W latach 1987-1996 stan pogłowia zwierząt gospodarskich wskazuje na znaczny spadek hodowli owiec, koni oraz drobiu.

Dominującymi kierunkami produkcji jest chów drobiu, trzody chlewnej oraz bydła* Wskaźniki obsady zwierząt na 100 ha użytków rolnych są gorsze od średnich wojewódzkich.

b) Liczba gospodarstw rolnych prowadzących produkcję zwierzęcą w1996r. wynosiła:

Gospodarstwa rolne ogółem	-	691
Posiadające zwierzęta	-	304
w tym:		
- bydło	-	138
- w tym krowy	-	130
- trzodę chlewną	-	162
- konie	-	58
- owce	-	7
Nie posiadające podstawowych gatunków zwierząt gospodarskich	-	466
Nie posiadające zwierząt gospodarskich	-	387

Większość gospodarstw rolnych - 67,4 % nie posiadało podstawowych gatunków zwierząt gospodarskich. W gospodarstwach, które prowadziły hodowlę dominowała trzoda chlewna - 53,3 % i bydło - 45,4 %.

4.3.5. Przewidywane kierunki produkcji rolnej

Na obszarze Siemiatycz przewiduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków produkcji rolnej, tj. uprawę zbóż, roślin pastewnych, ziemniaków, warzyw i owoców oraz hodowlę trzody chlewnej, drobiu i bydła.

5. Analiza stanu zagospodarowania miasta

Uwarunkowania przekształceń i rozwoju struktury przestrzennej miasta wynikają z możliwości i potrzeby zmian istniejącego i przesądzonego zagospodarowania przestrzennego dla realizacji celów polityki przestrzennej.

Podstawę merytoryczną niniejszych uwarunkowań stanowią w szczególności stan i dynamika rozwoju podstawowych elementów zagospodarowania miasta na tle

pełnionych funkcji, struktura własnościowa nieruchomości, warunki wynikające z uwarunkowań fizjograficznych, stanu zainwestowania, sprawność układu komunikacyjnego i wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i potrzeby ich zmian.

5.1. Funkcje i podstawowe elementy zagospodarowania miasta

5.1.1. Funkcje miasta

W układzie sieci osadniczej województwa podlaskiego miasto Siemiatycze stanowi ponadlokalny (powiatowy) ośrodek rozwoju, gdzie podstawowymi kierunkami aktywności gospodarczej będą:

- usługi ponadlokalne z zakresu: szkolnictwa średniego, zdrowia, kultury, administracji rządowej, specjalnej, gospodarczej i samorządowej, obsługi finansowej i obrotu handlowego,
- wypoczynek codzienny i pobytowy w oparciu o zbiorniki wodne na rzece Kamiennej i Mahomet,
- przemysł spożywczy, lekki, budownictwo i rzemiosło produkcyjne,
- obsługa rolnictwa dla gmin sąsiednich,
- mieszkalnictwo dla ludności nierolniczej.

Uzupełniającymi funkcjami aktywności będą:

- obsługa turystyki w oparciu o wysokie walory historyczne miasta i przyrodnicze doliny Bugu,
- obsługa komunikacji.

5.1.2. Podstawowe elementy zagospodarowania miasta

5.1.2.1. Mieszkalnictwo

W mieście Siemiatycze funkcjonują trzy rodzaje zabudowy mieszkaniowej: wielorodzinna, jednorodzinna i zagrodowa- Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna została zrealizowana na osiedlach: Sady, Centrum, Tarasy, Młodych, Wysokie i Górne oraz przy większych zakładach jako budownictwo przyzakładowe. Głównym kierunkiem

rozwoju budownictwa wielorodzinnego jest kierunek wschodni, jako kontynuacja realizacji osiedla Górne pomiędzy ulicami Kościelną i Wysoką. Do rozważenia pozostaje możliwość przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną niezabudowanych terenów rolnych położonych między ulicami: Legionów Piłsudskiego, Ogrodową, Żeromskiego i 11 Listopada.

Budownictwo jednorodzinne historycznie ukształtowało się w pasie 300-400 m wokół rynku oraz w wyniku przekształceń zabudowy zagrodowej przy wszystkich trasach komunikacyjnych wylotowych z miasta, Kompleksy nowego budownictwa jednorodzinnego powstały pomiędzy ul. Górną, lasami i zalewami wodnymi jako osiedla Podleśne, Nad Zalewem i Zastawie. W części północnej miasta w realizacji są osiedle Muszkowie i między cmentarzem komunalnym a ul. Ciechanowiecką. Zgodnie z miejscowym planem ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta przewiduje się dalszy rozwój budownictwa jednorodzinnego głównie na osiedlu Górne, przy ul. Górnej po przeciwnej stronie os. Zastawie, przy ulicach Drohiczyńskiej i Głowackiego. Zabudowa zagrodowa funkcjonuje głównie przy ulicach wylotowych z miasta: Głowackiego i Powstania Styczniowego, Kilińskiego, Drohiczyńskiej, Żeromskiego, Annopolskiej, 11-go Listopada, wysokiej oraz w Słowiczynie. W perspektywie terenów zabudowy zagrodowej będzie ubywało kosztem budownictwa jednorodzinnego i usług.

Obecny poziom nasycenia w mieszkania w mieście Siemiatycze wynosi około 300 mieszkań na 1000 mieszkańców. Przewiduje się osiągnięcie w okresie perspektywicznym wskaźnika nasycenia w mieszkania na poziomie 400 mieszkań na 1000 ludności. Uwzględniając istniejące zasoby mieszkaniowe w okresie perspektywicznym należy wybudować ok. 3000 mieszkań.

Ruch budowlany w zakresie realizacji budownictwa mieszkaniowego jest umiarkowany. Buduje się średnio około 100 mieszkań rocznie. Aby osiągnąć wskaźnik perspektywiczny nasycenia w mieszkania należy budować średnio rocznie ok, 230 mieszkań. Budownictwo mieszkaniowe będzie rozwijało się jako budownictwo jednorodzinne z własnych środków pieniężnych ludności oraz różne formy budownictwa wielorodzinnego. Ważnym problemem do rozwiązania będzie modernizacja istniejącej zabudowy oraz podniesienie standardu i doposażenie mieszkań w urządzenia i instalacje techniczne.

5.1.2.2. Usługi

Zaspokojenie potrzeb mieszkańców w usługi podstawowe odbywa się w obiektach: oświatowych, zdrowia, kultury, sportu, handlu, rzemiosła, gastronomii i innych, które będą sukcesywnie wzrastać ilościowo w miarę wzrostu liczby ludności i jakościowo poprzez poprawę standardu.

Miasto Siemiatycze stanowi ośrodek lokalizacji usług ponadpodstawowych, głównie służących do obsługi ludności w granicach powiatu. Główne zadania obsługi ludności w zakresie usług ponadpodstawowych będą spełniały :

- Liceum Ogólnokształcące z zespołem szkół zawodowych, Szkoła Muzyczna,
- Szpital, Dom Pomocy Społecznej,
- Obiekty kultury i sportu: kino, Miejska Biblioteka Publiczna, Siemiatycki Ośrodek Kultury, Muzeum, Stadion,
- banki i instytucje ubezpieczeniowe,
- urzędy administracji samorządowej: powiatu, miasta i gminy.

Wyposażenie miasta w usługi powinno być ukierunkowane na rozwój wszystkich usług w dostosowaniu do aktualnych potrzeb. Szczególnie generować należy zadania wokół rozwoju administracji powiatowej ochrony mienia, porządku, bezpieczeństwa i prawa, rozwoju banków, instytucji ubezpieczeniowych, rozwoju usług turystyki i wypoczynku.

5.1.2.3. Przemysł i działalność gospodarcza

Siemiatycze są ośrodkiem gospodarczym o znaczeniu ponadlokalnym. Dominują tutaj zakłady: przetwórstwa rolno-spożywczego i drzewnego, obuwia, materiałów budowlanych i transportowe.

Do największych i najefektywniejszych zakładów należą:

- Hortex Holding S.A. - potentat na rynku przetwórstwa owocowo-warzywnego,
- Nadbużańska Spółdzielnia Mleczarska, Polser sp. z o,o. - producent i eksporter serów twardych, należący do francuskiego koncernu Lactalis,
- PPKS Oddział Siemiatycze - największy lokalny przewoźnik,
- PPH Marwil - producent lodów o dobowej produkcji blisko 60.000 l,

- FH Sokół - firma zajmująca się handlem hurtowym i detalicznym na terenie trzech województw, posiada też największą w rejonie piekarnię,
- Bart Market - drugi duży podmiot zajmujący się handlem hurtowym i detalicznym, posiada największy market w regionie,
- PH Barbara - firma zajmująca się produkcją ogrodniczą (ponad 1000 ha) i przetwórstwem spożywczym,
- Pater Firma - największy w regionie producent styropianu i kostki brukowej,
- PHU Żerpol - hurtownie i zakłady produkcyjno-usługowe,
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska" - hurt, handel, gastronomia,
- Przedsiębiorstwo Budowlane ,.Polbud" - produkcja stolarki,
- Drewagro - zakłady produkcji obuwia,
- PPH Bootman - przemysł skórzany,
- PSS Społem - magazyny, produkcja piekarnicza.

Obecnie w mieście funkcjonuje ponad tysiąc małych firm zajmujących się drobną wytwórczością, usługami, handlem.

Miasto Siemiatycze ma korzystne warunki rozwoju przemysłu, ukierunkowanego na przemysł rolno-spożywczy, lekki i budowlany. Ze względu na położenie geograficzne miasta, przy doborze rodzaju przemysłu, należy respektować warunki wynikające z dolnych wskaźników ochrony środowiska. Przez Siemiatycze przebiegają drogi wiążące miasto z województwem i krajem; dochodzi bocznica kolejowa ze stacji Siemiatycze. Miasto na kierunku wschodnim rozwoju przestrzennego posiada ca 30 ha terenów przemysłowo-składowych korzystnych do pełnego wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

5.1.2.4. Tereny zieleni

Z terenów zieleni urządzonej na obszarze miasta istnieją:

- tereny parkowe z amfiteatrem położone nad zalewem 1,
- skwer na rynku,

- ogrody działkowe: przy ul. Ciechanowieckiej, na zachodzie miasta oznaczone symbolami A28ZD i A29ZD w planie ogólnym miasta,
- cmentarze: komunalny przy ul. Głowackiego, rzymskokatolicki + prawosławny + ewangelicki przy ul. Rogińskiego, żydowski przy ul. Polnej i żołnierzy niemieckich przy drodze do Mielnika,

5.2. Struktura własnościowa nieruchomości

W strukturze własnościowej nieruchomości (poza nieruchomościami i gruntami osób fizycznych) w gminie miejskiej Siemiatycze występują nieruchomości, które można usystematyzować następująco:

a) nieruchomości gminy miejskiej Siemiatycze,

b) nieruchomości Skarbu Państwa,

c) nieruchomości Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa,

d) grunty własne osób prawnych (przedsiębiorstwa, spółdzielnie, spółki z o.o,, spółki cywilne itp.),

e) wspólnoty wyznaniowe,

f) wspólnoty gruntowe.

5.2.1. Nieruchomości gminy miejskiej

stanowią grunty:

- przekazane w zarząd,
- oddane w użytkowanie wieczyste i
- stanowiące zasób gruntów własnych gminy.

Obejmują w większości tereny istniejących i projektowanych; usług podstawowych, urządzeń komunalnych, przedsiębiorstw i instytucji świadczących usługi na rzecz miasta, ogrodów działkowych, zbiorników wodnych i terenów rekreacyjnych, budownictwa mieszkaniowego spółdzielczego i działek budownictwa jednorodzinnego. Nieruchomości komunalne odgrywają kluczową rolę w gospodarce miejskiej. Zabezpieczają tereny dla inwestycji prowadzących działalność na rzecz miasta i jego mieszkańców oraz tereny

rozwojowe dla potrzeb inwestycyjnych miasta. Położenie nieruchomości warunkuje rozwój przestrzenny poszczególnych funkcji i świadczy o właściwej gospodarce gruntami w gminie. Szczególnie cenne jest zabezpieczenie terenów pod rozwój budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego i terenów rekreacyjnych wokół zbiorników wodnych,

5.2.2. Nieruchomości Skarbu Państwa

stanowią grunty:

- zasoby własne,
- przekazane w wieczyste użytkowanie osobom prawnym – przedsiębiorstwom, spółkom z o. o., spółdzielniom itp.,
- w wieczystym użytkowaniu spółek cywilnych,
- nadleśnictwa Nurzec Stacja,
- Agencji Własności Skarbu Państwa,
- zarządów dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Na terenie zainwestowania miejskiego są to głównie grunty: usług ponadlokalnych (szkolnictwo, zdrowie), instytucji samorządowych i państwowych zarządzanych przez powiat i województwo oraz zakładów produkcyjnych, usługowych i gospodarczych.

Grunty Nadleśnictwa Nurzec Stacja i Agencji Własności Rolnej nie tworzą kompleksów gruntów; funkcjonują w rozproszeniu poza terenami zainteresowania inwestycyjnego miejskiego. Są to przeważnie grunty przy-kazane przez rolników w zamian za rentę i emeryturę.

5.2.3. Nieruchomości własne osób prawnych

W tej grupie nieruchomości są to grunty przedsiębiorstw, spółdzielni, spółek z o. o., spółek cywilnych i innych instytucji, Z większych powierzchniowo w tej grupie zakładów należy wymienić:

- zakład przetwórstwa owocowo-warzywnego,
- zakład produkcji mleczarskiej,
- baza transportu wiejskiego i mleczarskiego,

- oczyszczalnia i przepompowania ścieków oraz wysypisko śmieci,
- zakłady rzemieślnicze produkcyjne,
- obiekt hotelarsko-gastronomiczny „Kmicic",
- baza przedsiębiorstwa komunalnego,
- stacja wodociągowa,
- baza, handel, gastronomia GS.

5.2.4. Grunty parafialne

Są to grunty parafii rzymskokatolickich i parafii prawosławnych. Do nich należą grunty pod obiektami sakralnymi, kościelnymi i cmentarzami, zarówno istniejącymi jak i projektowanymi.

Grunty rolne parafialne położone są w zachodniej części miasta przy ulicach: Lewandowskiego, Kilińskiego i Drohiczyńskiej i mogą być wykorzystane na cele inwestycyjne przy zachodnim kierunkowym rozwoju miasta.

5.2.5. Wspólnoty gruntowe

Wspólnoty gruntowe obejmują kompleksy leśne położone w północnej i wschodniej części miasta oraz w zachodniej części miasta w otoczeniu i na północ od wysypiska odpadów stałych. Grunty rolne wspólnot gruntowych położone są w dwóch kompleksach w dolinie rzeki Kamiennej. Wspólnoty gruntowe są znaczące powierzchniowo i odgrywają poważną rolę w strukturze elementów przyrodniczych miasta i możliwe przyszłościowo (w części) do zagospodarowania rekreacyjnego.

5.3. Struktura przestrzenna miasta

Analiza i ocena poszczególnych elementów struktury przestrzennej miasta, służąca określeniu uwarunkowań i problemów, uwzględnia w szczególności:

- przeznaczenie i rozmieszczenie stref i obszarów o różnym sposobie użytkowania i zagospodarowania wynikające z ustaleń obowiązujących planów miejscowych,
- stopień i stan zagospodarowania obszarów oraz ocenę części nie zagospodarowanych lub wymagających przekształceń istniejącego zagospodarowania,

- możliwości i kierunki rozwoju terenowego zabudowy i zagospodarowania na tereny otwarte,
- stopień wyposażenia w infrastrukturę społeczną i techniczną oraz potrzeby i możliwości jej ro2budowy lub uzupełnień i przekształceń,
- powiązania komunikacyjne zewnętrzne i wewnętrzne w relacjach: mieszkanie - usługi - praca - wypoczynek,
- wartość przyrodniczą i rolniczą terenów otwartych, ich strukturę własnościową, zagrożenia i pożądane kierunki przekształceń.

Strukturę przestrzenną miasta Siemiatycze tworzą:

a) strefa zainwestowania, w której wyodrębnia się:

- obszar zachodni zainwestowania miasta, na zachód od doliny rzeki Kamionki,
- obszar wschodni zainwestowania miasta, na wschód od doliny rzeki Kamionki;

b) strefa terenów otwartych, a w niej obszary:

- fragment obszaru chronionego krajobrazu doliny Bugu,
- zalewów 1, II i TT1 na rzekach Kamiennej i Mahomet wraz z otoczeniem,
- rzek i dolin rzecznych Kamiennej, Mahomet, Muchawca i cieku poniżej ul. Żeromskiego,
- parków, ogrodów działkowych i cmentarzy,
- lasów,
- upraw polowych.

5.3.1. <u>Obszar zachodni zainwestowania miasta</u>

Zachodni obszar zainwestowania miasta posiada następująco ukształtowaną strukturę przestrzenną zabudowy:

1) Centralny obszar stanowiący układ urbanistyczny, dobrze zachowany z okresu XV1-XVI11 wieków, z rynkiem i historyczną siecią uliczną, objęty ochroną konserwatorską.

Na tym obszarze obowiązują wszystkie rygory wynikające z wytycznych konserwatorskich. W stanie obecnym głównymi elementami kompozycji przestrzennej tego obszaru są; rynek (Plac Jana Pawia II), osiowo wyprowadzona w kierunku południowym ul. Pałacowa przymknięta obiektami użyteczności publicznej. Rynek posiada dwukondy-gnacyjną zabudowę pierzejową, na pozostałym obszarze zabytkowym fragmentarycznie pierzejowa i wolnostojąca zabudowa mieszkaniowa ukształtowana linearnie w stosunku do ulic.

W obszarze zabytkowym miasta położona jest większość obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków. Kolizyjnie z obszarem zabytkowym przebiega droga S19 Białystok-Lublin tworząca z pozostałymi ulicami wychodzącymi z rynku węzeł komunikacyjny, zniekształcający wygląd placu. Obszar zabytkowy śródmiejski wymaga sporządzenia projektu rewaloryzacji i realizacji jego ustaleń polegających na min.:

- wyeliminowaniu z rynku ruchu tranzytowego, likwidacji ronda i zieleni, ujednolicenia nawierzchni placu,
- zachowaniu istniejących historycznie linii zabudowy i osi ciągów ulicznych w strefie ochrony konserwatorskiej,
- projektowaniu nowej zabudowy pod względem kompozycyjnym, wysokościowym i materiałowym harmonijnie nawiązując do istniejącej zabudowy,
- eliminowaniu zbędnej zabudowy gospodarczej,
- wyposażeniu obiektów w pełny asortyment infrastruktury technicznej.

2) Ulice wylotowe z miasta (Głowackiego, Powstania Styczniowego, Kilińskiego, Drohiczyńska, Grodzieńska, Żwirki i Wigury, Armii Krajowej, Żeromskiego, Annopolska i 11 -go Listopada) obudowane w formie ulicówki wiejskiej, głównie zabudową zagrodową.

W okresie powojennym zabudowa zagrodowa była częściowo adaptowana na budownictwo jednorodzinne oraz na terenach wolnych od zabudowy i w wyniku wyburzeń powstała nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Obszary te będą

ulegały dalszym przekształceniom w kierunku zmiany funkcji na mieszkaniową i usługową przy równoległym doposażeniu w infrastrukturę techniczną,

3) Nowozrealizowane i w realizacji osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna na osiedlach: Sady, Centrum i Tarasy charakteryzuje się średnimi i dobrymi stanami technicznymi, głównie grzebieniowym układem budynków, dobrą dostępnością do usług podstawowych i ponadpodstawowych z możliwością rozbudowy w kierunku południowo-zachodnim miasta. Nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna jest realizowana na os. Muszkowie i przy ul. Ciechanowieckiej, Osiedla wymagają pełnego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i budowy ulic. Os. Muszkowie jest w kolizji z ciągiem ekologicznym rzeki Muchawiec,

4) Usługi podstawowe i ponadpodstawowe o charakterze ogólnomiejskim i powiatowym, głównie na działkach wydzielonych z zakresu szkolnictwa podstawowego (2 szkoły), gimnazjum, szkoły muzycznej, przedszkoli, zdrowia (przychodnia, szpital), administracji miejskiej i powiatowej, obiektów kultu religijnego, charakteryzują się w szczególności:

- równomiernym nasyceniem całego Śródmieścia z zarysowującą się koncentracją - Plac Jana Pawła II, ulice Pałacowa i Legionów Piłsudskiego,
- dobrymi stanami technicznymi,
- możliwościami rozbudowy i lokalizacji nowych usług.

5) Trzy zespoły zabudowy przemysłowej i działalności gospodarczej:

a) Pierwszy zespół (Centrala Nasienna, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska" - magazyny i składy, magazyny SKR, stacje paliw, zakłady produkcyjno-usługowe i hurtownie) położony przy ul. Ciechanowieckiej,

- Stany techniczne obiektów - dobre.
- Niepełne uzbrojenie techniczne - brak gazu i w części kanalizacji sanitarnej.
- Istnieją możliwości terenowe rozwoju zespołu przemysłowo-gospodarczego w kierunku zachodnim,

b) Drugi zespół przemysłowo-gospodarczy zlokalizowany w centralnej części miasta przy ulicach; Żwirki i Wigury, Armii Krajowej i 11 -go Listopada.

- W tym rejonie miasta funkcjonują następujące zakłady: piekarnia, ciastkarnia i magazyny PSS „Społem", zakłady przemysłu skórzanego, hurtownie spożywcze i przemysłowe.
- Rozwój możliwy poprzez modernizację i rozbudowę na własnych działkach,
- Stany techniczne obiektów - dobre,
- Pełne uzbrojenie techniczne,

c) Trzeci zespół działalności gospodarczej zlokalizowany na południu miasta w dwóch podzespołach przy ul. 11 -go Listopada i przy skrzyżowaniu ul. 11 -go Listopada z drogą Drohiczyn - Mielnik,

- Funkcjonują tu następujące zakłady: kurniki, pieczarkarnia, rozdzielnia energetyczna, zakład stolarski, stacje paliw, wytwórnia mas bitumicznych, bazy Przedsiębiorstwa Drogowo-Mostowego, Powiatowego Zarządu Dróg i Podlaskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich Rejonu w Siemiatyczach
- Stany techniczne obiektów - dobre.
- brak kanalizacji.
- Możliwości terenowe zezwalają na lokalizację innych zakładów prowadzących działalność gospodarczą i usługową.

d) W oderwaniu do zachodniej struktury przestrzennej miasta, jako pojedyncze obiekty działają:

- zakład produkcji lodów przy ul. Kilińskiego,
- mieszalnia pasz przy ul. Drohiczyńskiej,
- stacja paliw przy drodze S19 w kierunku na Białystok,
- wysypisko odpadów stałych.

5.3.2. Obszar wschodni zainwestowania miasta

Wschodni obszar zainwestowania miasta generalnie został zrealizowany w okresie powojennym za przyczyną niższych klas gleb w stosunku do zachodniej części miasta. Rozwijano na tym obszarze głównie funkcje produkcyjne i mieszkaniowe.

Obszar wschodni miasta posiada następująco ukształtowaną strukturę przestrzenną zabudowy:

1) Zachowaną z okresu przedwojennego i realizowaną w okresie powojennym zabudowę zagrodową i jednorodzinną w formie ulicowej obudowy dróg wylotowych z miasta - ulic: Górnej, Wysokiej, Kościuszki i we włączonej do miasta wsi Słowiczyn.
Zabudowa ulega ciągłym zmianom poprzez modernizację, rozbudowę, zmiany funkcji i realizacji na wolnych terenach głównie budownictwa jednorodzinnego- Obszary te będą ulegały dalszym przekształceniom w kierunku zmiany funkcji na mieszkaniową i usługową przy równoległym doposażeniu w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,

2) Nowozrealizowane i w realizacji osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej. Zabudowa wielorodzinna powstała na osiedlach: Młodych, Wysokie i Górne. Charakteryzuje się dobrymi stanami technicznymi, grzebieniowym układem budynków zabudowy wcześniejszej i z obecną zabudową we fragmentach pierzejową z próbą kształtowania wnętrz międzyblokowych. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna posiada otwarty wschodni kierunek rozwoju na terenach wyznaczonych w planie ogólnym miasta i gruntach pozyskanych na ten cel. Zabudowę mieszkaniową jednorodzinną zrealizowano na osiedlach: Podleśne, Nad Zalewem i Zastawie.
W perspektywie, w tym rejonie miasta, zabudowa jednorodzinna będzie rozwijała się na osiedlu Górne, zgodnie z ustaleniami planu miejscowego dla tego obszaru oraz przy ul. Górnej po przeciwnej stronie os. Zastawie.
Osiedla mieszkaniowe posiadają pełne uzbrojenie w infrastrukturę techniczną. Występuje potrzeba budowy nawierzchni ulic.

3) Usługi podstawowe i ponadpodstawowe o charakterze ogólnomiejskim, przeważnie na działkach wydzielonych, z zakresu oświaty (szkoła podstawowa, 2 przedszkola, zespół szkół ponadpodstawowych), sportu (stadion, strzelnica),

handlu, gastronomii, działalności produkcyjno-usługowej i obsługi motoryzacji, administracji gminnej, targowisk oraz obiektów kultu religijnego (w budowie kościół i cerkiew) charakteryzują się w szczególności:

- rozproszeniem równomiernym na całym obszarze,
- dobrymi stanami technicznymi,
- możliwościami rozbudowy i lokalizacji nowych usług.

4) Zespoły przemysłowe i działalności gospodarczej zlokalizowane przy ul. Armii Krajowej.

a) W zespole przy ul. Armii Krajowej i ul. Kościuszki funkcjonują:
Zakład produkcji mleczarskiej „Polser", wylęgarnia drobiu, bazy transportowe; PPKS, Nadbużańskiej Spółdzielni Mleczarskiej, Spółdzielni Transportu Wiejskiego oraz przedsiębiorstwa prowadzącedziałalność transportowo-handlową posiadające:

- dobre stany techniczne obiektów,
- pełne uzbrojenie techniczne,
- ograniczenia terenowe dla dalszego rozwoju (lasy, dolina rzeki Kamionki).

b) Dalej na wschód przy ul. Armii Krajowej funkcjonuje zakład przetwórstwa owocowo-warzywnego „Hortex" i Baza Przedsiębiorstwa Komunalnego.
W tym rejonie miasta otwierają się tereny dla rozwoju przemysłu ustalone w planie ogólnym miasta i przewidywane w niniejszym studium.

c) We wschodniej części miasta zlokalizowano podstawowe urządzenia infrastruktury technicznej niezbędne do funkcjonowania miasta, jak: przepompownia i oczyszczalnia ścieków oraz ujęcie wody pitnej dla miasta.

5.4. Wnioski do planu zagospodarowania przestrzennego miasta

5.4.1. Wnioski o zmianę ustaleń miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze

Urząd Miejski przedłożył wykaz zawierający 21 wniosków z propozycją zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze. 18

wniosków złożyły osoby fizyczne, zaś pozostałe 3 - „Hortex", Parafia Rzymskokatolicka i GS „Samopomoc Chłopska". Dotyczą one zmian funkcji terenów przeznaczonych w mieście na cele inwestycyjne oraz przeznaczenia terenów rolnych na cele budowlane, głównie pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne oraz pod działalność gospodarczą i usługową- Przy każdym wniosku zostało wyrażone stanowisko Zarządu Miasta. W czterech przypadkach stanowisko Zarządu było negatywne. Generalnie autorzy studium zgadzają się z prezentowanym stanowiskiem Zarządu.

Jesteśmy aktualnie w dokonującej się zmianie systemu planowania przestrzennego oraz metodyce opracowania planów miejscowych. Przygotowywana jest nowa ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, która przewiduje nową metodykę opracowania nowych dokumentów planistycznych studialnych i planów stanowiących prawo miejscowe.

Do czasu wejścia nowych przepisów prawnych należy stosować obowiązujące przepisy, które stanowią, że z dniem 1 stycznia 2000r. tracą moc prawną wszystkie plany miejscowe opracowane przed 1995 rokiem. W związku z powyższym aktualnie nie można dokonywać zmian planów, ponieważ przestają one istnieć, zaś należy opracowywać plany miejscowe na tereny wnioskowanych inwestycji. Powinna być zgodność - korelacja terenowa planów miejscowych z terenami proponowanymi pod rozwój miasta w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze.

Realizacja wniosków Nr 1, 5, 6, 21 jest możliwa po przyjęciu w studium zachodniego kierunku rozwoju miasta.

5.4.2. Uwagi do ustaleń obowiązującego miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze

Koncepcja lansowana od kilku dziesięcioleci, głownie z powodu występowania gleb niższych klas, rozwoju miasta na wschód od rzeki Kamiennej generalnie przyczyniła się do zachwiania struktury przestrzennej miasta. Powstały nowe struktury przestrzenne obok historycznego miasta. Po stronie zachodniej występuje brak ciągłości struktur przestrzennych z występującymi „dziurami" - terenami rolnymi między obudowywanymi lub proponowanymi do obudowy ciągami drogowymi.

Po analizie stanu istniejącego zagospodarowania przestrzennego (część graficzna i opisowa sporządzone przez Urząd Miejski) i ustaleń miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze nasuwają się następujące spostrzeżenia i wnioski do przeanalizowania w studium (w części kierunków rozwoju) i do uwzględnienia w planach miejscowych:

1) Nietrafne przeznaczenie terenów w otoczeniu zbiorników wodnych, dot. A1MN, A3MN i A67MN zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Wnioskuje się tereny niezabudowane przeznaczyć pod funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe (ośrodki, pensjonaty, zabudowa letniskowa, tereny otwarte rekreacyjno-sportowe),

2) Niewłaściwe przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną obniżeń terenowych stanowiących lokalne ciągi ekologiczne wzdłuż cieków wodnych poprzecznych w stosunku do rzeki Kamiennej

- obudowa rzeki Muchawiec i jej dopływów (A25MRJ, A26MRj, A24MN, A80MN, A34MN, A17MN),
- lokalizacja po południowej stronie ulicy Żeromskiego zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej (B48MRJ, B52MN).

3) Obudowa istniejących i projektowanych ulic ciągłą zabudową typu ulicówek, odcinającą kontakt z terenami rolnymi i powodująca utrudnienia we właściwym przyszłościowym ich zagospodarowaniu. Dotyczy to głównie terenów o następujący cli symbolach: A32MN, B68MN,

4) Ograniczenie wchodzenia z zabudową mieszkaniową, przemysłową, gospodarczą i usługową w dolinę rzeki Kamiennej. Dotyczy to głównie terenów o następujących symbolach: B15MN$_5$ B24MN, B26P, B29PU, B30PU, zmiana Nr 2, C25MN, C61UR, C27RPZ, C28B, C29B i C30UH.

6. <u>Komunikacja</u>

System komunikacyjny w mieście Siemiatycze stanowią:

- sieć drogowa,
- komunikacja zbiorowa komunalna,
- komunikacja autobusowa PPKS.

6.1. Układ drogowy

6.1.1. Struktura funkcjonalno-techniczna

a) Drogi krajowe

Nr 19 granica państwa - Budzisko - Suwałki - Białystok - Lublin - Rzeszów leżąca w ciągu ulic; Ciechanowieckicj, Placu Wyzwolenia i 11 Listopada, znaczenia międzyregionalnego, III klasy technicznej z dopuszczeniem kursowania pojazdów o nacisku 100 KN/oś, zaliczona do dróg ekspresowych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 199ór, w sprawie ustalenia sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. Nr 12, poz. 63) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998r. w sprawie ustalania wykazu dróg krajowych i wojewódzkich *(*Dz. U. Nr 160, poz. 1071).

Nr 637 Wągrów - Drohiczyn - droga 19 (Anusin) regionalna, IV klasy technicznej z dopuszczeniem kursowania o nacisku 100 kN/oś zaliczana do dróg krajowych w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998r.

b) Drogi wojewódzkie (byłe krajowe)

Nr 637/640 droga 19 (Anusin) - Radziwiłłówka - granica państwa regionalna, IV/G klasy technicznej, z dopuszczeniem kursowania pojazdów o nacisku 80 kN/oś, zaliczona do dróg wojewódzkich w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia I998r.

Nr 690 Czyżew - Osada - Ciechanowiec - Siemiatycze regionalna, IV klasy technicznej z dopuszczeniem kursowania pojazdów o nacisku 80kN/oś zaliczona do dróg wojewódzkich w/w ro2porządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998r.

Nr 693 Kleszczele - Siemiatycze leżąca w ciągli ulic: Górnej i Grodzieńskiej, regionalna V klasy technicznej z dopuszczeniem kursowania 80 kN/oś zaliczona do dróg wojewódzkich w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998r.

c) Ulice miejskie zaliczone do dróg powiatowych (byłych wojewódzkich)

Ulice miejskie zaliczone do dróg wojewódzkich wg rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 14 lipca 1986r. (Dz. U,Nr30, poz.151, zał. Nr 1 z 29 sierpnia) oraz art. 103 ustawy z dnia 13 października 1998r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną na obszarze miasta są następujące ulice:

Armii Krajowej, Drohiczyńska, Głowackiego, Kilińskiego, Kościuszki, 3-go Maja, Słowiczyńska i Wysoka.

d) Ulice gminne (byłe lokalne miejskie)

Ulice lokalne miejskie wg uchwały Nr XVI/105/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 21 października 1986r. w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych oraz lokalnych miejskich w województwie białostockim (Dz. Urz. Woj. Biał. Nr 12, poz. 140) oraz art. 103 ustawy z dnia 13 października 1998r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną na obszarze miasta są następujące ulice:

Annopolska, Dąbrowskiego, Gilewskiego, A. Jabłonowskiej, Szarych Szeregów, Kraszewskiego, Krótka, Legionów Piłsudskiego, Nadrzeczna, Małopolska, Nowa, Pałacowa, Polna, Powstania Styczniowego, Przybyszewskiego, Ks. Sciegiennego, Świętojańska, Targowa,Wesoła, Witosa, Zaszkolna, Zielona, St. Żeromskicgo oraz Żwirki i Wigury.

Poza wyżej wymienionymi ulicami do ulic gminnych predestynowane są następujące ulice:

Akacjowa, A. Asnyka, Gen. Wł. Andersa, Bohaterów Lenino, Bohaterów Monte Cassino, Brzozowa, Księdza St. Brzóski, Bukowa, F. Chopina, Cichorskiego „Zameczka", Dębowa, droga do wysypiska. Fabryczna, E. Fieldorfa, A. Grottgera, Kasztanowa, Klonowa, Kochanowskiego, M. Konopnickiej, Kosynierów, Kościelna, Krzywa, Leszczynowa, Leśna, Lewandowskiego, Winiarskiego, Lipowa, Łąkowa, A, Mickiewicza, St. Moniuszki, Mokra, Nałkowskiej, Norwida, Obrońców Helu, Obrońców Warszawy, Obrońców Westerplatte, Obrońców Wizny, Ogrodowa, L. Okulickiego, E. Orzeszkowej, Plażowa, B. Prusa, Raginisa, M. Reja, Reymonta, Rogińskiego, Rumiankowa, H. Sienkiewicza, Wł. Sikorskiego, Słoneczna, Słowackiego, Sobieskiego, Sosnowa, Spacerowa, Sportowa, Szpitalna, Świerkowa, R. Traugutta, Walendziuki, Wąska, Wierzbowa, Wrzosowa, ulica bez nazwy (pomiędzy ul. Kasztanową a Obrońców Wizny).

6.1.2. Charakterystyka stanów technicznych dróg i ulic

a) Drogi krajowe (obecnie krajowe i wojewódzkie) przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 40

Nr drogi	Odcinek drogi		Długość	Nawierzchnia twarda bitumiczna
	Od km	Do km	km	km
a) Krajowe				
19	244 + 310	252 + 495	8,185	8,185
637	135 + 591	137 + 460	1,869	1,869
		Razem	**10,054**	**10,054**
b) Wojewódzkie				
637	137 + 460	139 + 556	2,096	2,096
690	56 + 600	57 + 706	1,106	1,106
693	34 + 55	36 + 750	2,695	2,695
		Razem	**5,897**	**5,897**

b) Ulice miejskie zaliczone do dróg wojewódzkich (obecnie powiatowych) przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 41

Lp.	Nazwa ulicy	Długość [m]	Nawierzchnia	
			Twarda, ulepszona bitumiczna	Gruntowa ulepszona
1.	Armii Krajowej	2283	2283 20547	-
2.	Drohiczyńska	2860	1260 8820	1600
3.	Głowackiego	2000	2000 13000	-
4.	Kilińskiego	2500	2500 15000	-
5.	Kościuszki	3500	3500 21000	-
6.	3-go Maja	185	185 1387	-
7.	Słowiczyńska	1648	1648 9888	-
8.	Wysoka	4500	1000 7000	3500
Razem			**14376** **96642**	**5100**

c) Ulice lokalne miejskie (obecnie ulice gminne) przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 42

Lp.	Nazwa ulicy	Długość [km]	Rodzaj nawierzchni					
			Twarda					Droga gruntowa naturalna
			Nieulepszona		Ulepszona		Gruntowa ulepszona	
			Żwirowa	Brukowa	Bitumiczna	Betonowa		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Annopolska	0,507	-	-	0,507	-	-	-
2.	Dąbrowskiego	0,204	-	-	0,204	-	-	-
3.	Gilewskiego	0,143	-	-	0,143	-	-	-
4.	Jabłonowskiej	1,257	-	-	-	-	-	1,257
5.	Szarych Szeregów	0,135	-	-	0,135	-	-	-
6.	Kraszewskiego	0,297	-	-	0,297	-	-	-
7.	Krótka	0,085	-	-	0,085	-	-	-
8.	Legionów Piłsudskiego	0,488	-	-	0,488	-	-	-
9.	Nadrzeczna	0,452	-	-	0,452	-	-	-
10.	Małopolska	0,265	-	-	0,265	-	-	-
11.	Nowa	0,217	-	-	-	-	0,217	-
12.	Pałacowa	0,457	-	-	0,457	-	-	-
13.	Polna	0,697	-	-	0,697	-	-	-
14.	Powstania Styczniowego	1,005	-	-	1,005	-	-	-
15.	Przybyszewskiego	0,115	-	-	-	0,115	-	-
16.	Ks. Ściegiennego	0,550	-	-	0,550	-	-	-
17.	Świętojańska	0,368	-	-	0,368	-	-	-
18.	Targowa	0,090	-	-	0,090	-	-	-
19.	Wesoła	0,375	-	-	0,375	-	-	-
20.	Witosa	0,233	-	-	0,233	-	-	-
21.	Zaszkolna	0,257	-	-	0,257	-	-	-
22.	Zielona	0,150	-	0,060	0,090	-	-	-
23.	Żeromskiego	1,506	-	-	1,506	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
24.	Żwirki i Wigury	0,476	-	-	0,476	-	-	-
	Ulice predestynowane do ulic lokalnych miejskich							
25.	Akacjowa	0,345	-	-	0,345	-	-	-
26.	Asnyka	0,116	-	-	0,116	-	-	-
27.	Gen. Andersa	0,275	-	-	0,275	-	-	-
28.	Bohaterów Lenino	0,165	-	-	-	-	-	0,165
29.	Bohaterów Monte Cassino	0,252	-	-	-	-	-	0,252
30.	Brzozowa	0,138	-	-	0,138	-	-	-
31.	Ks. Brzóski	0,645	-	-	-	-	-	0,645
32.	Bukowa	0,230	-	-	0,230	-	-	-
33.	Chopina	0,440	-	-	0,440	-	-	-
34.	Cichorskiego „Zameczka”	0,428	-	-	0,044*	0,084	0,344 0,300*	-
35.	Dębowa	0,200	-	-	0,200	-	-	-
36.	Droga do wysypiska	2,330	-	-	2,330	-	-	-
37.	Fabryczna	0,231	-	-	0,231	-	-	-
38.	Fieldorfa	0,267	-	-	-	-	-	0,267
39.	Grottgera	0,094	-	-	-	-	-	0,094
40.	Kasztanowa	1,563	1,000	-	0,563 1,563*	-	-	-
41.	Klonowa	0,175	-	-	0,175	-	-	-
42.	Kochanowskiego	0,323	-	-	0,323	-	-	-
43.	Konopnickiej	0,461	-	-	0,461	-	-	-
44.	Kosynierów	0,156	-	-	-	-	-	0,156
45.	Krzywa	0,390	-	-	0,290	-	0,100	-
46.	Leszczynowa	0,300	-	-	0,300	-	-	-
47.	Leśna	0,475	-	-	0,475	-	-	-
48.	Lewandowskiego	0,460	0,320*	-	-	-	-	0,460 0,140*
49.	Liniarskiego	0,064	-	-	0,064	-	-	-
50.	Lipowa	0,323	-	-	0,323	-	-	-
51.	Łąkowa	0,133	-	-	-	-	-	0,133

1	2	3	4	5	6	7	8	9
52.	Mickiewicza	0,365	-	-	0,365	-	-	-
53.	Moniuszki	0,142	-	-	0,142	-	-	-
54.	Mokra	0,190	-	-	-	-	-	0,190
55.	Nałkowskiej	0,154	-	-	0,154	-	-	-
56.	Norwida	0,213	-	-	-	0,027	-	0,186
57.	Obrońców Helu	0,089	-	-	-	-	-	0,089
58.	Obrońców Warszawy	0,285	-	-	-	-	-	0,285
59.	Obrońców Westerplatte	0,545	0,100*	-	-	-	-	0,545 0,445*
60.	Obrońców Wizny	0,467	0,467*	-	-	-	-	0,467
61.	Ogrodowa	0,785	-	-	0,485	-	0,360	-
62.	Okulickiego	0,095	-	-	-	-	-	0,095
63.	Orzeszkowej	0,121	-	-	0,121	-	-	-
64.	Plażowa	0,890	-	-	-	-	-	0,890
65.	Prusa	0,220	-	-	0,220	-	-	-
66.	Raginisa	0,076	-	-	-	-	-	0,076
67.	Reja	0,079	-	-	0,079	-	-	-
68.	Reymonta	0,075	-	-	0,075	-	-	-
69.	Rogińskiego	0,158	-	-	0,008 0,158*	-	-	0,150
70.	Rumiankowa	0,137	-	-	-	-	-	0,137
71.	Sienkiewicza	0,256	-	-	0,256	-	-	-
72.	Sikorskiego	0,456	-	-	-	0,456	-	-
73.	Słoneczna	0,109	-	-	-	-	-	0,109
74.	Słowackiego	0,330	-	-	0,330	-	-	-
75.	Słowicza	0,450	-	0,450	-	-	-	-
76.	Sobieskiego	0,264	-	-	0,264	-	-	-
77.	Sosnowa	0,650	-	-	0,650	-	-	-
78.	Spacerowa	0,414	-	-	0,276	0,138	-	-
79.	Sportowa	0,867	-	-	0,538	-	0,329	-
80.	Szpitalna	0,245	-	-	0,125	-	-	0,120
81.	Świerkowa	0,720	-	-	0,720	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
82.	Traugutta	0,060	-	-	-	-	-	0,060
83.	Walendziuki	0,330	-	-	-	-	0,330	-
84.	Wąska	0,220	-	-	0,220	-	-	-
85.	Wierzbowa	0,160	-	-	0,160	-	-	-
86.	Wrzosowa	0,240	-	-	0,240	-	-	-
87.	Ulica bez nazwy (pomiędzy ul. Kasztanową a Obrońców Wizny)	0,063	0,063	-	-	-	-	-
88.	Kościelna	0,550**	-	-	-	-	-	0,550**
	Razem 1997r.	**32,228**	**1,063**	**0,510**	**21,317**	**0,820**	**1,680**	**6,838**
	1998r.	**32,778**	**0,950**	**0,510**	**22,511**	**0,820**	**1,636**	**6,351**

* Zmiany nawierzchni w 1998r.; ** ulica Kościelna wg uchwały z 1998r.

6.1.3. Charakterystyka ogólną układu uliczno-drogowego miasta

1) Długość dróg i ulic

a) według stanu na dzień 31.12.I997r, wynosiła:

- krajowych (obecnie krajowych i wojewódzkich) o twardej ulepszonej nawierzchni - 15,951 km;
- ulic miejskich zaliczonych do dróg wojewódzkich (obecnie powiatowych) - 19,476 kra; o twardej ulepszonej nawierzchni 14,376 km oraz gruntowych ulepszonych 5,1 km;
- ulic lokalnych miejskich (obecnie ulic gminnych) - 32,228 km; o twardej nawierzchni 23,710 km (w tym ulepszonych 22,137 km) oraz gruntowych ulepszonych 1,68 km i dróg gruntowych naturalnych 6,838 km.

b) według stanu na dzień 31.12.1998r wynosiła ;

- krajowych (obecnie krajowych i wojewódzkich) o twardej ulepszonej nawierzchni 15,951 km;
- ulic miejskich zaliczonych do dróg wojewódzkich (obecnie powiatowych) 19_S476 km; o twardej ulepszonej nawierzchni 14,376 km oraz gruntowych ulepszonych 5,1 km;

- ulic lokalnych miejskich (obecnie ulic gminnych) 32,778 km; o twardej nawierzchni 24,791 km (w tym ulepszonej 23,331 km) oraz gruntowych 7,987 km.

2) Gęstość sieci uliczno-drogowej

a) 1997r. - o twardej nawierzchni wynosiła 150,1 km/l 00 km^2 w tym ulepszonych 145,7 km/100m^2 , natomiast w miastach w skali województwa wskaźniki te wynosiły odpowiednio 163,8/100 km^2 i 137,2 km/100 km^2 ogółem odpowiednio 54,4 km/100 km^2 i 32,1 km/100 km^2;

b) 1998r. - o twardej nawierzchni wynosiła 153,1 km/100 km^2 w tym ulepszonej 149 km/100 km^2.

3) Średni ruch drogowy w pojazdach rzeczywistych na dobę/p/d/ na drogach krajowych w mieście wynosił:

Średni ruch w 1990r. wynosił 1371 p/d (w miastach woj. białostockiego 2200 p/d) oraz w 1995r wynosił 1496 p/d (w miastach woj. białostockiego 2800 p/d).

4) Wskaźnik motoryzacji w mieście liczony w samochodach osobowych na 1000 mieszkańców przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 43

Wyszczególnienie	Lata			Prognoza	
	1996r.	1997r.	1998r.	2005r.	2010r.
Wskaźnik motoryzacji w mieście	162	168	179	340	400
Ilość samochodów	2505	2621	2807	-	-
Ilość ludności	15449	15621	15664*	-	-
Wskaźnik motoryzacji w województwie białostockim	157	169	179**	263	310
Ilość samochodów w województwie białostockim	109966	118965	-	-	-
Ilość ludności w województwie białostockim	701164	701684	101867	-	-

* Ludność na dzień 30,06,1998r.; ** Wskaźnik motoryzacji w 1998r. Określono szacunkowo

6.2 Techniczne zaplecze motoryzacji

6.2.1. Parkingi

Ilość parkingów i ch lokalizacja w mieście:

1) ul. 3 Maja, koło Kościoła pw. Wniebowzięciem NMP - 50 st.

2) ul. Pow. Styczniowego, przy Cerkwi Prawosławnej pw. Św. Piotra i Pawła - 30 st.

3) parking przy Urzędzie Miejskim - 10 st.

4) ul. Pałacowa, przy Urzędzie Telekomunikacji - 4 st.

5) Pl. Jana Pawła II

- pierzeja wschodnia - 40 st.
- pierzeja północna - 8 st.
- wysepka w części północno-wschodniej - 10 st.
- pierzeja zachodnia - 15 st.
- wysepka w części południowo-zachodniej - 12 st.

6) róg 3 Maja i Placu Jana Pawła II (PZU „Życie”) - 5 st.

7) Dom Pomocy Społecznej - 10 st.

8) ul. B. Głowackiego, przy Cmentarzu Komunalnym - 50 st. (k i d)

9) róg ul. Ogrodowej i Drohiczyńskiej - 20 st. (d)

10) ul. Ogrodowa, naprzeciw Przedszkola Nr 1 - 8 st.

11) ul. Ogrodowa, przy budynku ZUS-u - 8 st.

12) ul. Legionów Piłsudskiego

- od ul. Ogrodowej do ul. Pałacowej wzdłuż „Sadów” - 30 st. (d)
- odcinek przy Urzędzie Rejonowym - 20 st. (d)
- odcinek przy blokach naprzeciw Szkoły Muzycznej - 20 st. (d)

13) parking przy Urzędzie Rejonowym - 30 st.

14) parking przy kotłowni osiedla „Sady” od ul. Piłsudskiego - 12 st. (d)

15) ul. Pałacowa, za budynkiem Fundacji Rozwoju Woj. Białostockiego - 30 st. (d)

16) ul. Przybyszewskiego, przy Domu Kultury - 8 st.

17) ul. Krótka, przed Cechem Rzemiosł Różnych - 6 st.

18) ul. Pałacowa, za Bankiem Lubelskim - 15 st. (d)

19) ul. Ściegiennego, pawilony naprzeciw Przychodni ZOZ - 10 st.

20) ul. Zaszkolna, przy Narodowym Banku Polskim - 15 st.

21) osiedle „Sady”, za Bankiem Lubelskim - 8 st. (d)

22) zatoka wzdłuż ul. Ogrodowej od strony osiedla „Sady” - 38 st. (d)

23) róg ul. 11 Listopada i Świętojańskiej przy „Supersamie” - 20 st.

24) ul. Świętojańska, przy budynku MOPS i ZGM 11 Listopada 35 A - 8 st.

25) ul. 11 Listopada, przed budynkiem PZU - 4 st.

26) ul. Grodzieńska, przed „Oleńką” - 10 st. (k i d)

27) osiedle „Tarasy”, wjazd do kotłowni od strony ul. 11 Listopada - 30 st. (d)

28) ul. 11 Listopada, przy sklepie „Feniks” - 30 st.

29) osiedle „Tarasy”, za „Feniks”-em - 15 st. (d)

30) ul. 11 Listopada, przy Szkole Muzycznej (utwardzony żwirem) - 20 st. (d)

31) ul. Szpitalna – zatoka po przeciwnej stronie Przychodni - 15 st. (d)

32) parking na terenie Szpitala - 20 st. (d)

33) ul. Szpitalna – za Przychodnią - 8 st.

34) ul. 11 Listopada, przy Markecie „Bart” - 100 st.

35) ul. Grodzieńska, przed Wiejskim Domem Handlowym - 50 st.

36) ul. Nadrzeczna, przed Wiejskim Domem Handlowym	-	10 st.
37) ul. Grodzieńska – dojazd do Amfiteatru	-	20 st.
38) ul. Słowiczyńska, przed Zakładem Cukierniczym	-	5 st.
39) ul. Sportowa, nad Zalewem II	-	20 st.
40) róg ul. Mickiewicza i Nadrzecznej, przed Stadionem	-	30 st.
41) ul. Berlinga – zatoka	-	25 st. (d)
42) ul. Wysoka – zatoka	-	25 st.
43) zatoka wewnątrz osiedla „Wysokie”	-	50 st. (d)
44) ul. Sikorskiego – zatoka	-	50 st. (d)
45) ul. Berlinga, przy Przedszkolu Nr 5	-	4 st.
46) ul. Berlinga, przy sklepie PSS „Społem”	-	5 st.
47) Szkoła Podstawowa Nr 3	-	15 st.
48) ul. Górna przed LOK-iem	-	15 st.
49) ul. Kościuszki – od Armii Krajowej od Targowicy	-	50 st.
50) Zakład Mleczarski ul. Armii Krajowej	-	20 st.
51) ZPOW „Hortex” ul. Amii Krajowej	-	50 st. (d)
52) Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o. o. ul. Armii Krajowej	-	20 st.
53) parking na samochody ciężarowe przy ul. 11 Listopada, przed zajazdem „U Kmicica”	-	10 st. (k i d)
54) parking przed zajazdem „U Kmicica”	-	15 st.
55) stacja paliw przy ul. 11 Listopada	-	30 st.
56) budynek biurowy Gazowni Siemiatycze przy ul. 11 Listopada	-	10 st.
57) Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe i Zarząd Dróg	-	25 st. (k i d)

Łączna liczba miejsc postojowych	-	1401 st.
Łączna liczba miejsc krótkiego postoju	-	928 st.
Łączna liczba miejsc długiego postoju	-	693 st.
Łączna liczba miejsc długiego postoju dla budownictwa wielorodzinnego	-	473 st.

6.2.2. Garaże

Ilość garaży i ich lokalizacja w mieście:

a) stałe garaże komunalne:

- osiedle mieszkaniowe byłego POM-U ul. Ciechanowiecka 29 - 15 szt.
- Szkoła Podstawowa Nr 2 ul Świętojańska - 3 szt.
- Szkoła Podstawowa Nr 1 ul. Ogrodowa - 5 szt.
- ul. 11 Listopada 28 - 6 szt.

b) stałe garaże spółdzielcze

- osiedle „Centrum" - 6 szt.
- osiedle „Tarasy" - 43 szt.
- osiedle „Wysokie" - 12 szt.

Łączna liczba garaży stałych - 90 szt.

c) tymczasowe garaże na terenach komunalnych - blaszaki:

- ul. Wysoka - na terenach budownictwa wielorodzinnego - 88 szt.
- ul. Sikorskiego - 9 szt.
- ul. Berlinga - 6 szt,
- ul. 11 Listopada - wjazd do kotłowni - 10 szt.
- ul. 11 Listopada 28 - 6 szt.
- osiedle mieszkaniowe byłego POM-u ul. Ciechanowiecka - 7 szt.
- Szkota Podstawowa Nr 1 - 2 szt.

- Szkoła Podstawowa Nr 2 - 8 szt.

d) tymczasowe garaże na terenie Spółdzielni Mieszkaniowej - blaszaki:

- osiedle „Tarasy" - 11 szt.
- osiedle „Sady" - 44 szt.
- ul. Sikorskiego - 5 szt.

Łączna liczba blaszaków - 196 szt.

6.2.3. Stacja paliw

Ilość stacji paliw i ich lokalizacja w mieście:

a) droga Nr 19 przy wjeździe z kierunku Białegostoku,

b) ul. Ciechanowiecka - na terenie byłego POM-u,

c) ul, Ciechanowiecka - na terenie Bazy GS na gaz,

d) ul. 11 Listopada - przed Zajazdem „U Kmicica",

e) ul. Armii Krajowej - Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o,o.,

f) ul. Armii Krajowej - ZPOW „Hortex",

g) ul. Żwirki i Wigury - Zakład Obuwia na gaz,

h) ul. Kościuszki - Spółdzielnia Transportu Wiejskiego.

6.2.4. Zakłady naprawy pojazdów

W mieście znajduje się ok. 18 zakładów naprawy pojazdów.

6.3. Komunikacja zbiorowa komunalna

Obsługę pasażerów w mieście prowadzi Zakład Komunikacji Miejskiej na 3 liniach, 3 autobusami (dwa w rezerwie). 4 autobusy 15 letnie kwalifikują się do wymiany, 1 autobus nowy.

6.4. Wnioski wynikające z funkcjonowania komunikacji

Z analizy układu dróg publicznych - prawnie usankcjonowanych wynika, że nie zapewnia on dogodnej obsługi w mieście. Do zaliczenia do dróg gminnych predestynowane są ulice wymienione w pkt 1.1.3.

Z przedstawionych danych w pkt 6.1.3.2) wynika, że gęstość dróg i ulic o twardej nawierzchni w 1997r. była mniejsza ca 8,3 % , natomiast o twardej ulepszonej nawierzchni była większa ca 6,2 % niż w miastach województwa białostockiego. W 1998r. nastąpiło nieznaczne zwiększenie gęstości dróg, o nawierzchni twardej o 0,7 % w tym ulepszonej o 2 %.

Na taki obraz wskaźników gęstości dróg w mieście mają wpływ głównie drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe. Stan techniczny ulic gminnych jest niezadowalający, *z* uwagi na to, że ulic tych o nawierzchni gruntowej było 36 *%* ,

Oprócz powyższego głównymi mankamentami funkcjonowania układu ulicznego miasta jest przebieg drogi Nr 19 przez centrum miasta oraz brak połączenia ul. Gen. Wł. Andersa z ul. Kościuszki.

Z generalnych pomiarów ruchu na drogach krajowych (obecnie krajowych i wojewódzkich) w 1995r. wynika, że średni dobowy ruch w stosunku do 1990r, wzrósł ok. 9 % , natomiast w województwie białostockim ok. 40 % . Pomimo niewielkiego ruchu utrzymanie dróg powinno odbywać się na bieżąco, a z tym jest bardzo źle z powodu ciągłego spadku nakładów na drogi.

Z porównania przepustowości dróg przy poziomie swobody ruchu D wynoszących : 1250 p/h przy szerokości jezdni 7 m (Nr 19), 1050 p/h przy szerokości jezdni 6 m (Nr 637 i Nr 690) i 800 p/h przy szerokości jezdni 5,5 m (Nr 693) z natężeniem ruchu w 1995r. na analizowanych drogach wynoszącymi: Nr 19 -171 p/h (0,095 x 1800 = 171), 465 p/h (0,095 x 490 - 465), 228 p/h (0,095 x 240 = 228), Nr 637 - 123 p/h (0,095 x 1300 - 123), 57 p/h (0,095 x 600 = 57), Nr 690 - 95 p/h (0,095 x 1000 = 95) i Nr 693 - 95 p/h (0,095 x 1000 - 95) wynika, że istniejące przekroje dróg posiadają duże rezerwy przepustowości.

Do analizy zaspokojenia potrzeb w zakresie zaplecza technicznego motoryzacji przyjęto następujące wskaźniki:

- miejsca krótkiego postoju 17,9 stanowisk na 1000 mieszkańców,

- miejsca długiego postoju 179 stanowisk na 1000 mieszkańców w budownictwie wielorodzinnym (2746 x 3,29 = 9034 mieszkańców),
- ilość garaży 1/3 ilości samochodów mieszkańców w budownictwie wielorodzinnym,
- 1 stacja paliw o 4-6 dystrybutorach może obsłużyć 5000 pojazdów,
- I zakład naprawy samochodów może obsłużyć 300 - 400 samochodów.

Potrzeby w zakresie krótkiego postoju szacuje się na 0,0179 x 15631 + 0,10 x 0,0248 x 7078 = 278 + 17 - 295 stanowisk, przy istnieniu w mieście 928 stanowisk krótkiego postoju uważa się, że sytuacja ta stwarza rezerwy w zaspokojeniu przyszłych potrzeb przy rozwoju motoryzacji. Potrzeby w zakresie długiego postoju szacuje się na 0,179 x 9034 = 1617 stanowisk.

Po analizie układu ulicznego szacuje się, że ok. 30 % stanowisk postojowych można przewidywać na ulicach układu obsługującego, tj. 0,3 x 1617 = 485 stanowisk, a więc brakuje miejsc długiego postoju w ilości: 1617-485-473-90-190 = 1617-1238 = 379 stanowisk,"

Potrzeby na garaże szacuje się na 1/3 x 1617 = 539 stanowisk, co przy obecnej ilości 280 garaży jest znacznie poniżej potrzeb.

Przy obecnej ilości pojazdów 3726 w mieście i 3037 w gminie do ich obsługi wystarczyłyby 2 stacje paliw o 4-6 dystrybutorach i 1 stacja z gazem. Istnienie w mieście 6 stacji paliw i 2 z gazem stwarza rezerwy do rozwoju motoryzacji.

Istnienie w mieście ok. 3 8 zakładów naprawy pojazdów można przyjąć, że przy naprawie przez 1 zakład ok. 400 pojazdów, potrzeby w tym zakresie są zaspokojone.

Przy przyjętym standardzie dostępności 500 m do przystanku autobusowego nie obsłużone są części miasta leżące przy następujących ulicach: Drohiczyńskiej, Kilińskiego, Górnej, Wysokiej i Kościuszki.

7. Infrastruktura techniczna

7.1. Elektroenergetyka

7.1.1. Źródła zasilania

Źródłem zasilania w energię elektryczną miasta jest stacja transformatorowo-rozdzielcza RPZ 110/15 kV, zlokalizowana w południowej części miasta.

Obciążenie stacji w latach 1994-97 kształtowało się następująco:

Tabela nr 44

Moc transformatorów MVA		Obniżenie transformatorów na dzień 31.12.1994r.		Obniżenie transformatorów na dzień 31.12.1995r.		Obniżenie transformatorów na dzień 31.12.1997r.	
T_1	T_2	T_1	T_2	T_1	T_2	T_1	T_2
16	16	14	Rezerwa	8,8	7,0	8,7	7,4

Istniejące źródło zasilania w pełni pokrywa zapotrzebowanie mocy i energii elektrycznej miasta. Praca źródła w układzie dwustronnego zasilania zapewnia wysoki stopień jego niezawodności przy założeniu dobrego stanu technicznego linii zasilających i samej stacji.

7.1.2. Linie elektroenergetyczne WN 110 kV

Istniejąca stacja transformatorowo -rozdzielcza RPZ 110/15 kV zasilana jest liniami WN 110 kV relacji Adamowo- Siemiatycze- Siedlce, Długość tych linii wynosi :

- Adamowo – Siemiatycze - 21,7 km
- Siemiatycze – Siedlce - 15,7 km (odcinek na terenie woj. podlaskiego)

Istniejące linie o przekroju 240/120 mm^2 są w stanie przenosić zakładane obciążenia. Zakład Energetyczny Białystok zakwalifikował w/w linie WN 110 kV do modernizacji z powodu niezadowalającego stanu technicznego.

7.1.3. Sieć średniego napięcia

Rozprowadzenie energii elektrycznej do poszczególnych odbiorców odbywa się poprzez układ sieci SN 15 kV, Sieć ta pracuje w układzie pierścieni napowietrznych i

kablowych. Część odbiorców na terenie miasta jest jednak zasilana z terenowych linii napowietrznych SN 15 kV, Są to linie w kierunkach: Ciechanowiec, Boćki, Leszczka-Homowo, Mielnik, Sarnaki.

W mieście zlokalizowano 67 stacji transformatorowych, w tym 43 słupowych, 16 parterowych i 8 wieżowych.

W 40 stacjach istnieje możliwość zmiany transformatorów na jednostki większe, co daje rezerwę do zasilania nowych odbiorców lub zwiększonego poboru mocy.

Stan techniczny zarówno stacji transformatorowych jak i sieci SN 15 kV napowietrznych i kablowych - jest zróżnicowany.

Szczegółowy wykaz stacji transformatorowych zlokalizowanych na terenie ni, Siemiatycz przedstawia tabela nr 45.

Tabela nr 45

Lp.	Nr st. transf.	Lokalizacja stacji transformatorowej/nazwa	Typ stacji transformatorowej	Moc stacji transformatorowej
1.	42	ul. Żwirki i Wigury Z-d Skórzany	STRw 315	400
2.	55	Wylęgarnia ul. Armii Krajowej	STS 250	100
3.	83	Siemiatycze - Zamość	STS 250	250
4.	84	Plac Wyzwolenia	STS 250	160
5.	154	Tarasy T2	WStp 400	250
6.	215	Walendziuki	STS 250	160
7.	216	Kaflarnia ul. 11 Listopada	STS 250	75
8.	338	ul. Kościuszki OM	WSTtp 400	400
9.	406	ul. Świętojańska	STRw 315	315
10.	418	ul ks. Sciegiennego	ŻH 15B	160
11.	419	ul. Drohiczyńska 2	STSpb 250	250
12.	420	Łojki - ul. 11 Listopada	ŻH 15B	100
13.	428	ul Głowackiego	WST 160	160
14.	452	ul, Drohiczyńska Kurnik	STS 100	20
15.	455	ul. Ogrodowa Szk. Podst. Nr 1	STS 250	100
16.	456	SKS Tuczarnia	STS 250	160
17.	553	ul. Słowiczyńska	STSR 75	160

1	2	3	4	5
18.	699	Siemiatycze - Młyn ul. Kilińskiego	STS 250	100
19.	772	Os. Sp. M. Sady T4	MSTt 630	400
20.	805	Os. Sady T7	MSTt 630	400
21.	834	Pawilon	STM w 400	400
22.	884	Centrala Nasienna ul. Ciechanowiecka	STS 250	250
23.	903	PB Rolniczego	STRw 315	250
24.	998	SADY T-5	MSTt 630	160
25.	1087	Szpital	STRw 315	250
26.	1109	Mleczarnia	STS 250	250
27.	1115	ul Pałacowa 2	MSTt 630	400
28.	1168	CPN	STS 100	63
29.	1177	Os, Sp,M, V Zjazdu	MSTt 630	250
30.	1227	POM Osiedle	ŻH 15B	160
31.	1237	ul 11 Listopada Zesp. Drób.	STS 100	20
32.	1260	Tarasy I	WST tp 400	160
33.	1279	ul 11 Listopada-Żłobek	MST t 630	160
34.	1285	ul. Kasztanowa	STS 250	250
35.	1288	ul Żeromskiego	STS 250	63
36.	i 308	Os. Górne T 1	MSTt 630	630
37.	1309	Os, Górne T 2	MSTt 630	630
38.	1319	Hortex bloki mieszk.	MSTt 630	250
39.	1332	PKS	WSTtp 400	250
40.	1365	Osiedle Wysokie 1	WSTtp 630	400
41.	1366	Osiedle Wysokie 2	MSTt 630	400
42.	1398	Osiedle Wysokie 3	MSTt 630	630
43.	1399	Osiedle Wysokie 5	MSTt 630	630
44.	1486	Osiedle domków jednorodz. "Górne"	STS 250	250
45.	1487	Osiedle domków jednordz. „Podleśne"	STS 250	100
46.	1489	Osiedle domków jednordz. "Chopina”	STS 250	100
47.	1489	ul. Słowiczyńska	STS 250	100
48.	1501	Osiedle Wysokie T 4	MSTt 630	250
49.	1522	Rejon Dróg PZDL	STS 250	75

1	2	3	4	5
50.	1523	ul. Kilińskiego	STS 250	400
51.	1536	os. Czysta Dolina T 3	MSTt 630	400
52.	1537	os. Czysta Dolina T 2	MSTt 630	250
53.	1538	os. Górne T-l	WSTtp 630	250
54.	1556	os. Wschód 2	STS 250	250
55.	1557	os. Wschód 1	STS 250	250
56.	1558	GS Siemiatycze	STS 250	100
57.	1559	Os. Górne ADM	STS 250	100
58.	1568	ul Drohiczyńska 3	STSpb 250	100
59.	1574	Restauracja „Oleńka"	STW 250	125
60.	1578	GS Siemiatycze	STS 250	250
61.	1579	Os. Górne Szkoła	WSTtp 630	250
62.	1587	Restauracja „Kmicic"	STS 250	100
63.	1592	ul Głowackiego 3	STSpb 250	63
64.	1595	ul. Powstania Styczniowego 1	STSp 250	63
65.	1596	ul Powstania Styczniowego 2	STSpb 250	160
66.	1597	ul Pałacowa I	MSTt 630	250

7.1.4. Ilość odbiorców i zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w latach 1990 - 1997 przedstawiało się następująco:

Tabela nr 46

Lp.	Lata	Odbiorcy energii elektrycznej (stan na 31.XII.)	Zużycie energii elektrycznej		
			w MWh	na 1 mieszkańca	na 1 odbiorcę
				w MWh	
1.	1990	3744	9000	638,6	2469,2
2.	1991	3936	8335	576,1	2170,6
3.	1992	4013	9188	623,4	2311,7
4.	1993	4152	8501	571,7	2082,3
5.	1994	4347	7205	478,9	1695,5
6,	1995	4458	7781	511,5	1767,4
7.	1996	4489	8252	540,3	1844,6
8.	1997	4646	7391	477,2	1618,2

Jak wynika z powyższych danych na przestrzeni lat 1990 -1997 obserwuje się sukcesywny wzrost ilości odbiorców przy równoczesnym obniżeniu zużycia energii elektrycznej na I mieszkańca oraz na 1 odbiorcę. Jest to podyktowane coraz szerszym stosowaniem urządzeń energooszczędnych jak również racjonalnym użytkowaniem energii elektrycznej przez samych mieszkańców.

7.1.5. Ocena rozwoju systemu elektroenergetycznego oraz główne problemy do rozwiązania:

a) system elektroenergetyczny miasta rozwija się na przestrzeni lat w oparciu o program założony przez ZEB SA? Rejon Energetyczny Bielsk Podlaski i ustalenia zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego m. Siemiatycze;

b) jak wynika z analizy stanu istniejącego systemu zasilającego WN – jest on w stanie przesłać w wystarczających ilościach moc i energię elektryczną odbiorcom;

c) podstawowym problemem jest zsynchronizowanie przyszłych potrzeb wynikających z rozwoju miasta z możliwościami systemu po stronie średniego i niskiego napięcia;

d) sukcesywnej wymiany na kablowe wymagają linie napowietrzne SN15 kV w obszarach o wysokiej intensywności zabudowy. Stworzy to możliwości racjonalniejszego zagospodarowania terenów;

e) istnieje potrzeba wzmocnienia systemu poprzez wyprowadzenie linii kablowej z RPZ i spięcie jej z istniejącą siecią SN w okolicach szpitala;

f) powinno dążyć się do sukcesywnego budowania zewnętrznego pierścienia miasta oraz wzmocnienia zasilania budownictwa mieszkaniowego zlokalizowanego we wschodniej części miasta;

g) wyeliminowanie zasilania stacji transformatorowych na terenie miasta z linii terenowych. Może to zapewnić energię elektryczną o dobrych parametrach i dużym stopniu pewności zasilania;

h) utrzymanie prawidłowego funkcjonowania i rozwoju sieci elektroenergetycznych powinno być rozwiązywane poprzez tworzenie rezerw terenów pod urządzenia

elektroenergetyczne w postaci: pasów ochronnych (pod linie) lub wydzielonych miejsc (pod stacje transformatorowe), mimo ewentualnych konfliktów z właścicielami terenów.

7.2. System ciepłowniczy

7.2.1. Struktura systemu i charakterystyka istniejącej gospodarki cieplnej

Potrzeby cieplne miasta zaspokajane są za pomocą około 64 kotłowni osiedlowych i indywidualnych, z których 13 jest eksploatowanych przez Zakład Energetyki Cieplnej Przedsiębiorstwa Komunalnego w Siemiatyczach. Na terenie miasta istnieje sieć gazu ziemnego, eksploatowana i rozbudowywana przez Gazownię Siemiatycze Oddział Zakładu Gazowniczego w Białymstoku.

Sumaryczna znamionowa moc cieplna kotłowni wynosi - 74,2 MW. Powyższe kotłownie zabezpieczają potrzeby obecne miasta. Istniejące kotłownie pracują na różnych rodzajach paliwa.

Charakterystyka paliw stosowanych w omawianych kotłowniach przedstawia się następująco:

Tabela nr 47

Lp.	Rodzaj paliwa	Ilość kotłowni	% udział
1.	gaz ziemny	37	57,3
2.	węgiel	25	39,1
3.	olej opałowy	2	3,1
	Razem	**64**	

Jak wynika z powyższego zestawienia, pozytywnym zjawiskiem w tej dziedzinie jest duży udział paliw ekologicznych w istniejących kotłowniach. Na podkreślenie zasługuje fakt, że największa kotłownia w mieście ZPOW „Hortex" jest opalana gazem ziemnym.

Stan techniczny omawianych kotłowni jest zróżnicowany. Do niskosprawnych i zanieczyszczających środowisko należą kotłownie będące w gestii Urzędu Miasta (11 kotłowni ZEC i 4 w obiektach użyteczności publicznej). W 6-ciu kotłowniach na terenie miasta występują nadwyżki mocy cieplnej kotłów, które winne być zagospodarowane.

Z ogólnej charakterystyki stanu istniejącego budynków mieszkalnych (Spółdzielni Mieszkaniowej i Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej) oraz użyteczności publicznej

wynika, że docieplenia w celu ograniczenia zapotrzebowania na ciepło i racjonalnej gospodarki nim, wymaga:

- 57 budynków mieszkalnych (na 102 analizowane),
- 12 budynków użyteczności publicznej (na 19 analizowanych).

Opracowany przez Narodową Agencję Poszanowania Energii SA w Warszawie Filia w Białymstoku projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło ITL Siemiatycze na zlecenie Zarządu Miasta Siemiatycze zawiera całość zagadnień związanych z funkcjonowaniem systemu ciepłownictwa a założenia tam sformułowane winne służyć udoskonaleniu tego systemu.

7.3. Gazownictwo

Na terenie miasta istnieje sieć gazu ziemnego wysokometanowego, eksploatowana i rozbudowywana przez Gazownię Siemiatycze - Oddział Zakładu Gazowniczego w Białymstoku.

Źródłem zasilania miasta w gaz ziemny jest gazociąg wysokiego ciśnienia Wysokoje (Białoruś) - Hołowczyce - Rembelszczyzna z odgałęzieniem w kierunku Mielnik - Siemiatycze.

Gaz do średniego ciśnienia jest redukowany w 2-ch stacjach redukcyjno-pomiarowych i° zlokalizowanych - na południu miasta przy ul. 11 Listopada i na wschodzie miasta przy drodze w kierunku Grabarki.

Dane charakteryzujące sieć gazową w m. Siemiatycze przedstawiono w tabeli:

Tabela nr 48

Lp.	Lata	Sieć rozdzielc za w km	Połączenia prow. do bud.	Odbiorcy gazu	Zużycie gazu		Ludność miasta (w tys.)	
		stan na 3 LXII.			W dm^3	na 1 odb. w m^3	w tym korzystająca z sieci gaz. (w tys,)	w tym korzystająca z sieci gaz. % ogółu ludn.
1.	1991	9,1	191	445	175,2	785,7	14,5	
							1,4	9,3
2.	1992	16,2	310	560	666,6	1326,6		
							brak	danych
3.	1993	24,8	366	883	1415,0	1961,2	15,0	
							3,0	20,1
4.	1994	30,0	437	1089	3094,1	3138,0	15,2	
							3,7	24,3
5,	1995	34,1	866	1220	4457,8	3861,2	15,2	
							4,1	26,8
6.	1996	36,9	964	1352	3812,0	2964,2	15,4	
							4,4	28,8
7.	1997	37,3	1005	1489	4571,1	3225,9	15,6	
							4,9	31,5

Jak wynika z analizy powyższych danych od 1991r. sukcesywnie rozbudowywana jest sieć gazowa na terenie miasta, W 1997r. około 1/3 ludności miasta korzystała *z* gazu ziemnego. Na ul. 11 Listopada przy stacji redukcyjno-pomiarowej I^0 zlokalizowana jest baza obsługi odbiorców gazu. Duże zastosowanie ma również gaz jako paliwo w kotłowniach Siemiatycz (57,8 % wszystkich kotłowni).

Coraz większe zastosowanie gazu w kotłowniach, a co za tym idzie, coraz większe zużycie tego paliwa, staje się dla miasta barierą w rozbudowie sieci i możliwościach podłączeń nowych odbiorców zabudowy mieszkaniowej i użyteczności publicznej. Przyczyną jest niewystarczający przekrój (100 mm) odgałęzienia gazociągu w/c z kierunku Mielnika (ciśnienie w tym odgałęzieniu wynosi 5,5 Mpa).

Przy utrzymaniu obecnych tendencji zapotrzebowania na gaz, należy liczyć się z koniecznością budowy planowanego w „Studium programowym możliwości rozwoju gazyfikacji województwa białostockiego" wykonanym przez „Gazoprojekt" Wrocław

w 1995r, odgałęzienia gazociągu w/c o przekroju 200 mm i ciśnieniu 6,5 MPa od gazociągu zasilającego w/c Wysokoje (Białoruś) - Rembelszczyzna, od strony Słowatycz gm. Sarnaki, Inwestycja ta wzmocniłaby zasilanie m. Siemiatycz oraz umożliwiłaby gazyfikację gmin Drohiczyn, Grodzisk, Dziadkowice, Nurzec Stacja, Milejczyce, Kleszczele i Czeremchę.

Na terenie miasta ma zastosowanie również gaz płynny propan-butan. Baza obsługi odbiorców tego gazu jest zlokalizowana przy ul. Armii Krajowej.

7.4. Telekomunikacja

7.4.1. Stan telekomunikacji w mieście i struktura systemu

Stan telekomunikacji w mieście w latach 1990 - 1997 przedstawia się następująco:

Tabela nr 49

Lp.	Lata	Abonenci telefoniczni	
		w liczbach bezwzględnych	na 1000 ludności
1.	1990	2328	163,3
2.	1991	2324	194,4
3.	1992	2984	202,6
4.	1993	3120	208,1
5.	1994	3272	215,8
6.	1995	3302	216,8
7.	1996	3611	233,7
8.	1997	4048	259,0

Ogólny wskaźnik nasycenia telefonii na 1000 mieszkańców w 1997 r. wynosił:

w Polsce ogółem - 193,0

w Polsce w miastach - 261,0

w woj. białostockim - 284,3

w m. Siemiatycze - 259,0

W stosunku do innych miast województwa Siemiatycze plasują się na 3 miejscu.

Obecnie system telekomunikacyjny składa się z:

- centrali automatycznej cyfrowej o poj. 6480/zaj.5015, zlokalizowanej w centrum miasta,

- linii kablowych światłowodowych relacji Drohiczyn - Słochy Annopolskie - Siemiatycze - Siemiatycze Stacja - Adamowo, zasilających w/w centralę, włączając ją do systemu wojewódzkiego z poprzez Białostocki Węzeł Telekomunikacyjny do sieci krajowej i międzynarodowej,
- linii abonenckich kablowych i napowietrznych na terenie całego miasta.

Z centrali w Siemiatyczach wychodzą linie kablowe miedziane w kierunkach:

- Czartajew - Kłopoty Stanisławy - Grodzisk
- Czartajew - Dziadkowice
- Baciki - Nurzec Stacja - Milejczyce.

7.4.2. Ocena systemu i jego funkcjonowania

Stan telekomunikacji w mieście osiągnął dobry stopień zaspokojenia potrzeb ludności. Oddanie do użytku centrali cyfrowej oraz włączenie jej w system linii światłowodowych zwiększyło możliwości łączności i poprawiło jakość świadczonych usług. Aby utrzymać ten stan rzeczy oraz na bieżąco móc zaspokajać potrzeby ludności miasta istnieje potrzeba u-trzymania w należytej sprawności technicznej istniejące urządzenia i w miarę narastających potrzeb rozbudowy linii abonenckich na terenach rozwijających się.

7.5. Radiokomunikacja i teletransmisja

Na terenie miasta przebiega pas ochronny dla zapewnienia prawidłowej pracy urządzeń radiokomunikacji i teletransmisji relacji SLR MA-KARKI gm. Grodzisk - Siemiatycze, który winien być utrzymany,

7.6. Ropociągi

Przez teren administracyjny miasta przebiega trasa ropociągu „Przyjaźń" (Rosja - Płock). Powyższy ropociąg nie jest powiązany z gospodarką województwa, gminy i miasta, gdyż jest to przesył tranzytowy.

7.7. Zaopatrzenie w wodę

7.7.1. Charakterystyka ogólna systemu zaopatrzenia w wodę

Miasto Siemiatycze na koniec 1997r. zajmowało wśród miast w województwie białostockim 13 miejsce pod względem procentowej ilości mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej ze wskaźnikiem 72,6 % , który jest niższy od średniego wojewódzkiego - 89,9 %, Długość sieci wodociągowej (bez podłączeń do budynków mieszkalnych) wynosiła 34,6 km i podłączeń do budynków mieszkalnych było 1084. Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wynosiło 31,2 m^3/r (85,5 dm^3 /d) poniżej średniej wojewódzkiej dla miast - 40,9 m^3/r (l12dmVd).

W 1998r. wykonano 0,8 km sieci wodociągowej i podłączono 29 budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Odsetek ludności korzystającej z wodociągu wzrósł do 73,2 %. Zaopatrzenie w wodę mieszkańców miasta odbywa się ze stacji wodociągowej zlokalizowanej przy ul. Sportowej,

Eksploatacją urządzeń komunalnego systemu zaopatrzenia w wodę zajmuje się Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o. o. w Siemiatyczach.

7.7.2. Rozwój systemu zaopatrzenia w wodę w latach 1985 - 1998r.

Zwodociągowanie miasta od 1985r. przedstawia tabela nr 50.

Tabela nr 50

Wyszczególnienie	Stan na koniec roku									
	1985	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Długość sieci wodociągowej w km	21,6	25,6	27,5	29,7	30,4	32,7	33,0	33,8	35,6	35,4
Połączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych szt.	572	786	790	816	851	915	985	1054	1084	1113
Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w %	65,2	70,3	71,0	71,1	71,3	71,7	72,1	72,5	72,6	73,2
Miejsce wśród miast województwa pod względem % ludności korzystającej z sieci wodociągowej	11	10	10	x	11	12	12	12	13	X
Zużycie wody w gospodarstwach domowych tys. m^3/r	344,1	532,2	369,1	661,1	461,4	434,3	438,7	432,5	483,6	404,3
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca m^3/r	30,4	37,7	25,5	44,9	31,0	28,9	28,8	28,3	31,2	25,8
m^3/d	45,9	53,2	35.8	63,1	43,1	39,8	39,9	38,6	42,4	35,3
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca korzystającego z wodociągu m^3/r	125,8	145,8	98,1	172,4	118,1	109,0	109,4	105,5	116,2	96,7
m^3/d	83,3	103,3	69,9	122,7	84,9	79,2	78,9	77,3	85,5	70,7

W okresie pięciolecia 1986 - 1990 wybudowano 4,0 km sieci wodociągowej, podłączono 214 budynków mieszkalnych i przybyło 2550 mieszkańców korzystających

z wodociągu miejskiego. Daje to wzrost średnioroczny: 0,8 km sieci wodociągowej, 43 budynki mieszkalne i 510 osób.

W latach 1991 - 1998 wybudowano 9,8 km sieci wodociągowej, podłączono 327 budynków mieszkalnych i przybyło 1420 mieszkańców korzystających z wodociągu- Średnioroczny wzrost wynosił: 1,22 km sieci wodociągowej, 41 budynków mieszkalnych i 177 osób. Tempo przyrostu mieszkańców korzystających z wodociągu miejskiego zmalało w stosunku do lat 1986 - 1990, przy utrzymującym się wskaźniku przyrostu sieci i podłączonych budynków, gdyż podłączone były w większości jednorodzinne budynki mieszkalne.

7.7.3. Charakterystyka komunalnego ujęcia wody i stacji uzdatniania

Źródłem poboru wody jest ujęcie wody podziemnej z utworów czwartorzędowych składające się z 3 studni wierconych: Nr 4 zlokalizowanej na terenie stacji wodociągowej oraz Nr 1B i 3A zlokalizowanych poza terenem stacji wodociągowej (Nr 1B przy ul. CK. Norwida i 3 A przy ul. Kasztanowej). Charakterystyka studni wierconych:

Studnia Nr 1B, zlokalizowana przy ul. C.K. Norwida, o głębokości 52 m i wydajności eksploatacyjnej 50 m^3/h przy depresji s = 16 m ujmuje wodę z II warstwy wodonośnej.

Studnia Nr 3A zlokalizowana przy ul. Kasztanowej, o głębokości 121 m i **Nr 4** zlokalizowana na terenie stacji uzdatniania, o głębokości 98 *m* i wydajności po 100 m^3/h każda przy depresji s = 3,6 - 4 m ujmują wodę z trzeciej warstwy wodonośnej.

Zatwierdzone, decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Nr KDH/013/5803/94 z dnia 26.01 1994r., zasoby eksploatacyjne wód podziemnych w kategorii „B" ujęcia komunalnego dla miasta Siemiatycze wynoszą 250 m^3 /h -z II warstwy wodonośnej Q_c=50 **m^2/h** przy s = 16 m i z III warstwy wodonośnej Q_e = 200 m^3/h przy s = 3,6-4,0m.

Woda surowa charakteryzuje się n/w wskaźnikami zanieczyszczeń:

mętność	-	7 – 10 mg/l
barwa	-	30-35 mg/PŁ
odczyn pH	-	7,5

twardość ogólna	-	4,3 mval
żelazo ogólne	-	1,1 – 1,3 mg Fe/l
mangan	-	0,13 mg Mn/l
amoniak	-	0,28 mg N/l
miano coli	-	ponad 50

Urządzeniami do poboru i uzdatniania wody po przeprowadzonej modernizacji są:

- 3 pompy głębinowe Grundfos SP 77-5,
- 4 filtry ciśnieniowe 2 selekcyjne poziome 2200/3500,
- 2 zbiorniki wodno-powietrzne 1,2m,
- agregat sprężarkowy WAN-K o wydajności 16 m^3/h,
- zbiorniki sprężonego powietrza o poj. 2,5 m\
- dmuchawa powietrza do płukania filtrów o wyd. 3,72 m^3/min.,
- zestaw hydroforowy typu ZH-Z.6.80.200 o wyd. 500 m^3/h,
- 2 zbiorniki betonowe podziemne o poj. łącznej 2700 m^3,
- zbiornik podziemny betonowy o pojemności 700 m^3,
- 3 wodomierze śrubowe 0 100 mm,
- wodomierz z impulsatorami przepływu.

7.7.4. Strefy ochronne komunalnego ujęcia wody

Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o. o. w Siemiatyczach posiada pozwolenie wodnoprawne na modernizację, rozruch oraz wstępną eksploatację urządzeń stacji uzdatniania wody na ujęciu miejskim w Siemiatyczach - decyzja Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Nr OS.II.6210/86/97 z dnia 28 kwietnia 1997r. ważna do 30,06J999r. Decyzją tą ustanowiono dla ujęcia miejskiego w Siemiatyczach strefy ochrony bezpośredniej o promieniu 8 m wokół każdej studni. Ze względu na korzystne warunki hydrogeologiczne w aspekcie ochrony wód ujęcie miejskie nie wymaga stref ochrony pośredniej.

7.7.5. Ocena wydajności istniejącego komunalnego ujęcia wody

Analizę poboru wody z ujęcia miejskiego w ostatnich trzech latach obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 51

Wyszczególnienie		Rok		
		1996	1997	1998
Pobór wody z ujęcia w ciągu raku	tys.m^3 / rok	843,4	775,7	701,8
Pobór wody średniodobowy	M^3 / d	2304,4	2125,2	1922,7
Pobór wody średniogodzinowy	M^3/h	96,0	88,6	67,6
Pobór wody maksymalny godzinowy	M^3 /h	137,3	126,6	114,6
Zatwierdzone zasoby ujęcia	m^3/h	250,0	250,0	250,0
Wykorzystanie w % zatwierdzonych przy rozbiorze	Średniogodz. m^3h	33,4	35,4	27,0
	max godz. m^3/h	54,9	50,7	45,8
Ustalone decyzyjnie dopuszczalne ilości pobieranej wody średniodobowo	M^3 /h	4500	4500	4500
Wykorzystanie dopuszczalnej ilości poboru wody średni o dobowo	%	51,2	47,2	42,7

Pobory wody z ujęcia miejskiego w ostatnich latach ulegają zmniejszeniu. W roku 1998 spadły o 16,8 % w stosunku do 1996r. W ostatnich trzech latach pobory wody w dobie średniego rozbioru wahały się w granicach 51,2 % - 42,7 % dopuszczalnej ilości średniodobowej określonej w pozwoleniu wodnoprawnym. Wykorzystanie zatwierdzonych zasobów ujęcia przy rozbiorze maksymalnym godzinowym wynosiło 54,9 % -- 45,8 %, a przy średniogodzinowym 38,4 % - 27,0 %. Wodociąg miejski w Siemiatyczach posiada jeszcze ponad 50 % rezerwę.

7.7.6. Zakładowe ujęcia wody

Zakładowe ujęcia wody oparte o studnie wiercone posiadają:

Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex" Sp. z o. o. w Siemiatyczach.

Ujęcie składa się z 4 studni wierconych (podstawowych); SW-1 o głębokości 159 m i zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych Q_e = 85,4 m^3 /h przy depresji s= 9,8 ni, SW-2 głębokości 121 m i Q_e = 67,3 m^3 /h przy s = 9,5 m, SW-3 głębokości 123,5 m i Q_e = 46,7 m^3 /h przy s = 9,0 m i SW-4 głębokości 144 m i Q_c = 77,1 m^3/h przy s=10,2m.

Studnia piąta SW-5 o głębokości 125,5 m i Q_c = 79,7 m^3/h przy s = 8,4 m jest wyłączona z eksploatacji i stanowi ujęcie awaryjne. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne na eksploatację urządzeń i pobór wody - decyzja Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Wydziału Ochrony Środowiska Nr OS.11.6210/84/96 z dnia 23 lipca 1996r., ważna do 31.10.2001r., którą ustanowione zostały strefy ochrony bezpośredniej wokół poszczególnych studni oraz strefa ochrony pośredniej zewnętrznej. Strefa ochrony pośredniej została wkreślona w części graficznej studium.

b) Zakład „Polser" Spółka z o.o. w Siemiatyczach - ujęcie składa się z dwóch studni wierconych:

SW-1 A o głębokości 87,3 m i zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych Q_e = 40 m^3/h przy depresji s = 5,7 oraz SW-3A o głębokości 88,7 m i Q_o = 50 m^3 /h przy s = 7,1 m.

Studnia SW-4 wyłączona jest *z* eksploatacji i przeznaczona do renowacji.

Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne na eksploatację urządzeń i pobór wody z ujęcia - decyzja Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Nr OS.II.6210/86/96 z dnia 29 lipca 1996r,, ważna do 15.08.20011% którą ustanowione zostały strefy o-chrony bezpośredniej wokół każdej studni o wymiarach zmniejszonych w stosunku do ustalonych w rozporządzeniu w granicach terenu Zakładu. W rejonie ujęcia „Polser" w Siemiatyczach istnieją korzystne warunki hydrogeologiczne w aspekcie ochrony wód i dlatego odstąpiono od ustanowienia stref ochrony pośredniej zewnętrznej i wewnętrznej.

Białostockie Kopalnie Surowców Wtórnych Zakład w Siemiatyczach -

2 studnie wiercone: SW-1 głębokości 23 m i zatwierdzonych zasobach Q_e = 25 m^3/h przy depresji s = 0,7 m i SW-3 głębokości 35 m i Q_e = 70 m^3 /h przy s = 5,2m.

Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o. o. w Siemiatyczach - 2 studnie wiercone przekazane Przedsiębiorstwu po byłym POM w Siemiatyczach: SW-1 głębokości 54 m i Q_e = 9,35 m^3 /h i SW-2 głębokości 49 m i Q_c = 54 m^3 /h - nieczynne.

7.7.7. Ogólna ocena zaopatrzenia miasta w wodę

Istniejące ujęcie i stacja uzdatniania wodociągu miejskiego, wykorzystywane obecnie poniżej 50 % swojej wydajności, zapewniają pokrycie przyszłościowych potrzeb wodnych miasta i stanowi preferencje jego rozwoju.

Sieć wodociągowa nie obejmuje swym zasięgiem wszystkich zainwestowanych terenów miasta i wymaga dalszej rozbudowy.

7.8. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

7.8.1. Kanalizacja sanitarna

Rozwój kanalizacji sanitarnej od 1985r. przedstawia tabela:

Tabela nr 52

Wyszczególnienie	Stan na koniec roku									
	1985	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Długość sieci kanalizacji sanitarnej w km	4,3	9,3	10,0	10,9	11,5	127	15.3	16,9	19,3	21,2
Połączenia prowadzące do bud. mieszk. w szt	11	24	28	30	35	70	150	150	! 65	265
% ludności korzystającej z kanalizacji	44,4	48,2	49,2	X	49,7	50,0	50,9	53,4	53,6	55,6
Miejsce wśród miast woj. białostockiego pod względem procentowej ilości mieszkańców korzystających z kanalizacji	10	10	9	X	9	9	10	8	8	X

Do roku 1993 do kanalizacji sanitarnej odprowadzane były ścieki przede wszystkim z budynków wielorodzinnych. W latach późniejszych sukcesywnie następowała rozbudowa kanalizacji sanitarnej w mieście i podłączane były budynki jednorodzinne z największą ilością podłączeń w 1998 roku, w którym wzrost do roku poprzedniego wynosił 60,6 %.

Na tle województwa białostockiego miasto Siemiatycze w 1997 roku zajmowało 8 miejsce pod względem procentowej ilości mieszkańców korzystających z kanalizacji miejskiej ze wskaźnikiem 53,6 % poniżej wskaźnika średniego wojewódzkiego dla miast wynoszącego 75,0 %.

7.8.2. Miejska oczyszczalnia ścieków

Miasto Siemiatycze posiada mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków o przepustowości 14000 m^3/d eksploatowaną od 1985 roku. Urządzeniami oczyszczającymi ścieki są:

- przepompownia ścieków,
- komora krat mechanicznych,
- piaskownik o przepływie poziomym,
- komora wstępnego napowietrzania,
- osadniki wstępne radialne - szt. 2,
- komory osadu czynnego - szt, 2,
- osadniki wtórne radialne - szt. 2,
- zagęszczacz osadu,
- otwarte baseny fermentacyjne - szt. 2,
- poletka do suszenia osadów.

Przy oczyszczalni znajduje się w murowanym budynku punki zlewny nieczystości płynnych dowożonych.

Technologia zastosowana na oczyszczalni nie jest przystosowana do redukcji związków biogennych.

Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o. o. w Siemiatyczach posiada pozwolenie wodnoprawne na eksploatację urządzeń i odprowadzenie ścieków oczyszczonych do rz. Kamionki zaliczonej poniżej Siemiatycz do III klasy czystości - decyzja Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Nr OŚ.11,6210/75/96 z dnia 1 lipca 1996r, ważna do 3U2,2000r

W decyzji określono dopuszczalną ilość odprowadzanych ścieków $Q_{śr\ d}$= 10000m^3/d.

Oczyszczalnia przyjmuje ścieki socjalno-bytowe z terenu miasta oraz z Zakładów Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex" Spółka z o. o. w Siemiatyczach i Zakładu „Polser" Spółka z o. o, w Siemiatyczach po uprzednim ich podczyszczeniu na zakładowej podczyszczalni.

Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni w ostatnich trzech latach oraz wykorzystanie jej przepustowości obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 53

Wyszczególnienie		Rok		
		1996	1997	1998
Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni w tym bez ścieków dowożonych i wód infiltracyjnych	tys. m^3/rok	1310,2 1263,8	1246,9 1190,1	1233,3 1193,4
	$Q_{śr\,d}$ m^3/d	3589,6 3462,5	3416,2 3260,5	3378,9 3269,6
Przepustowość oczyszczalni	m^3/d	14000	14000	14000
Dopuszczalne w pozwoleniu wodnoprawnym ilości ścieków odprowadzanych do odbiornika		10000	10000	10000
Wykorzystanie przepustowości oczyszczalni ścieków	%	25,6	24,4	24,1
Wykorzystanie dopuszczalnej ilości odprowadzanych ścieków	%	35,9	34,2	33,8

Ilość ścieków dopływająca do oczyszczalni ulega zmniejszeniu, co jest związane ze spadkiem konsumpcji wody w gospodarstwach domowych jak również w zakładach odprowadzających ścieki do kanalizacji miejskiej.

Wykorzystanie istniejących urządzeń oczyszczających ścieki jest w granicach 25,6 %- 24,1 *%.*

7.8.3. Kanalizacja deszczowa

Odbiornikiem wód opadowych z terenu miasta Siemiatycze jest przepływająca rzeka Kamionka i rów melioracyjny. Kanalizacja deszczowa jest rozwiązana tak, aby wody deszczowe z ulic i przyległych terenów w najprostszy sposób były odprowadzane do odbiornika w miarę jak pozwala na to konfiguracja terenu. Istnieje 9 wylotów kanałów deszczowych do rzeki Kamionki i 5 wlotów do rzeki Muchawiec nie posiadających urządzeń podczyszczających oraz 1 wylot do rowu melioracyjnego poprzedzony urządzeniami podczyszczającymi - separatorem piasku i substancji oleistych.

Kanały deszczowe są średnicy od 250 mm do 800 mm, a ich łączna długość wynosi 18,75 km.

7.8.4. Ogólna ocena odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych

Gospodarka ściekowa na terenie miasta ulega systematycznej poprą-wie jednak skanalizowanie miasta jest znacznie mniejsze od jego zwodociągowania. Połączenia kanalizacyjne do budynków mieszkalnych stanowią 23,8 % podłączeń wodociągowych.

Do kanalizacji sanitarnej odprowadzane są ścieki w przeważającej większości z budownictwa wielorodzinnego, w którym zamieszkuje ponad 50 % ogółu mieszkańców miasta i z zakładów przemysłowych, usługowych i użyteczności publicznej. Tereny zabudowy jednorodzinnej są słabo skanalizowane.

Miejska oczyszczalnia ścieków wykorzystana jest w nieznacznym stopniu ok. 25 % jej przepustowości i posiada duże rezerwy, jednak technologia oczyszczania nie jest przystosowana do usuwania biogennych związków azotowych i fosforowych powodujących eurofizację odbiornika oczyszczonych ścieków,

7.9. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów stałych

7.9.1. Charakterystyka stanu istniejącego

Miejskie składowisko odpadów stałych zlokalizowane na gruntach m. Siemiatycze zajmuje teren o powierzchni 2,85 ha, w tym 0,9 ha kwatera oddana do rekultywacji i komora składowiska o powierzchni 1,6 ha pierwszy raz zmodernizowana w 1998r.

W ramach modernizacji wykonano; ułożenie geomembrany PEHD grubości 2 mm na dnie i skarpach komory - powierzchnia uszczelniona folią hydroizolacyjną wynosi 1,6 ha, drenaż opaskowy dla potrzeb ujęcia od-cieku na terenie rekultywowanej hałdy i drenaż na terenie komory składowania, 5 studni do odgazowywania rekultywowanej pryzmy odpadów i 11 na terenie komory składowania, zbiornik żelbetowy szczelny o średnicy 1,5 m i wysokości 4,5 m na odciek, 3 zbiorniki żelbetowe średnicy 1,0 m i wysokości 1,5 m na opakowania po środkach ochrony roślin, tzw, mogilniki, drogę stałą umożliwiającą wjazd do komory składowania, brodzik dezynfekcyjny, zbiornik stalowy „walczak" o poj. 50 m^3 jako zbiornik p.poż., naprawę i uzupełnienie ogrodzenia wykonanego z siatki o wysokości 2,0 m.

W latach 2007 – 2008 przeprowadzona została następna modernizacja składowiska, w ramach której wykonano: trzeci pizometr, montaż reperów do badania osiadania powierzchni składowiska i stateczności zboczy, montaż wagi samochodowej,

zbiornik i instalację do ujęcia wód opadowych i roztopowych, doprowadzenie energii elektrycznej i oświetlenie składowiska, instalację przeciwpożarową, modernizację budynku socjalnego z wykonaniem instalacji sanitarnej ze zbiornikiem szczelnym na ścieki socjalne, doprowadzono miejską sieć wodociągową do składowiska i na jego terenie, drogi wewnętrzne, utwardzone i poszerzenie placu manewrowego wewnętrznego, nowe ogrodzenie zgodnie z granicami składowiska, odbudowę instalacji odgazowującej.

Całkowita ilość składowanych odpadów wynosi 60,000 ton, a zgromadzonych zostało 39,623,3 ton odpadów, co stanowi ok. 61% wykorzystania składowiska. Czasochłonność wypełnienia składowiska przyjęta do pozwolenia zintegrowanego na składowisko wynosi 15 lat.

Na wysypisko przyjmuje się do unieszkodliwiania odpady komunalne z terenu miasta i odpady stałe nietoksyczne (które nie wymagają odrębnej technologii) z zakładów przemysłowych.

Eksploatacją wysypiska i wywozem odpadów stałych, które gromadzone są ~~nie~~selektywnie, zajmuje się Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o. o, w Siemiatyczach.

Przedsiębiorstwo posiada pozwolenie zintegrowane na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne – decyzja Zarządu Województwa Podlaskiego w Białymstoku Nr DIS.V.7674-1-22/08 z dnia 14 maja 2009r. z 10-letnim terminem ważności.

7.9.2. Ogólna ocena usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych

Gromadzenie odpadów stałych na terenie miasta prowadzone jest systemem zorganizowanej selektywnej zbiórki odpadów, co wpływa na zmniejszenie się ilości wywożonych odpadów na składowisko.

Przeprowadzone modernizacje składowiska oraz jego prawidłowa eksploatacja rozwiązuje problemy utylizacji odpadów stałych. Należy jednak dążyć do dalszego zmniejszenia ilości odpadów trafiających do komory składowania poprzez wykonanie instalacji pomocniczych takich jak np. sortownia i kompostownia odpadów.

8. Syntetyczna ocena poziomu zaspokojenia potrzeb ludności i zagospodarowania miasta wg stanu z 1997r

Tabela nr 54

Lp.	Wskaźniki, wielkości	Województwo białostockie		Siemiatycze	Udział % 5:4
1	2	3	4	5	6
1.	Powierzchnia w	1.005.464	51.150	3.625	7,1
2.	Ludność	701.684	451.328	15.631	3,5
	w tym kobiety	359,779	235.658	8,160	3,5
3.	Kobiety na 100 mężczyzn	105	109	109	100,0
4.	Gęstość zaludnienia	70	882	431	48,9
5.	Przyrost naturalny na 1000 ludności	- 3	1,7	1,5	88,2
6.	Pracujący w gospodarce narodowej	146.249	125,615	4.125	3,3
7.	Bezrobotni	27,150	18.097	579	3,2
8.	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	183,790	121,698	5.126	4,2
		26,2	27,0	32,8	121,5
9.	Ludność w wieku produkcyjnym	405.144	274,343	9.003	3,3
		57,7	60,8	57,6	94,7
10.	Ludność w wieku poprodukcyjnym	112.750	55,287	1.502	2,7
		16,1	12,52	9,6	78,7
11.	Mieszkań na 1000 mieszkańców	324	325	294	90,5
12.	Po w. użytkowa mieszkań w tys.m^2	13,897,346	8.230.429	281.815	3,4
13.	Ilość osób na izbę	0,83	0,82	0,83	101,2
14.	M^2 pow. użytk. na 1 osobę	20,2	18,8	18,6	98,9
15.	Uczniowie szkół podstawowych na 1000 mieszkańców	127,3	140,3	170,1	121,2
16.	Lekarze na 10 tys. mieszkańców	29,3	43,3	34,5	70.7
17.	Lekarze dentyści na 10 tys. mieszkańców	6,0	8,0	5,1	63,7
18.	Łóżka szpitalne na 10,0 tys. mieszkańców	60,1	92,7	99,8	107,7
19.	Księgozbiór w bibliotekach na 1000 mieszkańców	3.216	3.028	3.256	107,5
20.	Czytelnicy na 1000M	163	193	245	126,9
21.	Wypożyczenia na \ czytelnika	22,5	22,0	20,57	94,1
22.	Abonenci telef. na 1000 1V1	221,4	284,3	259,0	91,1
23.	Użytki rolne w ha w granicach administracyjnych	586.265	27.624	2,169	7,8
24.	Plony zbóż ogółem w dt/ha	24,4	23,2	24,0	103,4
	w tym: pszenicy	28,4	27,5	27,4	99,6
	żyta	21,6	21,0	21,0	100,0
25.	Piony ziemniaków w dt/ha	162	153	175	114,4
26.	Bydło na 100 ha uż. rolnych w gosp. indywid.	52,3	27,0	10,7	39,6
	w tym krowy na 100 ha uż. rol. I996r.	26,5	14,0	5,7	40,7
27.	Trzoda chlewna na 100 ha użytków rolnych w gosp. ind-1996r.	60,3	52,9	55,5	104,9
28.	Zużycie wody na 1 mieszkańca w M^3 /r	31,6	40,9	31,2	76,3

1	2	3	4	5	6
29.	Gęstość dróg publicznych o twardej nawierzchni w km/100 km^2	54,4	163,8	151,2	92,3
30.	Gęstość dróg publicznych o nawierzchni ulepszonej w km/100 km^2	32,1	137,2	145,8	106,3
31.	% ludności korzystającej z wody wodociąg.	-	89,9	72,6	X
32.	% ludności korzystającej z kanalizacji sanitarnej	-	75,0	53,6	X
33.	Dochody budżetu gmin w tys.. zł	610,602,4	331.070,5	12.372,4	3,7
34.	Wydatki na inwestycje w tys. zł.	123.792,7	61.122,2	2.114,4	3,5
35.	Udział inwestycji w wydatkach	22,5	18,6	16,7	89,8
36.	Zalesienia w % powierzchni	32,0	19,6	23,4	119,4

9. Elementy zagospodarowania przestrzennego o charakterze ponadlokalnym

9.1 Cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze miasta Siemiatycze

1/ Ochrona i kształtowanie środowiska poprzez:

- zachowanie podstawowych elementów systemu przyrodniczego województwa,
- zachowanie obszarów i obiektów prawnie chronionych,
- podniesienie statusu ochrony prawnej wybranych elementów systemu przyrodniczego województwa,
- ochrona środowiska oraz warunków życia i zdrowia ludzi.

2/ Ochrona i kształtowanie środowiska kulturowego poprzez;

- zapewnienie sposobów użytkowania obiektów zabytkowych gwarantujących ich utrzymanie w dobrym stanie technicznym,
- tworzenie nowych wartości kulturowych zwłaszcza w aranżacji
- przestrzeni publicznych i nowej zabudowie, indywidualizacji jej form architektonicznych oraz harmonizowania z istniejącym zagospodarowaniem.

3/ Polityka rozwoju rolnictwa

Siemiatycze będą należały do III rejonu agrarnego - południowo-zachodniego o najwyższej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w której dominuje uprawa zbóż,

roślin przemysłowych, warzyw, owoców, a w produkcji zwierzęcej chów bydła i trzody chlewnej,

4/ Doskonalenie funkcjonowania i poprawa warunków komunikacji poprzez:

- dostosowanie stanu technicznego i układu dróg do zmieniających się potrzeb transportowych,
- dostosowanie komunikacji zbiorowej do wzrastającego standardu usług i ochrony środowiska oraz zapewnienia na terenie miasta dostępności ca 500 m do przystanków.

5/ Polityka w zakresie energetyki i telekomunikacji:

- dostosowanie systemu elektroenergetycznego do potrzeb wynikających z rozwoju województwa białostockiego i miasta Siemiatycze oraz dostarczenie odbiorcom energii elektrycznej w normatywnym standardzie jakościowym i ilościowym w sposób ciągły,
- zapewnienie dostaw gazu dla wszystkich mieszkańców rozwijającego się miasta,
- utrzymanie istniejących urządzeń ciepłowniczych oraz modernizacja w kierunku poprawy efektywności funkcjonowania i zmniejszenia uciążliwości dla środowiska,
- dostosowanie systemu telekomunikacyjnego do standardów obecnie obowiązujących.

6/ Polityka przestrzenna województwa w zakresie gospodarki wodnej, ściekowej i odpadami stałymi zakłada:

- uporządkowanie gospodarki ściekowej w mieście, w którym zakłada się rozbudowę sieci wodociągowej z umożliwieniem korzystania zniej ok, 100 % mieszkańców, poprzez modernizację oczyszczalni ścieków i rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej z objęciem całej zwartej zabudowy w mieście,
- rozwiązanie problemu gospodarki odpadami w mieście.

9.2. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, wynikających z polityki przestrzennej państwa

1. Zabezpieczenie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i planach miejscowych warunków funkcjonowania elementów systemu przyrodniczego województwa, doliny rzeki Kamionki, Muchawca, Mahometa i innych mniejszych cieków oraz kompleksów leśnych.
2. Podniesienie statusu ochrony prawnej Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny rzeki Bug do rangi Parku Krajobrazowego.
3. Utrzymanie nienaruszalnych przepływów biologicznych rzeki Kamionki, Muchawca, Mahometa i pozostałych cieków,

4. Odprowadzanie do wód powierzchniowych i gruntowych ścieków sanitarnych i przemysłowych w stopniu zapewniającym utrzymanie obowiązującej klasy czystości wód.
5. Zwiększenie udziału proekologicznych paliw w ciepłownictwie scentralizowanym i indywidualnym.
6. Określenie zasad i warunków sytuowania nowej zabudowy w stosunku do ulic o znacznej uciążliwości akustycznej.
7. Zachowanie odpowiednich stref ochronnych od linii napowietrznych WN i rozdzielni energetycznych.
8. Opracowanie studium wartości kulturowych miasta,
9. Przekształcanie i uzupełnianie zabudowy w strefie ochrony konserwatorskiej, zgodnie z wymogami konserwatorskimi.
10. Realizacja Zespołu Szkól Zawodowych. Modernizacja i rozbudowa istniejących obiektów oraz poprawa wyposażenia dydaktycznego.
11. Budowa pływalni. Utrzymanie i modernizacja istniejącej bazy materialnej.
12. Urządzanie terenów wypoczynku codziennego i świątecznego nad zbiornikami wodnymi.
13. Podnoszenie standardu istniejącej bazy noclegowej.
14. Realizacja nowej bazy turystycznej oraz wykorzystanie istniejących obiektów zabytkowych na rozwój bazy turystycznej, tj. bazy noclegowej, gastronomicznej, infrastruktury technicznej.
15. Racjonalne wykorzystanie przestrzeni produkcyjnej
16. Ochrona wartościowych gruntów rolnych, przed przeznaczeniem ich w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, na cele osadnictwa i rozwój ponadlokalnej infrastruktury technicznej.
17. Produkcja warzyw i owoców na potrzeby „Hortexu".
18. Organizowanie doradztwa i szkolenia rolników w zakresie obsługi turystycznej.
19. Modernizacja drogi Nr S 19.

20. Wykonanie obwodnicy drogi Nr S 19 po zachodniej stronie miasta.

21. Wykonanie chodników lub poboczy utwardzonych na całej długości zabudowy.

22. Likwidacja kolizji na skrzyżowaniach ulic poprzez zastosowanie kanalizacji ruchu, sygnalizacji dźwiękowej oraz dostosowanie przejść dla ludzi niepełnosprawnych.

23. Wykonanie połączenia ul. Armii Krajowej w obwodnicą.

24. Rozwój komunikacji zbiorowej komunalnej należy dostosować do narastania zabudowy miasta poprzez przedłużenie istniejących lnii i wprowadzenie nowych z zapewnieniem dostępności ca 500 m do przystanków,

25. Budowa linii WN 110 kV Siemiatycze - Nurzec Stacja.

26. Rozbudowa RPZ 110/15 kV w Siemiatyczach.

27. Budowa stacji redukcyjno-pomiarowej 1° w Siemiatyczach na proj. Gazociągu w/c Słowatycze - gm. Siemiatycze - Nurzec Stacja.

28. Budowa linii światłowodowej Mielnik - Siemiatycze - Drohiczyn wraz z wymianą centrali analogowej na cyfrową.

29. Modernizacja miejskiej oczyszczalni ścieków pod kątem redukcji związków biogennych azotu i fosforu.

30. Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w mieście z objęciem całej zwartej zabudowy.

31. Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów stałych pozwalającej na pozyskiwanie surowców wtórnych.

32. Wprowadzenie obowiązku oddzielnego gromadzenia odpadów szpitalnych, toksycznych w miejscu ich wytwarzania do odbioru przez przedsiębiorstwa specjalistyczne zajmujące się ich utylizacją.

33. Modernizacja i rozbudowa wysypiska miejskiego w Siemiatyczach.

10. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Na potrzeby opracowania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę przeanalizowano dostępne dane dotyczące użytkowania i przeznaczenia gruntów.

Wzięto pod uwagę ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Siemiatycze, uwzględniono prognozy demograficzne oraz niepewność rynku inwestycyjnego i obrotu gruntami.

Wynikające z ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Siemiatycze powierzchnie terenów pod poszczególne funkcje.

Lp.	***Przeznaczenie terenów pod poszczególne funkcje***	***Powierzchnia (ha)***	***% powierzchni miasta***
1.	*Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna*	*47 ha*	*1,3 %*
2.	*Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna*	*596 ha*	*15,7 %*
3.	*Zabudowa usługowa*	*44 ha*	*1,2 %*
4.	*Zabudowa produkcyjna*	*232 ha*	*6,4 %*
5.	*Tereny użytkowania rolniczego*	*1475 ha*	*40,7 %*
6.	*Tereny zieleni i wód*	*1004 ha*	*27,7 %*
7.	*Tereny infrastruktury technicznej*	*29 ha*	*0,8 %*
8.	*Tereny przeznaczone pod komunikację*	*192 ha*	*5,3 %*
9.	*Tereny inne*	*33 ha*	*0,9 %*
Razem:		***3,625 ha***	***100 %***

W granicach miasta wyznaczono około 1170 ha obszarów zwartej zabudowy, w skład której wchodzą obszary istniejącej zabudowy oraz tereny możliwe do ich zagospodarowania. Tereny te należy traktować jako obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy.

W granicach zmiany studium zakłada się zmianę 0,6652 ha terenów leśnych położonych przy ul. Armii Krajowej, oznaczonej nr ew. działki 713/2 oraz 0,1476 ha położonych przy ul. Obrońców Warszawy (części działek o nr ew. 2167, 2168, 2169, 2170 i 2171) na cele budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i usług.

Niewielki obszar, jakiego dotyczy zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, który będzie wyłączony z funkcji leśnej (tereny zieleni i wód), a przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinna z usługami nie ma wpływu w znaczący sposób na zmiany w bilansie terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr IV/17/18
Rady Miasta Siemiatycze
z dnia 28 grudnia 2018 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ

I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA

PRZESTRZENNEGO MIASTA SIEMIATYCZE

tekst ujednolicony

ze zmianami wprowadzonymi uchwałami Rady Miasta Siemiatycze:

Nr V/28/07 z dnia 7 marca 2007 r.

Nr XLII/181/10 z dnia 31 marca 2010 r.

Nr XX/107/12 z dnia 28 marca 2012 r.

Nr XX/108/12 z dnia 28 marca 2012 r.

CZĘŚĆ II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

SIEMIATYCZE 2018 R.

SPIS TREŚCI

1. POLITYKA PRZESTRZENNA MIASTA....5
1.1. Kierunki rozwoju funkcji miasta....5
1.2. Ograniczenia rozwoju miasta....6
1.3. Szansę rozwoju miasta....6
1.4. Cele rozwoju przestrzennego miasta....8
1.4.1. Główne cele rozwoju....8
1.4.2. Cele ekologiczne rozwoju....8
1.4.3. Cele społeczne w zagospodarowaniu przestrzennym....8
1.4.4. Cele rozwoju gospodarczego....9
1.4.5. Cele rozwoju komunikacji....9
1.4.6. Cele rozwoju infrastruktury technicznej....9
1.5. Obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe....10
2. KIERUNKI OCHRONY I WZBOGACANIA WALORÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO....11
2.1. Sieć dolin rzecznych....11
2.2. Lasy....12
2.3. Zieleń urządzona....13
2.4. Obiekty i obszary prawnie chronione - szczególnie formy ochrony przyrody....14
2.5. Kierunki ochrony sanitarnej środowiska....15
2.5.1. Kierunki i zadania w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych....15
2.5.2. Kierunki ochrony sanitarnej powietrza atmosferycznego....16
2.5.3. Kierunek ochrony ludzi i środowiska przed hałasem i wibracjami....17
2.5.4. Kierunki i zadania w zakresie ochrony ludzi i środowiska przed szkodliwym elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym....18
2.5.5. Kierunki i zadania w zakresie ochrony powierzchni ziemi....19
3. KIERUNKI I ZASADY OCHRONY DÓBR KULTURY....20
3.1. Ochrona obiektów zabytkowych i o wartościach kulturowych....20
3.2. Ochrona stanowisk archeologicznych....23
3.3. Tworzenie nowych wartości kulturowych....23
4. KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ I OBSZARÓW DLA TYCH POTRZEB....24
4.1. Tendencje demograficzne....24
4.2. Kierunki przekształceń i rozwoju mieszkalnictwa....24
4.3. Kierunki przekształceń i rozwoju usług....25
5. KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU EKONOMICZNEGO....28
5.1. Kierunki rozwoju przemysłu, rzemiosła produkcyjnego, składowania, budownictwa i transportu....28
5.2. Tworzenie warunków dla rozwoju rolnictwa i jego otoczenia....29
5.3. Rozwój urządzeń wypoczynku i turystyki....30
6. KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I ROZWOJU STRUKTURY PRZESTRZENNEJ ZAGOSPODAROWANIA MIASTA....31
6.1. Obszary przekształceń przestrzennych....31
6.2. Strefa A - obszarów zabudowy miasta....32

6.2.1. Cele polityki przestrzennej....32
6.2.2. Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów strefy....33
6.3. Strefa B - terenów otwartych miasta....38
7. KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU KOMUNIKACJI....39
7.1. Sieć drogowa....39
7.1.1. Drogi krajowe Nr 19 i Nr 637....39
7.1.2. Drogi wojewódzkie Nr 637 /640, Nr 690 i Nr 693....42
7.1.3. Ulice miejskie zaliczone do dróg powiatowych....43
7.1.4. Ulice miejskie zaliczone do dróg gminnych....45
7.1.5. Wnioski do miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta....46
7.2. Techniczne zaplecze motoryzacji....50
7.3. Komunikacją autobusowa....51
7.4. Ścieżki rowerowe....52
8. KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ....52
8.1. Zaopatrzenie w wodę....52
8.2. Odprowadzenie i oczyszczenie ścieków sanitarnych i wód opadowych....54
8.3. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów stałych....56
8.4. Kierunki rozwoju systemu elektroenergetycznego....57
8.5. Kierunki rozwoju ciepłownictwa....60
8.6. Kierunki rozwoju gazownictwa....61
8.7. Kierunki rozwoju telekomunikacji....62
9. OBRONA CYWILNA I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA....63
9.1. Obrona cywilna....63
9.2. Ochrona przeciwpożarowa....64
10. KIERUNKI DZIAŁAŃ I ZADANIA WŁADZ SAMORZĄDOWYCH W CELU REALIZACJI POLITYKI....65

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze opracował zespół projektowy w następującym składzie

1. mgr inż. arch, Wiktor Panfiluk	- główny projektant, koordynacja prac,urbanistyka (uprawniony do projektowania w planowaniu przestrzennym nr ewid. 557/88),
2. mgr inż. arch. Zdzisław Plichta	- zagadnienia metodyczne t gospodarki przestrzennej,
3. mgr inż. arch. Joanna Lipska	- zagadnienia przestrzenne i opracowanie graficzne,
4. mgr inż Halina Czmut	- analiza istniejącego stanu zagospodarowania, zagadnienia przestrzenne,
5. mgr Anastazja Brzozowska	- demografia, zagadnienia społeczne i gospodarcze,
6. mgr Mikołaj Patejuk	- ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego,
7. mgr inż. Czesława Kruszewska	- gospodarka wodna, ściekowa i odpadami,
8. inż. Elżbieta Kępska	- energetyka i telekomunikacja,
9. mgr inż. Jan Kruszewski	- komunikacja,
10. tech. drog. Maria Popławska	- prace graficzne i techniczne

Zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze opracował zespół w następującym składzie:

1. mgr inż. arch. Joanna Jasiewicz	- główny projektant (wpis. do Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie pod Nr WA-350),
2. mgr Bożena Gajewska	*- prognoza oddziaływania na środowisko,*

1. POLITYKA PRZESTRZENNA MIASTA

1.1. Kierunki rozwoju funkcji miasta

Miasto Siemiatycze jako ośrodek powiatowy będzie pełnić następujące funkcje:

- Funkcję usługową o zasięgu ponad lokalnym w zakresie: szkolnictwa średniego, lecznictwa zamkniętego i specjalistycznego, kultury, sportu kwalifikowanego, obsługi finansowej i ubezpieczeniowej, obrotu handlowego, poczty i telekomunikacji.
- Funkcję przemysłową i działalności gospodarczej bazująca na lokalnych surowcach rolniczych i ogrodniczych oraz mineralnych.
- Rozwijać się tu będą zakłady produkcyjne: przemysłu spożywczego, lekkiego, drzewnego; ceramiczne i materiałów budowlanych; transport i składowanie i inne.
- Funkcję obsługi rolnictwa w zakresie zaopatrzenia w środki produkcji, zbytu produkcji rolnej oraz mechanizacji.
- Funkcję obsługi turystyki krajowej i międzynarodowej oraz wypoczynku miejscowej ludności.
- Funkcja ta rozwijana będzie w oparciu o wysokie walory historyczne miasta oraz walory przyrodnicze, które stanowią dolina rzeki Bug i zbiorniki wodne w Siemiatyczach.
- Funkcję administracyjną w zakresie administracji samorządowej - powiatowej, miejskiej i gminnej, administracji specjalnej i gospodarczej, instytucje porządku i bezpieczeństwa publicznego.
- Funkcję mieszkalnictwa głównie dla ludności nierolniczej zamieszkałej w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej., a także dla ludności rolniczej.
- Funkcję obsługi komunikacyjnej w oparciu o rozwinięty układ drogowy i kolejowy.

1.2. Ograniczenia rozwoju miasta

W rozwoju społeczno-gospodarczym i przestrzennym miasta Siemiatycze można wyodrębnić problemy i ograniczenia rozwojowe, których rozwiązanie wymagać będzie dodatkowych działań i nakładów finansowych.

Z uwarunkowań rozwoju przestrzennego miasta wyłaniają się następujące problemy rozwojowe:

1) Ograniczenia wynikające z zakazów i nakazów określonych w akcie prawnym powołującym obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu.
2) Peryferyjne położenie w woj. podlaskim, zmniejszające atrakcyjność lokalizacyjną dla podmiotów gospodarczych w aspekcie kooperacji produkcyjnej, zbytu i zaopatrzenia produkcji oraz pozyskiwania kadr kwalifikowanych.
3) Niepełne wyposażenie w obiekty administracji powiatowej.
4) Uwarunkowania wynikające z ochrony środowiska i ochrony gruntów rolnych i leśnych.
5) Niedostosowanie parametrów technicznych i kolizyjny przebieg drogi Nr 19 w stosunku do obszaru zabytkowego miasta, istniejącej zabudowy i ruchu wewnętrznego miasta.
6) Brak dogodnego dojazdu do miejsca kultu religijnego w Grabarce,
7) Brak ścieżek rowerowych, jako zagrożenie dla użytkowników dróg.
8) Zły stan techniczny istniejących linii elektroenergetycznych WN 110 kV oraz potrzeba modernizacji RPZ 110/15 kV.
9) Niewystarczająco rozbudowana sieć SN 15 kV i NN oraz zróżnicowany stan techniczny istniejących sieci SN 15 kV i NN.
10) Praca wielu istniejących źródeł ciepła na paliwo stałe.
11) Przechodzący przez miasto tranzytowy ropociąg „Przyjaźń".
12) Duża odległość od szlaku kolejowego.

1.3. Szansę rozwoju miasta

Z uwarunkowań rozwoju przestrzennego miasta wyłaniają się pewne szansę rozwojowe, które należy wykorzystać w polityce gospodarczej i przestrzennej. Te elementy polityki rozwoju powinny być przedmiotem promocji miasta potencjalnym inwestorom.

Szansami rozwoju miasta są:

1) Warunki do rozwoju turystyki i wypoczynku wynikające z sąsiedztwa doliny Bugu, istnienie zbiorników wodnych, dużej atrakcyjności kulturowej miasta
i powiązań ze św. Górą Grabarką.
2) Położenie na ciągu drogi krajowej S19 Białystok - Siemiatycze – Lublin oraz drogi krajowej i wojewódzkiej Drohiczyn - Siemiatycze – Tokary.
3) Obszary przydatne do rozwoju rekreacji i wypoczynku pobytowego nad zbiornikami wodnymi w mieście.
4) Istniejące i udokumentowane zasoby surowców mineralnych.
5) Wyposażenie w urządzenia ponadlokalnej infrastruktury społecznej (szkolnictwo średnie, służba zdrowia, kultura, sport i otoczenie gospodarki) stwarzają możliwości kształcenia i pozyskiwania kadr dla gospodarki.
6) Baza surowcowa w powiecie stwarza możliwości istnienia i rozwoju zakładów przemysłu spożywczego.
7) Zgazyfikowanie miasta.
8) Funkcjonowanie oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w mieście.
9) Funkcjonowanie wysypiska odpadów stałych.

Czynnikami rozwoju miasta, które muszą być brane pod uwagę są:

a) walory użytkowe wytworzone przez naturę (gleba, wody, klimat, krajobraz, ukształtowanie powierzchni, surowce mineralne),
b) walory użytkowe będące wytworem działań człowieka (obiekty produkcyjne, infrastruktury technicznej
i społecznej),
c) instytucje zajmujące się promocją i rozwojem miasta (banki, agencje rozwoju i inne elementy składające się na tzw. otoczenie biznesu),
d) kultura i tradycje gospodarcze miasta,
e) atrakcyjność miejsc przebywania (tradycje mieszkańców, gościnność, porządek w mieście, zagospodarowanie terenów, urządzenia umożliwiające realizację różnych potrzeb w zakresie wypoczynku, rozrywki, a także stan środowiska naturalnego),

f) zasoby pracy (rozmiary, kwalifikacje, wydajność, tradycje dobrej i solidnej pracy),

1.4. Cele rozwoju przestrzennego miasta

1.4.1. Główne cele rozwoju

a) Głównym celem rozwoju miasta jest zapewnienie mieszkańcom pracy i dochodów pozwalających na godziwy, w odczuciu społecznym, poziom życia.

b) W rozwoju miasta należy dążyć do zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej i zabezpieczenia powiązań społeczno-ekonomicznych terenów wiejskich z miastem oraz z gminami sąsiednimi i województwem w sferach: społecznej, ekologicznej, infrastruktury technicznej.

c) Należy wykorzystać dla rozwoju istniejące położenie miasta na trasach dróg szybkiego ruchu S19, potencjalnym szlaku (Drohiczyn - Siemiatycze - Tokary) wymiany międzynarodowej, możliwości rekreacyjne doliny Bugu i nad zbiornikami wodnymi w mieście, majątek trwały i istniejący potencjał infrastrukturalny.

d) Społecznym efektem rozwoju miasta będzie poprawa szeroko rozumianych warunków życia mieszkańców.

1.4.2. Cele ekologiczne rozwoju

a) Ochrona funkcjonowania i zachowanie ciągłości przestrzennej systemu środowiska przyrodniczego.

b) Wzbogacenie i racjonalne wykorzystanie walorów systemu przyrodniczego dla rekreacji i rolnictwa.

c) Zapewnienie co najmniej normatywnych warunków sanitarnych zamieszkiwania ludności w zakresie: jakości powietrza atmosferycznego, poziomu hałasu i wibracji oraz elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego.

1.4.3. Cele społeczne w zagospodarowaniu przestrzennym

a) Tworzenie warunków do wzrostu ilości miejsc pracy, szczególnie w sektorze produkcyjnym, administracji i usługach oraz w obsłudze rekreacji i wypoczynku.

b) Walka z patologią społeczną (pijaństwo, narkomania, nikotynizm).

c) Rozwój mieszkalnictwa poprzez podnoszenie standardu cywilizacyjnego zamieszkania i podnoszenia standardu technicznego wyposażenia mieszkań.

d) Podnoszenie poziomu wykształcenia ludności, rozwoju kultury, sportu, ochrony zdrowia i opieki społecznej.

1.4.4. Cele rozwoju gospodarczego

a) Efektywne wykorzystanie istniejącego majątku produkcyjnego, surowców lokalnych, zasobów pracy i tradycji produkcyjnych.

b) Rozwój funkcji produkcyjnych na wyznaczonych dla tego celu terenach.

c) Rozwój funkcji turystycznych i wypoczynkowych na terenach wyznaczonych nad zbiornikami wodnymi w mieście oraz rozwój funkcji obsługi ruchu turystycznego rejonu doliny Bugu.

d) Wspierać rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie miasta.

1.4.5. Cele rozwoju komunikacji

a) Zapewnienie funkcjonowania w odpowiednim standardzie prędkości i swobody ruchu tranzytowego kołowego międzynarodowego i krajowego na drogach krajowych, wojewódzkich i powiatowych.

b) Zapewnienie sprawnych wewnętrznych i zewnętrznych powiązań transportowych miasta z obszarami kraju, województwa, powiatu i gmin sąsiednich.

c) Zaspokojenie wewnętrznych potrzeb transportowych podmiotów społecznych, gospodarczych i mieszkańców miasta, zabezpieczenie i odpowiednie rozmieszczenie miejsc parkingowych i garażowych oraz sprawnej obsługi komunikacją zbiorową.

d) Budowa ścieżek rowerowych na trasach dojazdowych do obiektów i obszarów atrakcyjnych kulturowo, krajobrazowo i turystycznie.

1.4.6. Cele rozwoju infrastruktury technicznej

a) Zaspokajanie zapotrzebowania podmiotów gospodarczych społecznych i mieszkańców na dostawę w preferowanym przez nich standardzie ilościowym i jakościowym: wody, energii elektrycznej, gazu i usług telekomunikacyjnych.

b) Ochrona wody, powietrza, gleby i środowiska przyrodniczego, a także miejsc zamieszkania ludności przed zanieczyszczeniami ściekami sanitarnymi, odpadami stałymi i odpadami energetycznymi.

c) Zmniejszenie uciążliwości kolizji między sieciami i urządzeniami infrastruktury technicznej, a terenami zamieszkania i elementami systemu przyrodniczego miasta.

d) Sprawne i niezawodne funkcjonowanie systemów infrastruktury technicznej, zapewniające zaspokojenie potrzeb w sposób ciągły i efektywny ekonomicznie.

1.5. Obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe

Obowiązek opracowywania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 13 ustawy z dnia 7 lipca 1994r, o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U.Nr 15,poz.139 z I999r.).

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w następujących przypadkach:

a) gdy przepisy szczególne tak stanowią, tj.:

- w przypadku gdy realizacja inwestycji wymaga uzyskania zgody odpowiedniego organu na przeznaczenie gruntów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne, co wynika z art. 7 ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- dla obszarów i zespołów poddawanych ochronie, co wynika z art. 34 ust,2 ustawy z dnia 16 października 1991r. o ochronie przyrody,

b) dla obszaru, na którym przewiduje się realizację programów zawierających zadania rządowe i wojewódzkie służące realizacji ponadlokalnych i regionalnych celów publicznych,

c) dla obszaru, na którym przewiduje się zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych, z wyjątkiem zadań związanych z budową urządzeń infrastruktury technicznej w granicach pasa drogowego. Zadaniem dla realizacji celów publicznych jest każda działalność państwa lub właściwej jednostki samorządu terytorialnego, wynikająca z ustaw, o ile wymaga ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu i jest finansowana w całości lub części z budżetu państwa lub właściwej

jednostki samorządu terytorialnego. Za zadanie dla realizacji celów publicznych może być także uznane, na wniosek właściwego ministra lub wojewody, zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, realizowane w całości ze środków własnych inwestora.

d) dla obszaru, który może być przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeby zaspakajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej,

e) nie ustala się terenów, dla których obowiązek sporządzania planu miejscowego wynikałby ze względu na istniejące uwarunkowania,

f) nieobligatoryjne sporządzanie planów miejscowych może następować z inicjatywy Zarządu Gminy oraz na wniosek właścicieli gruntów innych niż gmina w terminach i na warunkach zależnych od porozumienia zarządu gminy i wnioskodawcy oraz uchwały intencyjnej rady gminy. Powyższe dotyczyć może terenów wyznaczonych w Studium pod zabudowę mieszkaniową, produkcyjno-usługową i rekreacyjną.

2. KIERUNKI OCHRONY I WZBOGACANIA WALORÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Zakłada się zachowanie podstawowych elementów systemu przyrodniczego miasta Siemiatycze - ochronę i wzbogacanie walorów ekologicznych i wartości użytkowych oraz ich racjonalne wykorzystanie w rozwoju miasta przy zapewnieniu sprawnego funkcjonowania całego systemu przyrodniczego w powiązaniu z systemem gminy Siemiatycze i województwa.

2.1. <u>Sieć dolin rzecznych</u>

a) Doliny rzek: Kamionki i Mahomet wraz ze zbiornikami wodnymi (Zalew I, IT i III) położonymi w ich obrębie oraz Muchawki i cieku bez nazwy - elementy drobnoprzestrzenne systemu stanowiące ciągi przyrodnicze o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznych, krajobrazowych, rekreacyjnych i gospodarczych.

b) Podstawowe kierunki zagospodarowania tych obszarów to:

- zachowanie funkcji i walorów środowiska ekologicznego,
- ochrona przed 2ainwestowaniem i degradacją sanitarną.

c) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie uwzględniania w planach miejscowych i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w szczególności:

- utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania jako ciągów naturalnej zieleni wraz z dopuszczeniem lub dalszą realizacją w ich obrębie zbiorników małej retencji wodnej z możliwością rekreacyjnego ich wykorzystania,
- zakazu wykonywania prac ziemnych naruszających w sposób istotny rzeźbę terenu i układ stosunków wodnych,
- ustalenia zakazów :
  - odprowadzania ścieków sanitarnych (nieoczyszczonych i oczyszczonych) w ilości, która nie pozwala na utrzymanie odpowiedniej (planowanej) klasy czystości wód poszczególnych odbiorników,
  - realizacji obiektów kubaturowych oraz zbiorników i rurociągów do magazynowania i transportu olejów i smarów,
  - zakładania i budowy stacji paliw,
  - lokalizacji wysypisk odpadów stałych i płynnych.

2.2. Lasy

a) Kompleksy leśne koncentrują się głównie w północnej części miasta w rejonie doliny rzeki Mahomet, w środkowo-wschodniej części (na południe od mleczarni) oraz w południowej części miasta w rejonie wsi Turna i stanowią drobnoprzestrzenne elementy systemu przyrodniczego miasta o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznych, klimatycznych, ochronnych, krajobrazowych, rekreacyjnych i gospodarczych. Lasy te w powiązaniu z ciągiem ekologicznym doliny rzeki Kamionki i Mahomet zachowują, układ ciągłości przestrzennej systemu przyrodniczego miasta. Są potencjalnym obszarem rozwoju związanego z w/w funkcjami i lokalnymi potrzebami,

b) Podstawowe kierunki zagospodarowania obszarów leśnych to:
   - ochrona walorów przyrodniczych i użytkowych,
   - utrzymanie ciągłości przestrzennej funkcjonowania w ramach systemu ekologicznego miasta i gminy oraz racjonalne wykorzystanie dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjno-wypoczynkowych,

c) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie, w szczególności:
   - zachowania lasów jako elementów krajobrazu naturalnego,

- prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z ustaleniami planów urządzania lasów z uwzględnieniem zasady powszechnej ochrony trwałości utrzymania ciągłości użytkowania oraz dostosowania do ustalonych w planie funkcji i form użytkowania niezależnie od struktury własnościowej lasów,
- dolesień w ramach kompleksów leśnych określonych granicami polno-leśnymi,
- udostępniania i częściowego przystosowywania kompleksów leśnych (głównie w rejonie zbiornika wodnego na rz. Mahomet) dla potrzeb rekreacyjno-wypoczynkowych,
- wykonywania sukcesywnej rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych o kierunku leśnym,
- wprowadzania do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zakazów i ograniczeń dotyczących głównie:
  - zmniejszania powierzchni leśnej na cele nieleśne,
  - zabudowy z wyjątkiem urządzeń integralnie związanych z ich funkcją,
  - realizacji przebiegu urządzeń liniowych z zakresu infrastruktury technicznej wymagających znacznej przecinki drzew,
  - naruszania w istotny sposób rzeźby terenu,
  - lokalizacji składowisk odpadów przemysłowych i komunalnych.

2.3. Zieleń urządzona

a) Parki, skwery, zieleń uliczna (drogowa), ogrodów działkowych, przydomowych, przykościelna, cmentarna, tereny urządzeń z zielenią towarzyszącą itp. są elementami uzupełniającymi system przyrodniczy miasta o znaczeniu lokalnym.

b) Podstawowy kierunek zagospodarowania zieleni urządzonej to ochrona jej powierzchni i form zagospodarowania przed likwidacją z wyjątkiem szczególnych przypadków realizacji bardzo ważnych elementów komunikacyjnych lub infrastrukturalnych.

c) Realizacja ochrony zieleni urządzonej wymagać będzie, w szczególności:

- zakazu przeznaczania tych terenów na inne cele w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów,
- doboru odpowiednich do warunków siedliskowych i układów przestrzennych gatunków zieleni,
- zachowania funkcji zieleni cmentarnej i parków łącznie z ich układem przestrzennym, fizjograficznym i przyrodniczym,
- przestrzegania wymogów konserwatorskich w użytkowaniu i zagospodarowywaniu obiektów stanowiących przedmiot ochrony konserwatorskiej.

2.4. Obiekty i obszary prawnie chronione - szczególnie formy ochrony przyrody

a) Na obszarze miasta Siemiatycze obszarami i obiektami prawnie chronionymi (o szczególnej formie ochrony) są:

- fragment obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Bugu",
- pomniki przyrody - dwa pojedyncze drzewa.

W/w obiekty szczegółowo zostały określone w punkcie 1.8 „uwarunkowań".

b) Podstawowy kierunek zagospodarowania w/w obiektów i obszaru to:

- zachowanie przed likwidacją i degradacją z jednoczesnym dopuszczeniem możliwości kształtowania obszaru chronionego krajobrazu i to zarówno pod względem jakościowym jak i przestrzennym,
- zapewnienie właściwego funkcjonowania i ciągłości układów ekologicznych.

c) Realizacja w/w kierunków zagospodarowania wymagać będzie:

- wykonania planu lub studium obszaru chronionego krajobrazu doliny Bugu (w tym również części położonej w granicach administracyjnych miasta) z zachowaniem zasad zagospodarowania i wykorzystania tego obszaru określonych w rozporządzeniu Nr 7/98 Wojewody Białostockiego z dnia 20.05.1998r.
- podniesienia rangi ochronności obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Bugu" do rangi Parku Krajobrazowego,tworzenia nowych form ochrony przewidzianych ustawą o ochronie przyrody, z

obowiązkiem wprowadzania ich do planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego,

- zakaz likwidacji pomników przyrody stanowiących elementy ochrony indywidualnej w systemie przyrodniczym miasta.

2.5. Kierunki ochrony sanitarnej środowiska

2.5.1. Kierunki i zadania w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych

a) Kierunki ochrony wód powierzchniowych i podziemnych to :

- uzyskanie i utrzymanie odpowiednich klas czystości wód powierzchniowych:
- rzeka Kamionka w granicach m. Siemiatycze, w tym zbiorniki wodne (Zalew I, II i III) - II klasa czystości a poniżej aż do ujścia III klasa czystości,
- pozostałe rzeki wymienione w pkt 2.1 a (sieć dolin rzecznych) - II klasa czystości,
- ochrona wód gruntowych przed zanieczyszczeniami sanitarnymi i przemysłowymi,
- utrzymanie nienaruszalnego przepływu biologicznego (Qn) rzeki Kamionki w przekroju ujście do Bugu - 0,065 m^3 /sek., co niewątpliwie wiąże się ze stanem zasobności wód powierzchniowych m. Siemiatycze a ściślej z zasadami gospodarowania wodą w w/w zbiornikach wodnych,

b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie, w szczególności:

- zakazu odprowadzania do wód powierzchniowych (rzek) i gruntu ścieków sanitarnych i przemysłowych (oczyszczonych lub nieoczyszczonych) w wielkościach, które nie zapewniają utrzymania obowiązującej klasy czystości tych wód,
- ochrony sanitarnej ujęć wód dla celów komunalnych i przemysłowych (szczególnie przemysłu rolno-spożywczego) zgodnie z ustaleniami obowiązujących stref ochronnych - bezpośredniej oraz pośredniej wewnętrznej i zewnętrznej,
- wykorzystania dla celów gospodarczych i rolniczych wód powierzchniowych stanowiących wyłącznie nadwyżki ponad przepływ

biologiczny tzw. Q dyspozycyjne, które dla rzeki Kamionki przy ujściu do Bugu wynosi 0,030 m^3/sek.

2.5.2. Kierunki ochrony sanitarnej powietrza atmosferycznego

a) Kierunki ochrony powietrza atmosferycznego to:

- przeciwdziałanie wzrostowi zanieczyszczeń powietrza głównie produktami pochodzącymi z procesów energetycznych, przemysłowych oraz komunikacji (zwłaszcza pyłów zawieszonych, dwutlenku siarki oraz azotu i ołowiu),
- poprawa warunków życia ludzi zamieszkałych na terenach będących w zasięgu oddziaływania zanieczyszczeń.

b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie, w szczególności:

- obowiązku stałego monitoringu atmosfery jako podstawy ustalania lokalnych jednostkowych norm emisji zanieczyszczeń lub ich likwidacji w formie wydawanych decyzji władz powiatowych i Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego (Dz.U. nr 106, poz. 668).
- wydawania nakazów instalowania urządzeń do redukcji zanieczyszczeń oraz zmian profilu i technologii produkcji w obiektach stanowiących główne źródła zanieczyszczeń, a nie rokujących zmniejszenia emisji pyłów i gazów,
- stosowania nowych nośników energetycznych (gazu ziemnego i płynnego, oleju opałowego, energii elektrycznej) o mniejszej uciążliwości dla środowiska,
- utrzymania zasady, że ponadnormatywna uciążliwość sanitarna zakładów powinna mieścić się w granicach własnych działek,
- utrzymania dobrego stanu ulic i dróg kołowych, a zwłaszcza części drogi krajowej nr 19 Białystok - Siemiatycze - Lublin i części dróg wojewódzkich nr 637 Drohiczyn - Adamowo - gr. Państwa, nr 690 Siemiatycze - Ciechanowiec i nr 693 Siemiatycze - Milejczyce łącznie z zachowaniem płynności ruchu na tych drogach, szczególnie w obrębie zainwestowania miejskiego,
- przestrzegania dopuszczalnych wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra OŚZNiL z dnia 28 kwietnia 1998r. (poz. 355) stanowiącym „listę substancji zanieczyszczających, dopuszczalne

wartości stężeń tych substancji w powietrzu oraz czas ich obowiązywania" wymienionych w l.p. 1-25 i ozon.

2.5.3. Kierunek ochrony ludzi i środowiska przed hałasem i wibracjami

a) Kierunek ochrony w w/w zakresie dotyczy: minimalizacji poziomu hałasu i wibracji głównie w obszarach stałego pobytu ludzi i rekreacji.

b) Realizacja w/w kierunku wymagać będzie, w szczególności:

- eliminacji z obszarów zamieszkałych źródeł hałasu o ponadnormatywnym natężeniu poprzez zabezpieczenia techniczne lub zmianę technologii i urządzeń,
- przestrzegania zasady, iż hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne poziomy nie mogą wychodzić poza obręb działki, na której są wytwarzane,
- określania zasad i warunków sytuowania nowej zabudowy w stosunku do dróg o znacznej uciążliwości akustycznej, a w szczególności do drogi krajowej nr 19,
- wykonywania prognoz oddziaływania projektowanej zabudowy i zagospodarowania terenów na etapie sporządzania miejscowych planów i na tej podstawie eliminowania zamierzeń planistycznych zagrażających środowisku,
- uwzględniania w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu norm dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określonych w Tabeli 1 i 2 stanowiących załącznik do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 maja 1998r. (Dz.Ust. Nr 66, poz. 436).

Zgodnie z powyższym rozporządzeniem w odniesieniu do występującego rodzaju zainwestowania (przeznaczenia terenu) w mieście Siemiatycze powinny obowiązywać następujące dopuszczalne poziomy hałasu :

Tabela nr 1

Lp.	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB					
		drogi lub linie kolejowe		pozostałe obiekty lub grupy źródeł hałasu		linie energetyczne	
		pora dnia przedział czasu odn. równy 16 godzinom	pora nocy p. cz. odn. równy 8 godzinom	pora dnia p. cz. odn. równy 8 najmniej korzystnym godz. dnia	pora nocy p. cz. odn. równy 1 najmniej korzystnej godz. nocy	pora dnia p. cz. odn. równy 16 godzinom	pora nocy p. czasu odn. równy 8 godzinom
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	- t. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej -t. zabud. związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży -t. domów opieki	55	45	45	40	50	45
						45	40
2.	- tereny zabudowy mieszkaniowej : • wielorodzinnej • jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi • zagrodowej	60	50	50	40	50	45

2.5.4. <u>Kierunki i zadania w zakresie ochrony ludzi i środowiska przed szkodliwym elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym</u>

a) <u>Kierunek ochrony</u> w w/w zakresie to:

- zmniejszanie do minimum oddziaływania szkodliwego promieniowania niejonizującego na ludzi i środowisko przyrodnicze na terenie miasta.

b) <u>Realizacja w/w kierunku</u> wymagać będzie w szczególności:

- zapobiegania zagrożeniom poprzez zachowanie w planach miejscowych odpowiedniej strefy ochronnej od linii napowietrznej WN 110 kV Białystok - Bielsk Podlaski - Adamowo - Siemiatycze -

Siedlce, a mianowicie - min, 14,5 m od skrajnego przewodu linii przy zalecanej odległości od osi linii 40 m,

- ustalenia w planach miejscowych zakazu realizacji wszelkich stałych obiektów kubaturowych w obrębie strefy ochronnej od linii napowietrznej WN 110kV.
- Zaleca się zakładanie plantacji niskiej roślinności służącej do pozyskiwania paliw ekologicznych.
- ustalania przebiegu nowych napowietrznych linii elektroenergetycznych WN z zachowaniem wymogów ochrony ludzi i walorów środowiska przyrodniczego - na obszarach zabudowy mieszkaniowej oraz na obszarach występowania szpitali, żłobków, przedszkoli, internatów - składowa elektryczna elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego o częstotliwości 50 Hz nie może przekraczać wartości 1 kV/m,
- dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego określa załącznik do rozporządzenia Ministra OŚZNiL z dnia 11 sierpnia 1998r. (Dz.Ust. Nr 107, poz. 676). Dopuszczalne poziomy określone w załączniku do w/w rozporządzenia nie stosuje się w miejscach niedostępnych dla ludzi.

2.5.5. <u>Kierunki i zadania w zakresie ochrony powierzchni ziemi</u>

a) Kierunki ochrony powierzchni ziemi i racjonalnego wykorzystania jej walorów użytkowych w rozwoju miasta to :

- ochrona powierzchni ziemi przed zanieczyszczeniami stałymi i płynnymi,
- racjonalne przeznaczanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na cele inne niż rolnicze,
- ochrona powierzchni ziemi przed negatywnymi skutkami powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych.

b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie, w szczególności:

- modernizacji i rozbudowy oraz dalszej eksploatacji zalegalizowanego wysypiska komunalnego odpadów stałych m. Siemiatycze,
- unieszkodliwiania nieczystości płynnych (ścieków) z obszarów części miasta nic posiadających i nie przewidzianych do objęcia scentralizowanym systemem kanalizacji poprzez ich gromadzenie

w lokalnych szczelnych zbiornikach, a następnie wywożenie do punktu zlewnego na oczyszczalni komunalnej m. Siemiatycze,

- zachowania dotychczasowej struktury przestrzennej gruntów rolnych i leśnych z możliwością jej korygowania poprzez wprowadzanie dolesień wynikających z przyjętych w planie zagospodarowania przestrzennego granic polno-leśnych,
- utrzymania wartościowych intensywnie użytkowanych gruntów rolnych jako rolniczej przestrzeni produkcyjnej z ew. zachowaniem dotychczasowych form użytkowania i kierunków produkcji przy jednoczesnym prowadzeniu działań inspirujących na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego,
- racjonalnej eksploatacji udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego grubego Siemiatycze z zachowaniem wymogów określonych w ustawie z dnia 4 lutego 1994r. - Prawo geologiczne i górnicze - Dz.U. nr 27, poz.96,
- w ramach istniejących (poza eksploatacją złoża Siemiatycze) 20 czynnych okresowo punktów eksploatacji surowców mineralnych na terenie miasta, 6 punktów (wyrobisk) kwalifikuje się do sukcesywnej rekultywacji, głównie o kierunku leśnym lub rolnym, a pozostałe 14 punktów należy pozostawić do dalszej eksploatacji na lokalne potrzeby indywidualnego budownictwa i drogownictwa.

3. KIERUNKI I ZASADY OCHRONY DÓBR KULTURY

Ochrona i utrzymanie w należytym stanie technicznym i właściwym użytkowym obiektów zabytkowych i o wartościach kulturowych wymaga, oprócz wysokich nakładów finansowych, koordynacji szeregu działań administracji rządowej i samorządowej, a w szczególności całości działalności inwestycyjnej od programowo-planistycznej poprzez realizację do utrzymania obiektów. Kierunki ochrony dóbr kultury obejmują ochronę obiektów zabytkowych i o charakterze zabytkowym oraz obiektów archeologicznych, a także tworzenie nowych wartości kulturowych.

3.1. Ochrona obiektów zabytkowych i o wartościach kulturowych

Ochrona obiektów zabytkowych obejmuje obiekty ujęte w rejestrze zabytków oraz obiekty o charakterze zabytkowym nie wpisane do rejestru zabytków, uwzględnione w publikacji z 1992r. „Zabytki architektury i budownictwa w Polsce, województwo białostockie 3".

1. Kierunki działań:

   a) ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego odpowiednich zaleceń, uzgodnionych z Podlaskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, w celu ochrony ich przed dewastacją, zmianami naruszającymi walory zabytkowe oraz likwidacją,

   b) egzekwowania w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów, na których występują obiekty zabytkowe i o wartościach kulturowych, ustaleń zawartych w planach miejscowych, a w przypadku ich braku we wnioskach, opiniach i uzgodnieniach konserwatorskich,

   c) ścisłej współpracy władz miasta z Państwową Służbą Ochrony Zabytków,

   d) nadzoru budowlanego obiektów zabytkowych i o charakterze zabytkowym, obligującego właścicieli, użytkowników i zarządców do utrzymania ich w należytym stanie technicznym,

   e) zapewnienia właściwego użytkowania obiektów zagrożonych, a w szczególnych przypadkach pozyskiwania obiektów zagrożonych przez gminę i wtórnego ich zbycia nabywcom gwarantującym właściwe ich utrzymanie lub zagospodarowanie,

   f) uzgadnianie z Podlaskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków projektów budowlanych dotyczących remontów i modernizacji obiektów zabytkowych oraz nowych inwestycji i projektów architektonicznych nowej zabudowy położonych w strefie konserwatorskiej.

2. Realizacja powyższych kierunków wymagać będzie:

   a) opracowania studium historyczno-urbanistycznego miasta łącznie ze sformułowaniem zaleceń i wniosków do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz określającym sfery ochrony konserwatorskiej (A - pełnej ochrony konserwatorskiej, B - ochrony konserwatorskiej pośredniej, K - ochrony krajobrazu, E - ochrony ekspozycji),

   b) sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji zabytkowego obszaru śródmiejskiego,

   c) realizacji ustaleń projektu powyższego planu polegającej m.in. na:

- wyeliminowaniu z rynku ruchu tranzytowego drogi S19, likwidacji ronda i zieleńca, ujednolicenia nawierzchni placu,
- zachowaniu istniejących historycznie linii zabudowy i osi ciągów ulicznych w strefie ochrony konserwatorskiej miasta,
- przywróceniu historycznej linii zabudowy ulic: Pl. Wyzwolenia, Kilińskiego, Ciechanowieckiej, Głowackiego, Powstania Styczniowego, 3-go Maja, Ogrodowej, Ściegiennego, Wesołej, Drohiczyńskiej, Krótkiej, Targowej, Zaszkolnej, Przybyszewskiego, Legionów Piłsudskiego, Pałacowej, 11 Listopada, Małopolskiej, Świętojańskiej, Żwirki i Wigury, Wysokiej, Dąbrowskiego, Rogińskiego, Szpitalnej,
- projektowaniu w pierzejach rynkowych nowej zabudowy do 2 kondygnacji wysokości (od strony podwórza można projektować dodatkowo poddasze użytkowe) z dwuspadowymi dachami, a w pierzejach ulic wychodzących bezpośrednio z rynku do 1,5 wysokości, tj. parter i użytkowe poddasze,
- budowaniu, w miejscu rozebranych budynków historycznych, budynków powtarzających zewnętrzną formę architektoniczną obiektów rozebranych,
- realizacji nowej zabudowy z tradycyjnych materiałów i w swoim charakterze nawiązującej do tradycyjnej zabudowy Siemiatycz, tj.:
    - stosującej symetryczne, 2-spadowe lub naczółkowe dachy kryte dachówką ceramiczną lub blaszaną emaliowaną lub inną imitacją dachówki ceramicznej (nie stosować pokrycia dachów eternitem i blachą falistą),
    - dopuszczającej stosowanie okien połaciowych,
    - nie wprowadzającej asymetrycznych wielodzielnych okien typowych (stolarka okienna powinna być utrzymana w podziałach i proporcjach tradycyjnej),
    - stosującej tynki gładkie, jasne i nie okładanie budynków historycznych i nowych „sidingiem" oraz nie stosowanie różnorodności materiałowej w wykończeniu elewacji tych budynków,

d) uzgadniania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wszelkich nowych inwestycji i projektów architektonicznych nowej zabudowy w strefie ochrony konserwatorskiej,

e) przedstawiana każdorazowo do uzgodnienia Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków zakresu prac porządkowych na terenach cmentarzy,

f) przed rozbiórką obiektów o wartościach historyczno-kulturowych należy wykonać do nich podstawową dokumentację historyczną, tj. kartę ewidencyjną zabytku architektury i budownictwa (na koszt inwestora) zgodną z wymogami Ośrodka Dokumentacji Zabytków w Warszawie.

3.2. <u>Ochrona stanowisk archeologicznych</u> wymagać będzie**:**

a) wprowadzenia odpowiednich ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczących ochrony obiektów archeologicznych, wyszczególnionych w punkcie 2.2. „uwarunkowań" studium, przed dewastacją lub likwidacją,

b) egzekwowania w/w ustaleń planów miejscowych w wydawanych na ich podstawie decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów,

c) w przypadku wystąpienia konieczności przeznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu ze stanowiskami archeologicznymi na cele inwestycyjne, należy ustalić sposób postępowania, uzgodniony z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków Archeologicznych,

d) zlecenia przebadania archeologicznego rynku i obszaru dawnego założenia, pałacowo-ogrodowego Anny Jabłonowskiej,

e) prace ziemne na obszarze strefy ochrony konserwatorskiej wymagają nadzoru Konserwatora Zabytków Archeologicznych,

f) o wszelkich pracach ziemnych na terenie miasta należy informować Konserwatora Zabytków Archeologicznych w Białymstoku,

3.3. <u>Tworzenie nowych wartości kulturowych</u> wymagać będzie:

a) wprowadzenia ustaleń w planach miejscowych oraz decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczących

kultywowania regionalnych form architektonicznych oraz tradycji materiałowych i konstrukcyjnych,

b) indywidualizowania form zabudowy i zagospodarowania przestrzeni publicznych w dostosowaniu do otaczającej zabudowy i krajobrazu, poprzez stosowanie ustalenia w planach miejscowych i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

4. KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ I OBSZARÓW DLA TYCH POTRZEB

4.1. Tendencje demograficzne

a) Uwzględniając dotychczasową tendencję demograficzną prognozuje się dalszy wzrost ludności miasta, która w poszczególnych etapach okresu perspektywicznego może kształtować się następująco:

2000r. - 16.300 osób

2005r. - 17.500 osób

2010r. - 19.000 osób

b) W strukturze ludności należy oczekiwać:

- nieznacznego spadku ludności w wieku przedprodukcyjnym,
- wzrostu udziału ludności w wieku produkcyjnym,
- nieznacznego wzrostu ludności w wieku poprodukcyjnym.

c) Utrzymujący się w Siemiatyczach wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym wymagać będzie zabezpieczenia miejsc pracy.

4.2. Kierunki przekształceń i rozwoju mieszkalnictwa

1) Zakładany w przyszłości wzrost ludności miasta spowoduje konieczność zwiększenia zasobów mieszkaniowych.

Przewiduje się osiągnięcie w okresie perspektywicznym wskaźnika nasycenia w mieszkania na poziomie 400 mieszkań na 1000 ludności. W 2010r. stan zasobów mieszkaniowych powinien wynieść 7.600 mieszkań.

Uwzględniając istniejące zasoby mieszkaniowe według stanu z 1997r. w okresie perspektywicznym należy zrealizować ok. 3000 mieszkań, przeciętnie ok. 230 rocznie. Biorąc pod uwagę dotychczasowe warunki oraz poziom realizacji budownictwa mieszkaniowego (ok. 100 mieszkań rocznie) będzie to zadanie trudne do realizacji.

2) Kierunkiem działań w stosunku do istniejącej zabudowy będzie podniesienie jej standardu poprzez modernizację, wyposażenie w urządzenia i instalacje techniczne.

3) Główne zadania w zakresie mieszkalnictwa to:

   a) realizacja zabudowy mieszkaniowej na terenach wyznaczonych na ten cel w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,

   b) utrzymanie, modernizacja, wymiana istniejącej zabudowy oraz uzupełnianie zabudowy mieszkaniowej w wolnych przestrzeniach między istniejącą zabudową; w stosunku do obiektów zabytkowych i o charakterze zabytkowym wymagane jest uzgadnianie z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

   c) rozwój systemów infrastruktury technicznej; wodno-kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, gazowniczej i telekomunikacyjnej, podnoszących standard mieszkań,

   d) wyznaczanie w miarę wystąpienia potrzeb, nowych terenów budownictwa mieszkaniowego w trybie planowania miejscowego.

4.3. Kierunki przekształceń i rozwoju usług

1) Obsługę ludności na poziomie ponadpodstawowym zabezpieczać będą obiekty i urządzenia w zakresie: szkolnictwa średniego, lecznictwa zamkniętego, kultury, sportu kwalifikowanego, specjalistycznego handlu i rzemiosła, administracji, obsługi finansowej i innych. Przewiduje się, że asortyment i poziom tych usług w wyniku utworzenia w Siemiatyczach powiatu powinien wzrosnąć.

   Główne zadania w zakresie usług ponadpodstawowych to:

   a) Utrzymanie, modernizacja i rozbudowa następujących obiektów i urządzeń obsługi ludności:

      - Zespołu Szkół (Liceum Ogólnokształcącego, Liceum Handlowego, Szkoły Zawodowej, Szkół Zawodowych dla dorosłych Zakładu Doskonalenia Zawodowego),
      - Szkoły Muzycznej,
      - Szpitala,
      - Domu Pomocy Społecznej,

- Obiektów kultury; kina, Miejskiej Biblioteki Publicznej, Siemiatyckiego Ośrodka Kultury, Muzeum,
- Stadionu,
- Urzędów administracji samorządowej: powiatowej, miejskiej i gminnej,
- Banków,
- Instytucji ubezpieczeniowych,

b) Tworzenie warunków do realizacji nowych obiektów:

- obiektów i urządzeń usługowych wynikających z występującego zapotrzebowania,
- placówek opieki społecznej, w celu zabezpieczenia godziwych warunków życia mieszkańcom pozbawionym opieki rodzinnej,

2) Obsługa ludności w zakresie podstawowych usług komunalnych:

oświaty, zdrowia, kultury, sportu oraz innych usług będzie sukcesywnie wzrastać ilościowo, w miarę wzrostu liczby ludności. Istniejące obiekty wymagać będą utrzymania w dobrym stanie technicznym oraz podnoszenia jakości ich wyposażenia.

Główne zadania w zakresie usług podstawowych komunalnych to:

a) Zabezpieczenie w budżetach gminy odpowiednich środków finansowych na utrzymanie, modernizację rozbudowę bądź budowę obiektów obsługi ludności:

- szkół podstawowych,
- szkół gimnazjalnych,
- przedszkoli,
- boisk sportowych przyszkolnych,
- filii Miejskiej Biblioteki Publicznej;

b) Tworzenie warunków do rozwoju nowych urządzeń usługowych poprzez zabezpieczenie odpowiednich terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

3) Obiekty i urządzenia usługowe pozostałe

Zakłada się utrzymanie istniejących obiektów i urządzeń oraz podniesienie standardu świadczonych usług. Przewiduje się także rozwój

innych obiektów i urządzeń usługowych w zależności od zapotrzebowania.

Główne zadania to:

a) Tworzenie warunków do utrzymania, modernizacji ew. rozbudowy następujących obiektów i urządzeń:
   - urzędów pocztowych,
   - obiektów noclegowych,
   - biur obsługi turystyki,
   - domów handlowych, sklepów,
   - obiektów i punktów gastronomicznych,
   - urządzeń obsługi ludności,
   - obiektów sakralnych,
   - cmentarzy;

b) Tworzenie warunków do rozwoju nowych obiektów i urządzeń usługowych z zakresu:
   - handlu, gastronomii i rzemiosła,
   - urządzeń obsługi turystyki,
   - innych urządzeń usługowych wynikających z aktualnego zapotrzebowania oraz napływających ofert,

   Przygotowanie terenów pod lokalizację nowych usług wymagać będzie opracowania planów zagospodarowania przestrzennego.

5. KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU EKONOMICZNEGO

5.1. <u>Kierunki rozwoju przemysłu, rzemiosła produkcyjnego, składowania, budownictwa i transportu</u> odbywać się będzie na bazie:

- istniejącego majątku produkcyjnego,
- lokalnych surowców: rolniczych i mineralnych,
- możliwości rozwiniętego układu drogowego i kolejowego.

1) Racjonalne wykorzystanie istniejącego majątku produkcyjnego, a w tym niezagospodarowanych obiektów oraz terenów z wykorzystaniem pod działalność produkcyjno-usługową:

   Niewykorzystane obiekty i tereny dotyczą:

   a) obiektów po kaflarni B44 PU – dz. nr 2908, wł. Skarbu Państwa,

   b) budynków wykorzystywanych tymczasowo jako mieszkania komunalne - C68P, wł. Gminy Miejskiej Siemiatycze (dz. nr 1031/3 i 1031/4) i Hortex Holding S.A. Płońsk (dz. nr 1027,1028,1030 i 1031),

   c) terenu zabudowanego C67UR, cz. dz. nr 3537 wł. prywatna,

   d) terenu rolnego rezerwowanego pod przemysł i składy C52RP, cz. dz. nr 2415 i 2427 wł. Parafii Prawosławnej, pozostałe działki prywatne,

   e) terenów rolnych rezerwowanych pod zakłady, rzemiosło i składy i inne bliżej niesprecyzowane inwestycje C48PS, C49PS, UR, wł. prywatna,

   f) terenów rolnych wnioskowanych przez właścicieli: dz. nr 3535 ul. Kościuszki (istniejący zakład ceramiczny), nr 2895 ul, 11 Listopada (mechanika pojazdowa, wulkanizacja), nr 2907 ul. 11 Listopada (działalność gospodarcza z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej),

2) Główne zadania to:

   a) tworzenie warunków do utrzymania i rozwoju istniejących zakładów,

   b) utrzymanie rezerw terenowych wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

c) wyznaczanie w miarę potrzeb nowych terenów lokalizacji zakładów produkcyjnych, produkcyjno-usługowych i innych, w trybie planowania miejscowego.

3) Wykorzystanie lokalnych surowców:

a) bardziej efektywne wykorzystanie surowców rolniczych z całego powiatu siemiatyckiego, stanowiącego znaczną niewykorzystaną bazę dla przemysłu przetwórczego,

b) złóż surowców mineralnych do produkcji materiałów budowlanych, budownictwa i modernizacji dróg:

- udokumentowane złoże kruszywa naturalnego grubego „Siemiatycze", przeznaczone do produkcji żwirów jedno i wielofrakcyjnych, mieszanek grubych i drobnych oraz pospółek,
- czynnych okresowo punktów eksploatacji kruszywa naturalnego (wyrobisk) w tym 13 wyrobisk surowców grubych (2 do rekultywacji) oraz 7 wyrobisk eksploatacji piasków (4 do rekultywacji).

Wymagać to będzie tworzenia warunków do powstawania zakładów produkcyjnych - przetwórczych wykorzystujących miejscowe surowce m.in. poprzez:

a) zabezpieczenie terenów lokalizacji nowych zakładów produkcyjnych w planach miejscowych,

b) rozwój urządzeń infrastruktury technicznej,

5.2. <u>Tworzenie warunków dla rozwoju rolnictwa i jego otoczenia</u>

1) Ochrona i poprawa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez:

a) kontynuację regulacji stosunków wodnych na gruntach ornych i użytkach zielonych przeznaczonych do produkcji rolniczej, które wymagają tych zabiegów,

b) ochronę kompleksów wartościowych gruntów przed przeznaczeniem na cele nierolnicze,

c) eliminacji zanieczyszczeń gleby, wody i powietrza,

2) Poprawa struktury własnościowej obszarów rolnych i rozłogów gospodarstw rolnych poprzez:

a) sukcesywne prowadzenie scaleń i wymianę gruntów oraz poprawę rozłogów prężnych ekonomicznie gospodarstw indywidualnych,

b) wspieranie doradztwem i instrumentami fiskalnymi rozwoju specjalistycznych i rozwojowych gospodarstw.

3) Wspieranie rozwoju otoczenia rolnictwa w zakresie mechanizacji prac rolniczych, zaopatrzenia w środki produkcji, zbytu produkcji rolnej poprzez:

a) tworzenie warunków do utrzymania istniejących urządzeń obsługi rolnictwa:

- Bazy magazynowej Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska",
- Zakładu Usług Mechanizacyjnych Spółdzielni Kółek Rolniczych,
- Oddziału Wojewódzkiego Zakładu Weterynarii,

b) stosowanie priorytetów i ulg podatkowych w stosunku do podmiotów gospodarczych zamierzających świadczyć usługi na rzecz rolnictwa.

5.3. Rozwój urządzeń wypoczynku i turystyki

Walory środowiska przyrodniczego, na które składają się zbiornik wodny z otaczającymi lasami i stosunkowo czyste powietrze, a także walory środowiska kulturowego (układ urbanistyczny miasta oraz zespoły i obiekty zabytkowe oraz o charakterze zabytkowym) stwarzają możliwości rozwoju urządzeń wypoczynku i turystyki jako jednego z czynników rozwoju gospodarczego.

1) Formy użytkowania rekreacyjnego możliwe do rozwoju w mieście to:

a) wypoczynek codzienny i świąteczny mieszkańców miasta,

b) turystyka krajoznawcza o zasięgu regionalnym i krajowym,

2) Formy zagospodarowania rekreacyjnego odpowiadające formom użytkowania rekreacyjnego przewidziane do dalszego rozwoju:

a) urządzenia obsługi wypoczywających nad zbiornikiem wodnym: urządzenia gastronomiczne, tereny kąpieliskowe, plażowe i rekreacyjno-sportowe, wypożyczalnie sprzętu sportowego, urządzenia infrastruktury technicznej,

b) obiekty turystyczne - baza noclegowa istniejąca oraz projektowana wraz z urządzeniami towarzyszącymi.

3) Tworzenie warunków do rozwoju turystyki i wypoczynku wymagać będzie:
   a) utrzymania wyznaczonych na ten cel terenów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
   b) wyznaczania w trybie planowania miejscowego terenów pod nowe urządzenia noclegowo-gastronomiczne.

6. KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ I ROZWOJU STRUKTURY PRZESTRZENNEJ ZAGOSPODAROWANIA MIASTA

6.1. Obszary przekształceń przestrzennych

Perspektywiczne kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze, wynikające z istniejących uwarunkowań przestrzenno-gospodarczych, zamierzeń i działań inwestycyjnych miasta oraz zamierzeń rządowych i innych instytucji działających na obszarze miasta i województwa stwarzają przesłanki do wyróżnienia obszarów, które będą ulegały przekształceniom przestrzennym.

Wydziela się następujące strefy zagospodarowania przestrzennego, zróżnicowane co do celów i instrumentów polityki przestrzennej oraz kierunków zagospodarowania:

- Strefa A - obszarów zabudowy miasta,
- Strefa B - obszarów otwartych miasta.

Obszary zabudowy miasta tworzą:

a) tereny istniejącej zabudowy położone po obu stronach rzeki Kamionki
   - tereny historycznej zabudowy położone w strefie ochrony konserwatorskiej i w ciągach ulic wylotowych z miasta,
   - tereny zabudowy zrealizowanej po roku 1945, głównie po stronie wschodniej miasta oraz w ograniczonym zakresie po stronie zachodniej miasta,
b) tereny przewidywane do zabudowy zgodnie z obowiązującym miejscowym planem ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta,
c) tereny kierunkowego rozwoju miasta, głównie w zachodniej jego części, proponowane w niniejszym studium.

Miasto będzie rozwijało się koncentrycznie poprzez przyrosty zainwestowania na wszystkich kierunkach rozwoju. Od strony wschodniej

rozwój przestrzenny miasta ograniczać będą lasy i granice administracyjne miasta, zaś od strony zachodniej wyznacznikiem rozwoju przestrzennego i ogranicznikiem będzie obwodnica miasta w ciągu drogi S19.

Po wyczerpaniu terenów przydatnych do zabudowy na kierunku wschodnim miasto będzie się rozwijało po stronie zachodniej od rzeki Kamionki.

6.2. Strefa A - obszarów zabudowy miasta

6.2.1. Cele polityki przestrzennej w tej strefie to:

a) utrzymanie i podnoszenie standardu użytkowego i cywilizacyjnego istniejącej zabudowy, o dobrych i średnich stanach technicznych,

b) modernizacja i rewitalizacja zabudowy i zagospodarowania terenów zagrożonych degradacją i przekształcenia zdegradowanych,

c) rewaloryzacja obszaru śródmiejskiego położonego w strefie ochrony konserwatorskiej,

d) utrzymanie w dobrym stanie technicznym obiektów zabytkowych i ochrona obiektów o wartościach kulturowych,

e) tworzenie, w miarę potrzeb, warunków do zagospodarowania i zabudowy terenów rozwoju wielofunkcyjnego miasta na nowych terenach wyznaczonych na ten cel w niniejszym studium,

f) tworzenie warunków do racjonalnego wykorzystania nieazgospodarowanego lub użytkowanego ekstensywnie majątku produkcyjnego i rezerw terenowych, wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych na cele budowlane,

g) zaspokojenie podstawowych potrzeb mieszkańców w zakresie komunalnej infrastruktury społecznej i zapewnienie możliwie najlepszej jej dostępności,

h) zapewnienie co najmniej normatywnych warunków sanitarnych zamieszkiwania ludności w zakresie jakości powietrza atmosferycznego, hałasu, wibracji i elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego,

i) zaspokojenie w preferowanym przez użytkowników standardzie wewnętrznych potrzeb transportowych strefy – podstawowym i uzupełniającym układem ulicznym, środkami komunikacji zbiorowej i urządzonymi ścieżkami rowerowymi,

j) zaspokojenie zapotrzebowania podmiotów gospodarczych, społecznych i mieszkańców na niezawodną i w odpowiednim standardzie dostawę wody, energii elektrycznej, gazu, ciepła i usług telekomunikacyjnych,

k) tworzenie nowych wartości kulturowych przestrzeni publicznych w przekształceniach istniejącej zabudowy i w zabudowie na nowych terenach,

l) dostosowanie istniejącej i nowej zabudowy do warunków fizjograficznych terenów i harmonijne powiązanie jej z istniejącą zwartą strukturą przestrzenną oraz z terenami otwartymi.

6.2.2. Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów strefy

6.2.2.1. Obszar położony w strefie ochrony konserwatorskiej - rewaloryzacji, przekształceń, modernizacji, uzupełnień zabudowy i zmian funkcji zabudowy.

1) Obszar ten obejmuje tereny mieszkalnictwa jedno i wielorodzinnego, usług, obiektów sakralnych i administracji oraz zieleni,

2) Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru:

   a) wszelka działalność inwestycyjna na tym obszarze powinna być podporządkowana warunkom konserwatorskim i być prowadzona w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Charakterystyka obiektów zabytkowych i działań konserwatorskich oraz warunków inwestowania została określona w uwarunkowaniach i kierunkach dotyczących środowiska kulturowego,

   b) preferowanie realizacji na wolnych terenach usług o znaczeniu ogólnomiejskim i powiatowym,

   c) adaptacja parterów budynków mieszkalnych na usługi, głównie drobny handel i gastronomię, pamiątkarstwo, galerie, informację turystyczną,

   d) utrzymanie i modernizacja istniejącego układu ulicznego w zakresie realizacji nawierzchni ulic, chodników i ścieżek rowerowych,

   e) realizacja brakujących elementów infrastruktury technicznej, zwłaszcza gazowniczej i kanalizacyjnej.31

6.2.2.2. Obszary oznaczone cyfra 1 na rysunku studium - przekształceń, modernizacji i uzupełnień zabudowy.

1) Obszary te obejmują tereny: mieszkalnictwa jednorodzinnego, zabudowy zagrodowej i usług:

a) w zachodniej części miasta w rejonie ulic:
   - B. Głowackiego i Powstania Styczniowego,
   - Kilińskiego, Nowej, Witosa, Drohiczyńskiej, Zielonej,
   - Żwirki i Wigury, Sobieskiego, Armii Krajowej, 11-go Listopada,
   - Żeromskiego, Jabłonowskiej, Annopolskiej, 11-go Listopada,
   - Walendziuki, 11-go Listopada;

b) we wschodniej części miasta w rejonie ulic:
   - Słowiczej,
   - Słowiczyńskiej, Sportowej, Nadrzecznej, Krzywej, Leśnej, Górnej,
   - Górnej, Wysokiej, Fabrycznej, Kościuszki, Polnej,
   - Kościuszki, Gilewskiego, Konopnickiej, Kraszewskiego, Armii Krajowej.

2) Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru:

a) sukcesywna wymiana zabudowy zdekapitalizowanej na nową,

b) zmiany funkcji terenów zabudowy zagrodowej na zabudowę jednorodzinną i usługową,

c) zmiany funkcji terenów przy ul. Głowackiego od strony zbiornika wodnego z terenów zabudowy jednorodzinnej na tereny mieszkalnictwa pensjonatowego i letniskowego oraz ośrodków i usług rekreacyjno-sportowych,

d) dogęszczanie zabudowy na działkach zabudowanych ekstensywnie poprzez podziały i zabezpieczenie dojść i dojazdów,

e) dogęszczenie zabudowy poprzez zabudowę terenów plombowych,

f) wzbogacenie programu usług podstawowych z zakresu handlu, gastronomii i rzemiosła na działkach wydzielonych i w ramach budownictwa jednorodzinnego,

g) utrzymanie, modernizacja i rozbudowa istniejącego układu ulicznego w zakresie poprawy parametrów technicznej oraz budowy nawierzchni ulic, chodników i ścieżek rowerowych,

h) realizacja brakujących elementów infrastruktury technicznej zwłaszcza gazowniczej i kanalizacyjnej,

i) ochrona walorów kulturowych i krajobrazowych istniejącej zabudowy.

6.2.2.3. Obszary oznaczone cyfrą 2 na rysunku studium - utrzymania, modernizacji i uzupełnień zabudowy.

1) Obszary te obejmują tereny: zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej, usług ponadlokalnych i lokalnych, przemysłu, składów i działalności gospodarczej, urządzeń infrastruktury technicznej zrealizowane głównie w okresie powojennym na bazie planów miejscowych i realizacyjnych

   a) w zachodniej części miasta - osiedla, zespoły zabudowy i rejony ulic:

      - osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: Sady, Centrum i Tarasy,
      - osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: Muszkowie,
      - w rejonie ulic; Głowackiego i Ciechanowieckiej, Żwirki i Wigury, ul. 11 -go Listopada,
      - usługi podstawowe i ponadpodstawowe o charakterze ogólnomiejskim i powiatowym, głównie na działkach wydzielonych z zakresu szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego, zdrowia, kultury, administracji miejskiej i powiatowej oraz obiekty kultu religijnego rozmieszczone równomiernie na śródmieściu i osiedlach mieszkaniowych z zarysowującą się koncentracją w strefie ochrony konserwatorskiej,
      - zespoły zabudowy przemysłowej i działalności gospodarczej: pierwszy przy ul. Ciechanowieckiej, drugi przy ulicach Żwirki i Wigury, Armii Krajowej i 11-go Listopada, trzeci w dwóch pod zespołach przy ul. 11 -go Listopada oraz przy skrzyżowaniu ul. 11-go Listopada z drogą Drohiczyn – Mielnik,

   b) we wschodniej części miasta - osiedla, zespoły zabudowy i rejony ulic:

      - osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: Młodych, Wysokie i Górne,
      - osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: Podlasie, Nad zalewem i Zastawie oraz w rejonie ul. Konopnickiej,

- usługi podstawowe i ponadpodstawowe o charakterze ogólnomiejskim z zakresu oświaty, szkolnictwa, sportu, handlu, gastronomii, działalności produkcyjno - usługowej i obsługi motoryzacji, administracji gminnej, targowisk oraz obiektów kultu religijnego,
- zespoły zabudowy przemysłowej i działalności gospodarczej: pierwszy przy ul, Kościuszki i Armii Krajowej, drugi przy ul. Armii Krajowej.

2) Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru:

a) utrzymanie z możliwością modernizacji i rozbudowy usług podstawowych, ogólnomiejskich, gminnych i powiatowych na działkach wydzielonych w szczególności z zakresu szkolnictwa, zdrowia, administracji publicznej i gospodarczej,

b) wzbogacenie programu usług, w tym publicznych ogólnomiejskich i powiatowych w obszarze centrum miasta,

c) dopuszczenie wymienności funkcji usługowych oraz możliwości adaptacji parterów budynków mieszkalnych pod usługi i przeznaczania obiektów przemysłowo-gospodarczych pod usługi,

d) modernizacja zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej stosownie do potrzeb programowych, funkcjonalnych i technicznych,

e) dogęszczanie zabudowy jw. z wykorzystaniem terenów niezabudowanych i wtórnej parcelacji ponadnormatywnych działek, głównie na bazie istniejącego układu ulicznego,

f) utrzymanie i modernizacja istniejących zakładów przemysłowych oraz wykorzystanie rezerw terenowych pod rozbudowę,

g) doposażenie terenów zabudowanych w urządzenia infrastruktury technicznej i nawierzchni ulic.

6.2.2.4. <u>Obszary oznaczone cyfrą 3 na rysunku studium</u> - rozwoju zabudowy na terenach przeznaczonych na cele budowlane w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

1) Obszary te obejmują tereny: zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej, usług lokalnych i ponadlokalnych, przemysłu, składów i działalności gospodarczej,

a) zabudowa mieszkaniowa wielo i jednorodzinna z usługami położona:

- przy ulicach Górnej i Wysokiej,
- przy ulicach Ciechanowieckiej i Głowackiego,
- przy ulicach Kilińskiego i Drohiczyńskiej,
- przy ulicach Armii Krajowej i Kraszewskiego,

b) zabudowa przemysłowa i gospodarcza położona przy wschodniej granicy miasta.

2) Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru:

a) przygotowanie do zabudowy terenów posiadających aktualne plany miejscowe w zakresie podziałów geodezyjnych, pozyskania do zasobów gruntów komunalnych terenów publicznych w tym ulic i urządzeń infrastruktury technicznej, wykonanie nawierzchni ulic,

b) podjęcie prac i sukcesywne sporządzanie planów miejscowych dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położonych przy ul. Górnej i Drohiczyńskiej,

c) przygotowanie od strony geodezyjno-prawnej terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej położonych przy ul. Wysokiej,

d) tworzenie warunków do zabudowy i zagospodarowania terenów przemysłowo-gospodarczych poprzez doposażenie ich w infrastrukturę techniczną i podstawową sieć uliczną.

6.2.2.5. Obszary oznaczone cyfra 4 na rysunku studium - wielofunkcyjnego rozwoju miasta i gminy na terenach przewidywanych na ten cel w niniejszym studium.

1) Obszary obejmują następujące tereny:

a) predestynowane do przyszłościowego rozwoju mieszkalnictwa i usług oraz nieuciążliwych dla środowiska i mieszkańców miejsc pracy położone w zachodniej części miasta pomiędzy istniejącą zabudową a projektowaną obwodnicą drogi S19,

b) predestynowane do rozwoju zabudowy przemysłowo-gospodarczej położone przy oczyszczalni ścieków i na wschód od terenów wyznaczonych na ten cel w planie ogólnym miasta oraz położonych przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej Nr 640 z ul. T. Kościuszki, między rzeką Kamionką i ul. T. Kościuszki i na zachód od oczyszczalni ścieków.

2) Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru:

a) uruchamianie przygotowania planistycznego, geodezyjnego i infrastrukturalnego poszczególnych terenów w miarę potrzeb i posiadanych środków,

b) przy ustalaniu kolejności sporządzania planów miejscowych dla poszczególnych terenów należy kierować się:

- zachowaniem ciągłości struktur przestrzennych,
- obejmowaniem obszarów w granicach projektowanej siatki ulicznej,
- rachunkiem ekonomicznym przy ustalaniu kolejności realizacji struktur przestrzennych.

6.3. Strefa B - terenów otwartych miasta

6.3.1. Strefa terenów otwartych obejmuje obszary:

- fragment obszaru chronionego krajobrazu doliny Bugu,
- zalewów I, II, III na rzekach Kamionce i Mahomet wraz z otoczeniem i terenami rekreacyjno-wypoczynkowymi,
- rzek i dolin rzecznych Kamionki, Mahomet, Muchawca i cieków bez nazwy,
- parków, ogrodów działkowych i cmentarzy,
- lasów,
- upraw ogrodniczych, sadowniczych i polowych.6.3.2. Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów strefy:

a) ochrona wartości przyrodniczych terenów otwartych i warunków funkcjonowania systemów ekologicznych, w tym w szczególności obszarów objętych ochroną prawną,

b) ograniczenie zabudowy w dolinie rzeki Kamionki, Muchawca i cieku poniżej ul. Żeromskiego,

c) racjonalne wykorzystanie terenów otwartych dla potrzeb sportu, rekreacji, turystyki i rolnictwa,

d) ochrona przed zainwestowaniem i zakaz na terenach otwartych realizacji budownictwa zagrodowego,

e) minimalizowanie kolizji wartości ekologicznych z przebiegiem istniejących ponadlokalnych ciągów infrastruktury technicznej i komunikacji.

7. KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU KOMUNIKACJI

Miasto Siemiatycze obsłużone będzie siecią dróg i komunikacją autobusową.

7.1. Sieć drogowa

7.1.1. Drogi krajowe Nr 19 i Nr 637.

1) Przepustowość dróg i prognozy ruchu przedstawiają się następująco:

   a) przepustowość dróg o szerokości jezdni 7 m (Nr 19) i 6 m (Nr 637) przy poziomie swobody ruchu D wynosi 1250 p/h (Nr 19) i 1050 p/h (Nr 637),

   b) prognoza ruchu na podstawie pomiarów ruchu w 1995r.:

	1995	2000	2005	2010	2015
Nr 19 Dziadkowice – Siemiatycze	1800	2300	2800	3300	3800
m. Siemiatycze	4900	6500	8100	9600	11200
Siemiatycze – granica województwa	2400	3200	4000	4700	5500
Nr 637 Drohiczyn – droga 19	1300	1600	2000	2300	2700

2) Z porównania przepustowości w/w dróg z prognozowanymi natężeniami ruchu w 2015r. wynoszącymi: Nr 19 - 361 p/h, 952 p/h i 522 p/h (0,095x3800 = 361, 0,085x1120 = 952, 0,095x5500 = 522), Nr 637 - 256 p/h (0,095 x 2700 = 256) wynika, że istniejące przekroje dróg mają znaczne rezerwy przepustowości.

3) Na drodze Nr 19 można spodziewać się większego wzrostu międzynarodowego mchu tranzytowego z Finlandii i republik nadbałtyckich w kierunku południowej części Polski i południowej Europy. Ponadto może w większym stopniu wzrosnąć ruch na drogach w związku z planowanym otwarciem przejścia granicznego z Białorusią w Tokarach w gminie Mielnik.

4) Z uwagi na kolizyjność drogi Nr 19 z zabudową mieszkaniową i ruchem wewnętrznym miasta, postuluje się o utrzymanie wolnych od zabudowy

terenów dla wykonania obejścia po zachodniej stronie miasta, określonego na rysunku „kierunków zagospodarowania" niniejszego studium.

5) Należy liczyć się z potrzebą zarezerwowania terenów o szerokości w liniach rozgraniczających 30 m (na kierunek przy przekroju dwujezdniowym 40 m) oraz przy budowie dróg zbiorczych jednostronnych lub dwustronnych 40 m lub 50 m (na kierunek przy przekroju dwujezdniowym 50 m lub 60 m) przeznaczonych pod poszerzenie istniejącej drogi Nr 19 i budową obejścia.

6) W związku z ograniczoną dostępnością do drogi ekspresowej, przewiduje się powiązania z obejściem tylko na skrzyżowaniach z drogami Nr 690 i Nr 637.

7) Parametry techniczne i użytkowe dróg przyjmować zgodnie z obowiązującymi przepisami, obecnie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny od powiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 43, poz. 430).

8) Zgodnie z art. 43 ust. l ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych, zmienionej art.52 ustawy z dnia 24 lipca 1998r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej -w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz.668) obiekty budowlane przy drogach publicznych powinny być usytuowane w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni dróg, co najmniej:

   a) ekspresowej

      - na terenie zabudowy miast i wsi 20m,

      - poza terenem zabudowy 40m

   b) krajowej

      - na terenie zabudowy miast i wsi 10m,

      - poza terenem zabudowy 25m

9) Na etapie modernizacji drogi trzeba będzie opracować ocenę oddziaływania drogi na środowisko, z uwzględnieniem właściwej prognozy ruchu, z równoczesnym ustaleniem zasad i warunków realizacji zabudowy wymagającej ochrony w jej otoczeniu oraz ochrony istniejącej zwartej zabudowy przed uciążliwościami ruchu.

Do czasu wykonania oceny oddziaływania drogi (Nr 19 na obejściu) na środowisko, postuluje się dla obiektów budowlanych przeznaczonych na pobyt ludzi zachować minimalną linię zabudowy 100 m od krawędzi jezdni.

10) Uwzględnić właściwe parametry drogi w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego łącznie z warunkami zagospodarowania ich obrzeży, wynikających z oceny oddziaływania drogi na środowisko,

11) Wykonać zabezpieczenia istniejącej i projektowanej zabudowy przed uciążliwościami ruchu samochodowego w miejscach wskazanych w ocenie oddziaływania drogi na środowisko.

12) Zapewnienie sprawnych powiązań w mieście i miasta z obszarem gminy i siedzibami sąsiednich gmin wymagać będzie:

   a) na bieżąco utrzymania dobrego stanu nawierzchni ulic leżących w ciągu drogi Nr 19 - Ciechanowieckiej, Placu Wyzwolenia i 11 Listopada oraz drogi 637,

   b) wykonania chodników na całej długości zabudowy ulic celem wyeliminowania ruchu pieszego z jezdni,

   c) likwidacji kolizji na skrzyżowaniach ulic przez zastosowanie kanalizacji ruchu, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej oraz dostosowania przejść dla ludzi niepełnosprawnych,

   d) minimalizowania ilości nowych włączeń ulic i zjazdów, zwłaszcza z lewoskrętami z wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów budowlanych i uzgodnienia ich z zarządcą drogi.

7.1.2. Drogi wojewódzkie Nr 637 /640, Nr 690 i Nr 693

1) Przepustowość dróg i prognozy ruchu przedstawiają się następująco:

- przepustowość dróg o szerokości jezdni 6 m (Nr 637/640 i Nr 690) i 5,5 m (Nr 693) przy poziomie swobody ruchu D wynoszą: 1050 p/h (Nr 637/640 i Nr 690) i 800 p/h (Nr 693),
- prognoza ruchu na podstawie pomiarów ruchu w 1995r.

	1995	2000	2005	2010	2015
Nr 637 Droga 19 – Radziwiłłówka	600	800	1000	1200	1400
Nr 690 Skiwy – Siemiatycze	1000	1300	1700	2000	2300
Nr 693 Milejczyce – Siemiatycze	1000	1300	1600	1900	2200

2) Z porównania przepustowości w/w dróg z prognozowanymi natężeniami ruchu w 2015r. wynoszącymi: Nr 637 - 133 p/h (0,095 x 1400 =133), Nr 690 - 218 p/h (0,095 x 2300 = 218) i Nr 693 - 200 p/h (0,095x 2200 - 209) wynika, że istniejące przekroje dróg mają duże rezerwy przepustowości,

3) Parametry techniczne i użytkowe w/w dróg przyjmować zgodnie z obowiązującymi przepisami, obecnie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 43, poz. 430).

4) Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych, zmienionej art.52 ustawy z dnia 24 lipca 1998r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej - w związku z reformą ustrojową państwa (Dz.U.Nr 106, poz.668) obiekty budowlane przy drogach publicznych powinny być usytuowane w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi wojewódzkiej, co najmniej :

   - na terenie zabudowy miast i wsi 8 m,
   - poza terenem zabudowy 20 m.

5) Na etapie modernizacji drogi trzeba będzie opracować ocenę oddziaływania drogi na środowisko, z uwzględnieniem właściwej prognozy ruchu, z równoczesnym ustaleniem zasad i warunków

realizacji zabudowy wymagającej ochrony w jej otoczeniu oraz ochrony istniejącej zwartej zabudowy przed uciążliwościami ruchu.

6) Uwzględnić właściwe parametry drogi w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego łącznie z warunkami zagospodarowania ich obrzeży, wynikających z oceny oddziaływania drogi na środowisko.

7) Wykonać zabezpieczenia istniejącej i projektowanej zabudowy przed uciążliwościami ruchu samochodowego w miejscach wskazanych w ocenie oddziaływania drogi na środowisko.

8) Minimalizować ilość nowych włączeń ulic i zjazdów, zwłaszcza z lewoskrętami z wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów budowlanych i uzgodnić je z zarządcą drogi.

9) Zapewnienie sprawnych powiązań w mieście i miasta z obszarem gminy i siedzibami sąsiednich gmin wymagać będzie:

   a) na bieżąco utrzymania dobrego stanu nawierzchni ulic leżących w ciągu drogi Nr 693 - Górnej i Grodzieńskiej oraz dróg Nr 637/640 i Nr 690,

   b) wykonania chodników na całej długości zabudowy ulic celem wyeliminowania ruchu pieszego z jezdni,

   c) likwidacji kolizji na skrzyżowaniach ulic przez zastosowanie kanalizacji ruchu, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej oraz dostosowania przejść dla ludzi niepełnosprawnych.

7.1.3. <u>Ulice miejskie zaliczone do dróg powiatowych</u>

1) Zgodnie z art. 6a ust.1 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych zmienionej art.52 ustawy z dnia 24 lipca 1998r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa (Dz.U.Nr 106, poz. 668) „do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż określone w art. 5 ust. l i art. 6 ust.l, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą".

   Na podstawie w/w ustalenia, można przypuszczać, że do dróg powiatowych mogą być zaliczone tylko następujące ulice: Głowackiego i ewentualnie Armii Krajowej, Drohiczyńska i Słowiczyńska.

2) Sprawne powiązania zewnętrzne miasta będą realizowane poza drogami krajowymi i wojewódzkimi drogami powiatowymi o następujących numerach: 03813, 03835, 03837, 03862, 03870 i 03872.

3) Przy założonym standardzie w „projekcie studium województwa białostockiego", że ośrodki gminne powinny mieć połączenia między sobą drogami o nawierzchni twardej ulepszonej, przewiduje się w pierwszej kolejności do modernizacji ul. Drohiczyńska leżącą w ciągu drogi powiatowej 03837 po pozostawieniu jej jako droga powiatowa.

4) Parametry techniczne i użytkowe dróg przyjmować zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 43, poz.430).

5) Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych, zmienionej art.52 ustawy z dnia 24 lipca I998r. przytoczonej w punkcie 7.1.3.1 „kierunków rozwoju", obiekty budowlane przy drogach publicznych powinny być usytuowane w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi powiatowej, co najmniej:

   - na terenie zabudowy miast i wsi 8 m,
   - poza terenem zabudowy 20 m,

6) Na etapie modernizacji drogi należy wykonać ocenę oddziaływania drogi na środowisko, z równoczesnym ustaleniem zasad i warunków realizacji zabudowy szczególnie wymagającej ochrony w jej otoczeniu oraz ochrony istniejącej zabudowy przed uciążliwościami ruchu.

7) Uwzględnienia właściwych parametrów dróg w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego łącznie z warunkami zagospodarowania ich obrzeży, wynikających z oceny oddziaływania drogi na środowisko.

8) Można przypuszczać, że ulegnie zmianie numeracja dróg powiatowych i gminnych na mocy art. 10 lit.c ust.5 ustawy z dnia 21 marca 1985r, o drogach publicznych, zmienionej art. 52 ustawy z dnia 24 lipca 1998r, przytoczonych w punkcie 7.1.3.1) „kierunków rozwoju", który brzmi: „Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, sposób numeracji oraz zakres, treść i sposób prowadzenia ewidencji dróg i obiektów mostowych”.

9) Zapewnienie sprawnych powiązań w mieście i miasta z obszarem gminy i siedzibami sąsiednich gmin wymagać będzie:

   a) na bieżąco utrzymania dobrego stanu nawierzchni ulic leżących w ciągu dróg powiatowych:

      03813 - Głowackiego, 03835 - Kilińskiego, 03837 - Drohiczyńskiej, 03862 - Słowiczyńskiej, 03870 - Wysokiej i 03872-Armii Krajowej,

   b) wykonania chodników na całej długości zabudowy ulic celem wyeliminowania ruchu pieszego z jezdni,

   c) likwidacji kolizji na skrzyżowaniach ulic przez zastosowanie kanalizacji ruchu, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej oraz dostosowania przejść dla ludzi niepełnosprawnych,

   d) Utrzymania wolnych od zabudowy terenów do wykonania przedłużenia ul. Armii Krajowej w kierunku zachodnim miasta. Ustala się klasyfikację „L" dla przedłużenia ul. Armii Krajowej w kierunku zachodnim, do projektowanej obwodnicy miejskiej; w liniach rozgraniczających - 15m. (odcinek od ul. Jabłonowskiej do ul. Ogrodowej - 20m.), szerokość jezdni 7,0m”.

7.1.4. Ulice miejskie zaliczone do dróg gminnych

1) Struktura funkcjonalno-techniczna i przestrzenna, prawnie usankcjonowana, ulic miejskich zaliczonych do dróg gminnych określona w punkcie 6.1.1. c) „uwarunkowań studium" może ulec istotnym zmianom po zaliczeniu wymienionych ulic do dróg gminnych oraz w punkcie 7.1.3.1.) „kierunków studium" w przypadku przekazania części ulic miejskich po zaliczeniu do dróg powiatowych pod zarząd miasta.

2) Wewnętrzne potrzeby transportowe gminy realizowane będą poza drogami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi drogami gminnymi.

3) Parametry techniczne i użytkowe dróg gminnych należy przyjmować zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430).

4) Bieżące remonty i modernizacje ulic należy wykonać z uwzględnieniem priorytetów dla:

   - ulic obsługujących największą liczbę mieszkańców i obszary o najwyższej w skali miasta aktywności gospodarczej,

- ulic o największych zagrożeniach funkcjonowania ruchu, mogących wywołać zakłócenia życia społeczno-gospodarczego części miasta.

5) Numeracja i ilość dróg gminnych może ulec zmianom z przyczyn określonych w punktach: 7.1.3.8. i 7.1.4.1. „kierunków studium",

6) Zapewnienie sprawnych powiązań w mieście i miasta z obszarem gminy i siedzibami sąsiednich gmin wymagać będzie:

   a) na bieżąco utrzymania dobrego stanu nawierzchni ulic zaliczonych do dróg gminnych i pozostałych ulic o których mowa w punkcie 7.1.4.1. „kierunków studium",

   b) wykonania chodników na całej długości zabudowy ulic celem wyeliminowania ruch pieszego z jezdni,

   c) likwidacji kolizji na skrzyżowaniach ulic przez zastosowanie kanalizacji ruchu, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej oraz dostosowania przejść dla ludzi niepełnosprawnych,

   d) utrzymania wolnych od zabudowy terenów, a szczególnie na skrzyżowaniach dla wykonania postulowanych ulic.

7.1.5. Wnioski do miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta

Postuluje się dostosować parametry niektórych ulic do istniejącego stanu zainwestowania oraz zarezerwować tereny wolne od zabudowy celem wykonania w przyszłości proponowanych ulic do obsługi planowanych i docelowych terenów budowlanych o parametrach j.n.:

1S-30/7,5	-	droga ekspresowa Nr 19 o szerokości w liniach rozgraniczających 30 m z poszerzeniem do 40 m tub 50 m przy wykonywaniu dróg zbiorczych jednostronnych lub dwustronnych
2G-25(2O)/7	-	droga wojewódzka Nr 690 o szerokości w liniach rozgraniczających 25 m lub 20 m, szerokość jezdni 6 m 3Z - 20/7 - ul. Ciechanowiecka o szerokości w istniejących liniach
3Z-13-15/7	-	rozgraniczających 20 m i od 13 do 15 m, szerokość jezdni 7 m
4D-15/6	-	o szerokości w liniach rozgraniczających 15m i szerokości jezdni 6 m.

4D-11-15/6(5)	-	o szerokości w liniach rozgraniczających od 11 do 15 m i szerokości jezdni 6 m i 5 m
5D-15-20(6)	-	o szerokości w liniach rozgraniczających od 15 m do 20 m i szerokości jezdni 6 m
5D-15/6	-	o szerokości w liniach rozgraniczających 15 m i szerokości jezdni 6m
6D-12/5	-	o szerokości w liniach rozgraniczających 12 m i szerokości jezdni 5 m
7D-12/5	-	o szerokości w liniach rozgraniczających 12 m i szerokości jezdni 5 ni
8Z-20/7	-	o szerokości w liniach rozgraniczających 20 m i szerokości jezdni 7m
9D-10-12/5	-	o szerokości w liniach rozgraniczających od 10 do 12m i szerokości jezdni 5 m
10L-12/6	-	ul. Kilińskiego o szerokości w liniach rozgraniczających 12 m, szerokość jezdni 6 m
10L-12-20/6	-	ul. Kilińskiego o szerokości w liniach rozgraniczających od 12 do 20m i szerokości jezdni 6 m
10Z – 20/5,5	-	ul. Kilińskiego o szerokości w liniach rozgraniczających 20 m, szerokość jezdni 5,5 m
11D - 10-12/5	-	szerokość w liniach rozgraniczających 10 m lub 12 m, szerokość jezdni 5 m
12D-10-12/5	-	szerokość w liniach rozgraniczających 10 m lub 12 m, szerokość jezdni 5 m
13D-10-12/5	-	szerokość w liniach rozgraniczających 10 m lub 12 m, szerokość jezdni 5 m
14L-12-18/7	-	ul. Drohiczyńska o szerokości w istniejących liniach rozgraniczających od 12 m do 18 m
14L-18/5,5	-	ul. Drohiczyńska o szerokości w istniejących liniach rozgraniczających 18 m i szerokości jezdni 5,5 m

15L-15/5,5	-	szerokość w liniach rozgraniczających 15 m, szerokość jezdni 5,5 m
16L-20/6	-	szerokość w liniach rozgraniczających 20 m, szerokość jezdni 6 m
17L-15/6	-	szerokość w liniach rozgraniczających 15 m, szerokość jezdni 6 m
18L-15/6	-	szerokość w liniach rozgraniczających 15 m, szerokość jezdni 6 m
19L-12/6	-	ul. Żeromskiego o szerokości w liniach rozgraniczających 12 m, szerokość jezdni 6 m
20L-15/6	-	ul. Jabłonowskiej o szerokości w liniach rozgraniczających 15 m, szerokość jezdni 6 m
21Z(L)-20(15)/7(6)	-	szerokość w liniach rozgraniczających 20 m lub 15 m, szerokość jezdni 7 m lub 6 m
22L-15/6	-	szerokość w liniach rozgraniczających 15 m, szerokość jezdni 6 m
23GP-30/7 i 23G-30/6	-	szerokość w istniejących liniach rozgraniczających 30 m, szerokość jezdni 7 i 6 m
24Z-20/7	-	ul 11 Listopada o szerokości w liniach rozgraniczających 20 m szerokość jezdni 7 m
24Z-20-30	-	ul. 11 Listopada o szerokości w liniach rozgraniczających od 20 m do 30 m i szerokości jezdni 7 m
25D-10-12/6 i 25D -10/6	-	ul. Cichorskiego Zameczka i jej przedłużenie do ul. B. Głowackiego o szerokości w liniach rozgraniczających od 10 m do 12 m i 10 m, szerokość jezdni 6 m
26L-12-40	-	ul. B. Głowackiego o szerokości w liniach rozgraniczających od 12 m do 40 m i szerokości jezdni 6 m
27D-10-15/6	-	ul. Spacerowa o szerokości w liniach rozgraniczających od 10 m do 15 m, szerokość jezdni 6 m

28D-12-40/6 - ul. Sportowa i jej przedłużenie do ul. Słowiczyńskiej o szerokości w liniach rozgraniczających od 12 m do 40 m szerokość jezdni 6 m

29L-12-20/6 - ul. Słowiczyńska o szerokości w liniach rozgraniczających od 12 m do 20 m, szerokość jezdni 6 m

30Z- 1 5 - 30/7 i 30Z-20-30/7 - ulice Grodzieńska i Górna o szerokości w liniach rozgraniczających od 15 m do 30 m i od 20 m do 30 m, szerokość jezdni 7 m

31L-12/6 i 31L-18/6 - ul. Wysoka o szerokości w liniach rozgraniczających 12 m i 18 m, szerokość jezdni 6 m

32L-12/6 i 32L-20/6 - ul. Gilewskiego i jej przedłużenie o szerokości w liniach rozgraniczających 12 m i 20 m, szerokość jezdni 6m

33L-10-15/6 - ul. Żwirki i Wigury o szerokości w liniach rozgraniczających od 10 m do 15 m szerokość jezdni 6 m

34L-I2-18/6 - ul. Kościuszki o szerokości w liniach rozgraniczających od 12 do 18 m szerokość jezdni 6 m

34Z-20-30/7 - ul. Kościuszki o szerokości w liniach rozgraniczających od 20 do 30 m, szerokość jezdni 7 m

35Z-15-25/9 i 35Z-18-30/9 - ul. Armii Krajowej o szerokości w liniach rozgraniczających od 15 m do 25 m i od 18 m do 30 m, szerokość jezdni 9 m

36L-20/6 - o szerokości w liniach rozgraniczających 20 m i szerokości jezdni 6 m

37Z-20/6 - szerokość w liniach rozgraniczających 20 m szerokość jezdni 6 m

7.2. Techniczne zaplecze motoryzacji

1) Dla poszczególnych programów zagospodarowania zaleca się przyjmować:

   a) wskaźniki miejsc postojowych przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela nr 2

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka odniesienia	Strefa centralna	Strefa pośrednia
1	2	3	4	5
1.	Budownictwo wielorodzinne	1000 MK	220-260	280-330
2.	Administracja	1000m^2 p.u.	8-24	15-30
3.	Handel	1000 m^2 p.u.	7-20	10-36
4.	Zakłady pracy	100 zatrud.	8-14	10-32
5.	Restauracja	100 miejsc konsumcyjnych	12-20	15-36
6.	Kościół, cerkiew	100 uczestników mszy	10	10

   b) stacje paliw zaleca się przyjmować wg zasady, że 1 stacja o 4 - 6 dystrybutorach może obsłużyć 5000 - 6000 samochodów osobowych.

   c) miejsca obsługi samochodów zaleca się programować wg następujących wskaźników:

      1 st./ 300 - 400 samochodów

      1 st./ 300 - 400 m^2 powierzchni stacji

2) Przy wzroście wskaźnika motoryzacji do 340 w roku 2005 i 400 w roku 2010 należy sukcesywnie dążyć do zaspokojenia potrzeb w zakresie technicznego zaplecza motoryzacji jak przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 3

Lp.	Wyszczególnienie	Lata	
		2005	2010
1.	Wskaźnik motoryzacji	340	400
2.	Ludność a) w m. Siemiatycze b) w gminie Siemiatycze	 17500 6700	 19000 6400
3.	Parkingi krótkiego postoju	618	786
4.	Ilość samochodów osobowych w mieście i gminie	8228	10160
5.	Ilość pojazdów w mieście i gminie	11754	14111
6.	Niezbędna ilość stacji paliw	3	3
7.	Niezbędna ilość zakładów naprawy samochodów	29	35

Dane przedstawione w powyższej tabeli w punktach 3-7 według własnych obliczeń

7.3. Komunikacją autobusowa

Przy przyjętym w projekcie studium zagospodarowania przestrzennego byłego województwa białostockiego standardzie dostępności 0,5 km do przystanku autobusowego, należy stworzyć warunki do obsługi komunikacją autobusową części miasta leżące przy następujących ulicach: Drohiczyńskiej, Kilińskiego, Górnej, Wysokiej i Kościuszki.

Zapewnienia właściwego standardu obsługi podróżnych wymagać będzie:

a) utrzymania we właściwym stanie technicznym ulic, po których kursują autobusy,

b) sukcesywnej wymiany starych autobusów na nowoczesne, bardziej funkcjonalne z dostosowaniem dla ludzi niepełnosprawnych i mniej uciążliwych dla środowiska,

c) obniżenia kosztów funkcjonowania przez Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., a w efekcie do obniżenia obniżenia cen usług transportowych.

7.4. Ścieżki rowerowe

Wyznaczenie ścieżek rowerowych przewiduje się na następujących trasach: Siemiatycze - Grabarka, Siemiatycze - Turna Mała, Siemiatycze -Słowiczyn i w ul. Głowackiego.

8. KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Proponowane rozwiązania oparto na aktualnym rozeznaniu bieżących i przyszłych potrzeb. Dopuszcza się możliwość wprowadzenia nowych elementów i rozwiązań systemów bez konieczności zmiany treści studium pod warunkiem, iż nie zostaną naruszone istotne jego elementy.

8.1. Zaopatrzenie w wodę

Przyjmuje się następujące kierunki działania i zadania w zakresie zaopatrzenia w wodę.

1) Zapewnienie ciągłej dostawy wody mieszkańcom miasta oraz zakładom usługowym, użyteczności publicznej i dla drobnego przemysłu o jakości zgodnej z obowiązującymi normami sanitarnymi w ilości pokrywającej pełne ich potrzeby oraz zapotrzebowania przeciwpożarowego poprzez:
   a) utrzymanie w należytym stanie technicznym komunalnych ujęć wody i stacji uzdatniania przy ul. Sportowej i właściwą ich eksploatację,
   b) w dalszym okresie około 2020 roku budowę ujęcia i stacji wodociągowej przy ul. Wysokiej z przewodem łączącym to ujęcie z ujęciem przy ul. Sportowej z chwilą, gdy miasto osiągnie wielkość, przy której istniejące ujęcie i stacja wodociągowa nie będą mogły pokryć pełnych potrzeb wodnych,
   c) budowę odcinków głównych przewodów wodociągowych zamykających pierścienie w ulicach:
      - Górnej, projektowanej 37Z, Armii Krajowej i przedłużenia jej do
      - 16Z, projektowanej 16Z z połączeniem z istniejącym przewodem w ul. Ogrodowej,
      - projektowanej 32L łączącego sieć wodociągową w ulicach Kościuszki i Wysokiej,

- projektowanej 16L i 21L z połączeniem z siecią w ul. 11-go Listopada,
- Żwirki i Wigury i połączeniem z siecią wodociągową w ul. Kościuszki,
- 23G, na południu miasta, łączy sieć wodociągową w ul. 11-go Listopada z ul. Kościuszki,
- Ciechanowieckiej, projektowanej 5D 4D i cz. ul. Głowackiego do włączenia z przewodem 0 150 mm w tej ulicy;

d) rozbudowę rozdzielczej sieci wodociągowej w układzie pierścieniowym, z zastosowaniem odcinków promienistych w wyjątkowych wypadkach, umożliwiającym podłączenie do niej całej zwartej zabudowy mieszkaniowej usługowej, produkcyjnej istniejącej i projektowanej, w której:

- minimalne średnice projektowanych przewodów wodociągowych rozdzielczych należy przyjmować jako 100 mm,
- projektowane przewody rozdzielcze winny być zaopatrzone w hydranty Ø 100 mm o rozstawie ok. 100 m,
- dla projektowanych przewodów rozdzielczych promienistych należy przeprowadzać obliczenia spadku ciśnienia na przewodzie dla przepływu pożarowego 20 dm^3/sek. przyjmując za punkt wyjściowy ciśnienia wody w sieci przy rozbiorze gospodarczym i pożarowym;

e) zwiększenie pewności i sprawności dystrybucji wody oraz zmniejszenie ilości sytuacji awaryjnych w wyniku diagnozowania stanu technicznego sieci wodociągowej i wymiany niesprawnej armatury (np. zasuw, hydrantów) oraz odcinków o dużej awaryjności, które są przyczyną przerw w dostawie wody, jej ubytków, okresowego pogorszenia jakości i strat ekonomicznych.

2) Pokazana w części graficznej studium lokalizacja projektowanych przewodów w ulicach może ulec zmianie w trakcie szczegółowych analiz projektowych.

3) Wprowadzenie w trybie planowania miejscowego strefy ochrony pośredniej ujęcia wody Zakładu Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex" i pełne respektowanie zakazów:

- lokalizowania wysypisk i wylewisk odpadów komunalnych i przemysłowych,
- lokalizowania stałych grzebowisk zwierząt,
- rolniczego wykorzystania ścieków,
- prowadzenia wielkotowarowych ferm hodowlanych,
- realizowania nowych budynków inwentarskich w systemie bezściółkowym,
- eksploatacji żwiru,
- lokalizowania magazynów nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
- lokalizowania nowych ujęć.

4) Utrzymanie w należytym stanic technicznym i dalsza eksploatacja dla własnych potrzeb zakładowych ujęć wody określonych szczegółowo w punkcie 7.7.6 „Uwarunkowań".
5) Wykonanie na terenach zabudowy mieszkaniowej studni publicznych dla potrzeb obrony cywilnej o wydajności zabezpieczającej zapotrzebowanie 7,5 dm^3/d na mieszkańca.

8.2. Odprowadzenie i oczyszczenie ścieków sanitarnych i wód opadowych

Przewiduje się następujące kierunki działania i zadania w zakresie odprowadzenia i oczyszczenia ścieków sanitarnych i wód opadowych :

1) Przyjmuje się rozdzielczy system kanalizacji w mieście, składający się z niezależnego systemu kanalizacji sanitarnej do odprowadzenia ścieków bytowo-gospodarczych i poprodukcyjnych do miejskiej oczyszczalni ścieków oraz oddzielnego dla kanalizacji deszczowej, z urządzeniami podczyszczającymi, do odprowadzenia wód opadowych z terenów zabudowanych.
2) Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w mieście powinna być prowadzona w zakresie umożliwiającym podłączenie do niej całej zwartej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej istniejącej i projektowanej. Wymagać to będzie:

- budowy kanałów grawitacyjnych z włączeniem do istniejącej kanalizacji na terenach leżących na zachód do rz. Kamionki od północy w kierunku południowym do ulicy oznaczonej w części graficznej studium symbolem 21L oraz w ulicach Górnej, Kościuszki, Armii Krajowej, Kraszewskiego, Gilewskiego i nie skanalizowanych w zabudowie jednorodzinnej po wschodniej stronie od rzeki Kamionki;
- budowy kanałów grawitacyjnych, przepompowni zlokalizowanej przy zbiegu ulic Słowiczyńskiej z przedłużeniem ul. Sportowej oraz drugiej przy ul. Sportowej, kanałów tłocznych z włączeniem do kanalizacji istniejącej w ul. Sportowej dla terenów zabudowy mieszkaniowej i usług turystycznych na północ od rzeki Mahomet;
- budowy kanałów grawitacyjnych przepompowni u zbiegu ulicy Wysokiej i 37Z, kanału tłocznego z włączeniem do istniejącej kanalizacji w ul. Wysokiej dla terenów w rejonie ulicy 37Z od ulicy Armii Krajowej do Wysokiej i terenów przemysłowych na przedłużeniu ul. Wysokiej;
- budowy kanałów grawitacyjnych, przepompowni u zbiegu ulic Górnej i 37Z oraz kanału tłocznego z włączeniem do istniejącej kanalizacji w ul. Kasztanowej dla terenów w rejonie ul. 37Z od ul. Wysokiej do Górnej;
- budowy kanałów grawitacyjnych, przepompowni w południowej części miasta przy rzece Kamionce z kanałem tłocznym do oczyszczalni ścieków dla terenów w rejonie ulicy 11-go Listopada i od ulicy 21L w kierunku południowym.

3) Wszystkie ścieki sanitarne i produkcyjne zebrane z terenu miasta kanalizacją sanitarną winny być skierowane na miejską oczyszczalnię ścieków, którą należy zmodernizować pod kątem usuwania związków biogennych azotu i fosforu, utrzymywać w należytym stanie technicznym i prawidłowo eksploatować.

4) Przewiduje się włączenie do systemu kanalizacji sanitarnej miasta ścieków z Czartajewa z uwagi na ochronę czystości wód zbiorników wodnych w mieście oraz ewentualnie ze wsi w uzgodnieniu z Gminą Wiejską Siemiatycze.

5) Na terenach zabudowy rozproszonej, w której nieracjonalna jest budowa systemów scentralizowanych, przewiduje się preferowania indywidualnych

oczyszczalni ścieków, których rodzaj (przydomowa czy kontenerowa) uzależniony będzie od ilości wytwarzanych ścieków,

6) Rozwój systemów kanalizacji deszczowej wymagać będzie:

   a) opracowania programu ogólnego kanalizacji deszczowej z ustaleniem lokalizacji kanałów, ich parametrów technicznych , urządzeń podczyszczających na wylotach istniejących i projektowanych kanałów deszczowych oraz etapowania realizacji,

   b) sukcesywną budowę kanałów deszczowych z urządzeniami podczyszczającymi oraz budowę urządzeń podczyszczających wody opadowe na istniejących kanałach deszczowych w/g ustaleń przyjętych w programie.

8.3. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów stałych.

1) System gromadzenia, usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych powinien gwarantować ochronę środowiska , maksymalne wykorzystanie składników użytkowych i spełniać wymogi przepisów prawnych Polski Unii Europejskiej,

2) Kierunki działania władz miasta zostały określone w „Planie gospodarki odpadami miasta Siemiatycze do 2015 roku" zatwierdzonym uchwałą Nr XIII/86,87/04 Rady Miejskiej Siemiatycze z dnia 16.07.2004r. - -obecnie w aktualizacji.

Prawidłowa gospodarka odpadami wymaga sukcesywnej realizacji tego planu, a przede wszystkim wykonania określonych w nim zadań strategicznych takich jak:

a) prawidłowa eksploatacja składowiska odpadów w Siemiatyczach, jego rozbudowa z wprowadzeniem instalacji pomocniczych,

b) udział w budowie Zakładów Zagospodarowania odpadów, do którego zostanie włączone Miasto Siemiatycze w aktualizowanym „Planie gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego",

c) prowadzenie wśród mieszkańców, zwłaszcza dzieci i młodzieży, edukacji ekologicznej w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów, segregacji odpadów „u źródła" oraz sposobów ich unieszkodliwiania,

d) objęcie wszystkich mieszkańców miasta systemem zorganizowanej zbiórki odpadów komunalnych z wdrożeniem ich selektywnej zbiórki,

e) organizacja gospodarki odpadami biodegrowalnymi ,

f) wdrożenie i rozwój systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych,

g) rozwój systemu zbiórki odpadów budowlanych,

h) wdrożenie i rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych,

i) sukcesywna realizacja opracowanego programu usuwania wyrobów zawierających azbest.

8.4. Kierunki rozwoju systemu elektroenergetycznego

8.4.1. Dostosowanie systemu do potrzeb wynikających z długofalowego rozwoju zagospodarowania miasta oraz dostarczenie energii elektrycznej w normatywnym standardzie jakościowym i ilościowym w sposób ciągły wymagać będzie:

1) modernizacji systemu, w tym :

   a) linii WN 110 kV Siemiatycze - Siedlce i Siemiatycze - Adamowo,

   b) stacji transformatorowo-rozdzielczej RPZ 110/15 kV,

   c) linii SN 15kV Siemiatycze -Dziadkowice,

   d) linii SN 15 kV Siemiatycze - Kleszczele,

   e) stosownie do potrzeb odbiorców - stacji transformatorowych wnętrzowych, wieżowych i słupowych na terenie miasta (przez np. wymianę transformatorów na jednostki większe),

   f) linii SN 15 kV w miejscach modernizacji stacji transformatorowych,

   g) stosownie do potrzeb linii nn.

2) rozbudowy systemu w tym:

   wyznaczania w planie miejscowym i budowy:

   a) linii WN 110 kV relacji Siemiatycze - Nurzec Stacja,

   b) linii SN 15 kV tzw. „terenowych" w kierunkach Rogawka, Grodzisk, Drohiczyn, Słochy Annopolskie,

   c) linii SN 15 kV pierścieni wewnętrznych i zewnętrznego (poprzez wykorzystanie istniejących odcinków linii SN 15 kV),

d) stacji transformatorowych słupowych, wieżowych lub parterowych na terenach:

- zainwestowanych, o zwiększonym zapotrzebowaniu mocy i energii elektrycznej,
- wyznaczonych i planowanych do wyznaczenia pod zabudowę mieszkaniową i usługową,
- potencjalnej działalności gospodarczej, produkcyjno-usługowej i rekreacyjno-turystycznej, określonych w „kierunkach zagospodarowania" studium,

e) linii SN 15 kV do zasilania poszczególnych projektowanych stacji transformatorowych na terenie miasta.

3) demontażu linii SN 15 kV i NN napowietrznych i kablowych, kolidujących z projektowaną zabudową.

8.4.2. Zmniejszenie uciążliwości urządzeń elektroenergetycznych dla otoczenia należy osiągnąć poprzez:

a) budowę linii energetycznych w sposób niekolizyjny z długofalowym rozwojem osadnictwa oraz chronionymi elementami środowiska przyrodniczego,

b) stosowanie, w przypadku konieczności prowadzenia linii napowietrznych WN w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowo-usługowej, rozwiązań technicznych i normatywnych stref ochronnych, zmniejszających do minimum wpływ w/w linii na ludzi i środowisko,

c) stosowanie do przesyłu energii elektrycznej w zakresie SN 15 kV linii kablowych na terenach intensywnie zabudowanych, objętych ochroną konserwatorską i ekologiczną,

d) stosowanie układów dwutorowych linii SN na terenach intensywnego zainwestowania,

e) wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań technicznych w budowie linii napowietrznych (np. linia SN, NN i telekomunikacyjna na wspólnych słupach)

f) utrzymanie rezerw terenów pod urządzenia elektroenergetyczne, a w szczególności określenia w planach miejscowych ich przeznaczenia i warunków zagospodarowania.

8.4.3. Zasady tworzenia układu docelowego

Aktualnie funkcjonuje pierścień SN 15 kV napowietrzno-kablowy tzw. wewnętrzny.

Stworzenie drugiego pierścienia tzw. zewnętrznego będzie możliwe po przebudowie linii terenowych w kierunkach Rogawka, Grodzisk, Dziadkowice, Drohiczyn i Słochy Annopol - poza teren zabudowy istniejącej i planowanej.

Ze względu na uwarunkowania terenowe oraz charakter zabudowy - proponuje się budowę linii terenowej w kierunku Dziadkowice jako dwutorowej na 2-ch odcinkach w granicach miasta -jeden odcinek wspólnie z pierścieniem zewnętrznym, drugi - z linią SN 15 kV w kierunku Bacik. Przejście linii Dziadkowice przez osiedle „Górne" zakłada się linią kablową. Odcinki linii SN 15 kV, dotychczas zasilające odbiorców na kierunkach Rogawka i Grodzisk winne być wykorzystane do tworzenia pierścienia zewnętrznego.

Istniejące linie SN 15 k V, kolidujące z planowaną zabudową, powinny być przebudowane w sposób umożliwiający swobodną rozbudowę sieci rozgałęźnych do zasilania poszczególnych osiedli. Z układu funkcjonalno-przestrzennego wynika również potrzeba budowy pierścienia kablowego, który obsługiwałby zabudowę wielorodzinną istniejąca i projektowaną zarówno we wschodniej jak i zachodniej części miasta.

Na rysunku studium pokazano zakładany docelowy układ sieci SN 15 kV. Założony system spełnia optymalne warunki pod względem:

- pewności zasilania (układ pierścieniowy),
- zapewnienia pożądanej ilości i jakości przesyłanej mocy,
- łatwości sukcesywnej rozbudowy istniejącego układu.

Lokalizacje proj. stacji transformatorowych mają charakter symboliczny ze względu na brak na tym etapie opracowania sposobu zagospodarowania poszczególnych terenów.

8.5. Kierunki rozwoju ciepłownictwa

Kierunki rozwoju ciepłownictwa w mieście to:

a) sukcesywne zwiększanie udziału proekologicznych nośników energetycznych dla zmniejszenia zanieczyszczeń środowiska,

b) likwidacja niskosprawnych kotłowni węglowych,

c) modernizacja istniejących kotłowni, wymagających poprawy sprawności, zmniejszenia emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego,

d) zagospodarowanie nadwyżek mocy cieplnej poprzez podłączenie odbiorców zasilanych z niskosprawnych indywidualnych kotłowni węglowych,

e) zabezpieczenie zaopatrzenia w ciepło terenów budownictwa wielorodzinnego poprzez zagospodarowanie nadwyżek w istniejących kotłowniach oraz ewentualną budowę nowych kotłowni osiedlowych,

f) zabezpieczenie potrzeb budownictwa jednorodzinnego poprzez indywidualne kotłownie przystosowane do pracy na paliwach ekologicznych, a w szczególności gazu ziemnego,

g) zmniejszanie strat cieplnych w konstrukcjach nowych budynków i poprzez modernizację starych o złych warunkach termoizolacyjnych,

h) wprowadzanie nowych rozwiązań technicznych i technologicznych w urządzeniach ciepłowniczych, zwiększających efektywność ich wykorzystania i ułatwiających obsługę oraz zmniejszających w efekcie koszty eksploatacji,

i) i) propagowanie proekologicznych rozwiązań ciepłowniczych niekonwenjonalnych (baterie słoneczne, elektrownie wiatrowe),

j) kontrola i restrykcje w stosunku do emiterów największych ponadnormatywnych zanieczyszczeń energetycznych.

W „Projekcie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło miasta Siemiatycze" opracowanych przez Narodową Agencję Poszanowania Energii S, A. w Warszawie - filia w Białymstoku sformułowano główne założenia i wnioski dotyczące tego zagadnienia.

8.6. Kierunki rozwoju gazownictwa

8.6.1. Dostosowanie systemu do potrzeb wynikających z długofalowego rozwoju zagospodarowania miasta oraz zapewnienie dostaw gazu ziemnego w normatywnym standardzie jakościowym i ilościowym w sposób ciągły wymagać będzie:

a) budowy gazociągu odgałęźnego wysokiego ciśnienia (0 200 mm i ciśnieniu 6,4 Mpa) relacji Słowatycze gm. Sarnaki - gm. Siemiatycze - od istniejącego gazociągu w/c Wysokoje (Białoruś) – Rembelszczyzna, przebiegającego na południu województwa podlaskiego;

b) budowy gazociągu odgałęźnego wysokiego ciśnienia (0 100, 6,4 Mpa) spinającego projektowany w/w gazociąg 0 200 z istniejącym gazociągiem (0 100, 5,5 Mpa) relacji Mielnik- m. Siemiatycze;

c) budowy sieci gazociągu średniego ciśnienia na obszarach istniejącej i planowanej zabudowy niskiej intensywności głównie typu jednorodzinnego;

d) budowy sieci gazociągu niskiego ciśnienia na obszarach istniejącej i planowanej zabudowy średniej intensywności mieszkaniowo-usługowej, głównie wielorodzinnej.

8.6.2. Zmniejszenie uciążliwości urządzeń gazowniczych dla otoczenia. Osiągnąć to można poprzez:

a) budowę gazociągów w sposób niekolizyjny z długofalowym rozwojem osadnictwa oraz chronionymi elementami środowiska przyrodniczego,

b) wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań technicznych przy budowie systemu oraz przy modernizacji istniejących sieci,

c) utrzymanie rezerw terenów pod urządzenia gazownicze, a w szczególności określenia w planach miejscowych ich miejsca przebiegu w rozrządzie uzbrojenia ulic.

8.7. Kierunki rozwoju telekomunikacji

Kierunki rozwoju telekomunikacji to:

1) dostosowanie systemu do potrzeb wynikających z rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta przy zachowaniu odpowiedniego standardu pod względem jakości i ilości świadczonych usług. Wymagać to będzie:
   a) utrzymania w należytej sprawności technicznej istniejących urządzeń telekomunikacyjnych,
   b) pełnego wykorzystania możliwości istniejących urządzeń telekomunikacyjnych,
   c) rozbudowy w/g potrzeb sieci telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie, z lokalizowaniem wg potrzeb, inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w rozumieniu wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w szczególności na nowych terenach rozwojowych,
   d) rozbudowy adekwatnej do możliwości linii rozdzielczych - linii abonenckich,
2) tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju systemu telekomunikacyjnego w mieście poprzez rezerwę terenu w opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych obszarów miasta;
3) zmniejszenia uciążliwości urządzeń systemu dla otoczenia poprzez budowę ich w sposób niekolizyjny z rozwojem osadnictwa (np. wykorzy stania ist. linii elektroenergetycznych WN i SN do podwieszania przewodów telekomunikacyjnych;
4) utrzymania w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego pasów radiokomunikacji i teletransmisji - wolnych od zabudowy mogącej kolidować z funkcjonowaniem urządzeń radiokomunikacji i teletransmisji.

9. OBRONA CYWILNA I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

W gospodarce przestrzennej miasta należy stosować następujące zasady służące zabezpieczeniu potrzeb obrony cywilnej i ochrony przeciwpożarowej.

9.1. Obrona cywilna

a) w rejonach budownictwa wielorodzinnego należy przewidywać rezerwę terenów pod budowle ochronne (schrony, ukrycia, szczeliny),

b) w budynkach przemysłowych, usługowych, użyteczności publicznej, mieszkalno-usługowych i mieszkalnych - należy na etapie sporządzania planów realizacyjnych przewidzieć schrony i ukrycia w uzgodnieniu z Wydziałem ZKOLiSO,

c) w rejonach budownictwa jednorodzinnego należy przewidywać ukrycia typu II wykonane przez mieszkańców we własnym zakresie w okresie podwyższonej gotowości obronnej Państwa,

d) bez względu na typ zabudowy zarezerwować należy tereny pod budowę awaryjnych studni wody pitnej (7,5 1 na osobę/ dobę). Odległość studni od budynków mieszkalnych lub zgrupowań ludności powinna wynosić najwyżej 800 m,

e) istniejące studnie powinny być zabezpieczone przed likwidacją i przystosowane do sprawnego uruchomienia i eksploatacji w sytuacjach kryzysowych,

f) oświetlenie zewnętrzne (ulice, zakłady pracy) należy przystosować do zaciemniania i wygaszania,

g) należy uwzględnić system alarmowania i powiadamiania mieszkańców w wypadku zagrożeń poprzez syreny alarmowe przyjmując promień słyszalności syreny do 300 m,

h) układ projektowanych i modernizowanych dróg i ulic powinien spełniać następujące warunki:

- szerokość ulicy powinna uniemożliwić ewentualne zagruzowanie,
- powinny być połączenia z traktami przelotowymi – zapewniające sprawną ewakuację ludności w okresie zagrożenia,

- należy wyznaczyć trasy przejazdu dla pojazdów z toksycznymi środkami przemysłowymi,

i) przy opracowaniu miejscowych planów osiedli w skali 1 : 1 000 należy na przedsięwzięcia obrony cywilnej wykonać aneks do planu,

j) należy zachować istniejące lub projektowane obiekty obrony cywilnej nie dopuszczając do ich likwidacji,

k) wszelkie plany zagospodarowania przestrzennego należy przed ich uchwaleniem przez Radę Miasta uzgadniać z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obrony Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

9.2. Ochrona przeciwpożarowa

a) należy zachować istniejące w mieście obiekty straży pożarnej,

b) przy realizacji sieci wodociągowej należy przewidywać na terenach zabudowanych odpowiednią ilość hydrantów dla celów przeciwpożarowych w odległości około 100 m od siebie,

c) przy projektowaniu i modernizacji obiektów przemysłowych i usługowych należy przewidywać drogi pożarowe - dostępne do obiektów,

d) dla nowoprojektowanych i modernizowanych budynków mieszkalnych i innych należy przewidywać niepalne pokrycia dachów,

e) należy dążyć do eliminacji niepalnych pokryć dachów na istniejących budynkach,

f) budynki mieszkalne i niemieszkalne powinny posiadać instalacje odgromowe.

Przedsięwzięcia wymienione pod literami a, b, c, d powinny być uzgadniane z Powiatową Komendą Straży Pożarnej.

10. KIERUNKI DZIAŁAŃ I ZADANIA WŁADZ SAMORZĄDOWYCH W CELU REALIZACJI POLITYKI

Rozwój lokalny powinien być rozumiany jako kompleks pozytywnych przeobrażeń jakościowych dotyczących obszaru miasta w zakresie ludności tu zamieszkałej.

Szeroko pojęty rozwój miasta jest procesem złożonym, ukierunkowanym na wykorzystanie zasobów ludzkich, potencjału produkcyjnego i usługowego oraz struktur instytucjonalnych,

W celu realizacji założonej polityki przestrzennej miasta władze samorządowe powinny:

a) być rzeczywistym gospodarzem obszaru miasta i zajmować się wszystkimi składnikami miasta, niezależnie od charakteru własności i rozwiązań instytucjonalnych,

b) odpowiadać za rozwój miasta, nie ograniczając się jedynie do działań doraźnych, lecz zajmować się również tworzeniem i realizacją strategii rozwoju,

c) realizować zadania, do których jest powołana (zaspokojenie potrzeb wspólnoty gminnej) nie tylko swoimi bezpośrednimi przedsięwzięciami, lecz także za pośrednictwem działań podmiotów innych, a więc ogółu podmiotów gospodarujących na terenie miasta. Władza miejska ma za zadanie kształtować zachowania podmiotów gospodarczych pod kątem osiągania założonych celów strategii rozwoju miasta.

Zadaniem miasta służącym osiągnięciu celu jest przede wszystkim ożywienie (poprawa) gospodarki i tworzenie klimatu do lokalizacji i dobrego funkcjonowania podmiotów gospodarczych w mieście.

Realizacja zadań władz lokalnych może odbywać się poprzez:

- działania własne zmierzające do lokalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych kapitału zewnętrznego na terenie miasta (w tych działaniach niezbędny jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, by móc oferować tereny lub obiekty pod zainwestowanie),
- stwarzanie ułatwień dla istniejących i nowo powstających firm - zwłaszcza w początkowym okresie działania podmiotów gospodarczych.

Narzędziami w realizacji polityki przestrzennej miasta są:

a) polityka finansowa realizowana w budżecie miasta (świadome stwarzanie ulg w podatkach, zróżnicowane opłaty za korzystanie ze środowiska),

b) współpraca z władzami regionalnymi,

c) skuteczne funkcjonowanie instytucji wspierających biznes,

d) programy rozwoju, w tym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,

e) kontrakt zawarty między gminą a organami Państwa (może być zawarta umowa między miastem a Wojewodą z udziałem podmiotów gospodarczych w sprawie pomocy miastu w rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, budowie urządzeń kulturalnych, budowie sieci transportowych itp.).

Studium zagospodarowania przestrzennego miasta Siemiatycze

kierunki rozwoju

skala 1 : 5 000

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr IV/17/18
Rady Miasta Siemiatycze
z dnia 28 grudnia 2018 r.

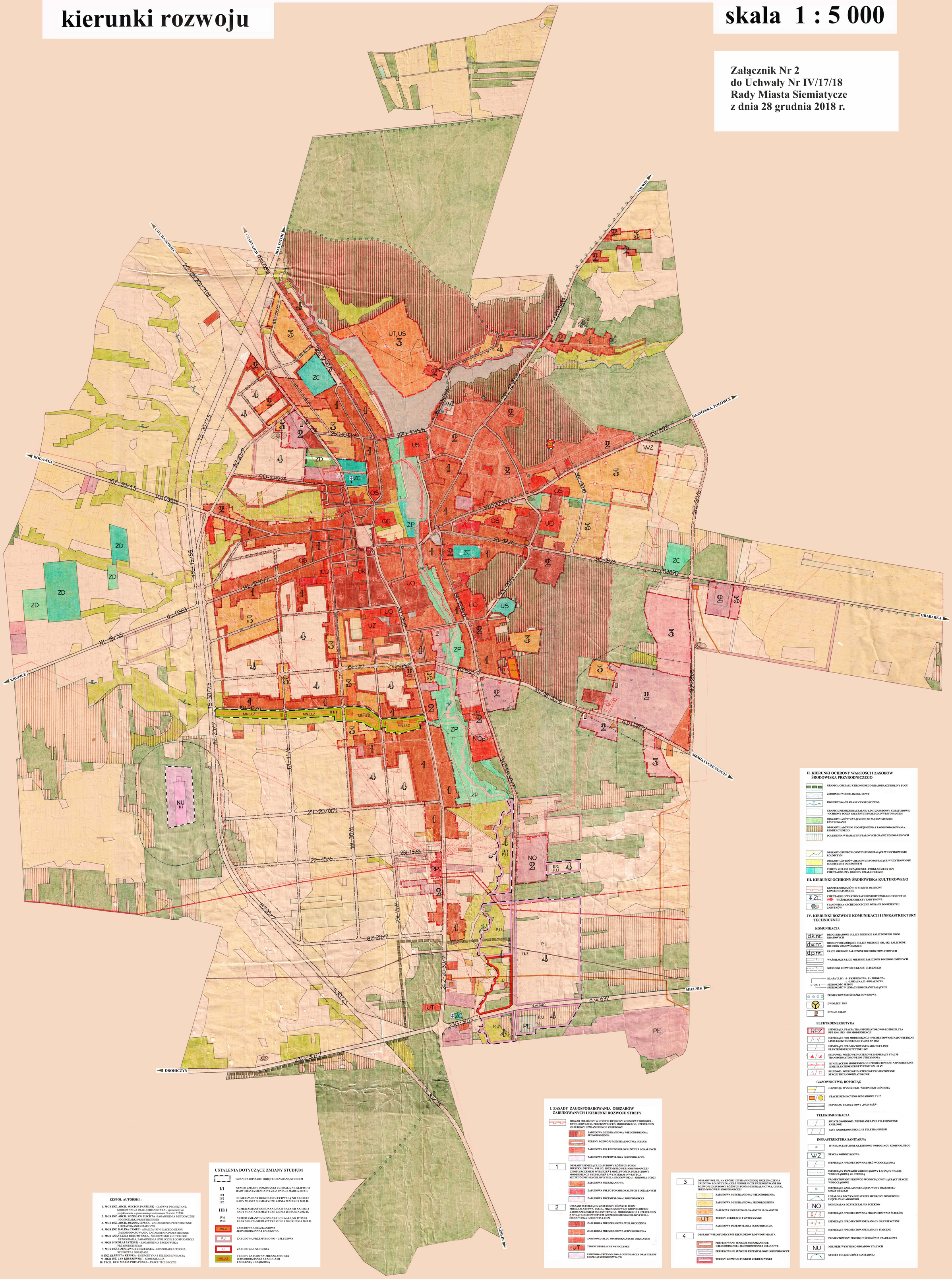

ZESPÓŁ AUTORSKI :

1. **MGR INŻ. ARCH. WIKTOR PANFILUK** - GŁÓWNY PROJEKTANT, KOORDYNACJA PRAC, URBANISTYKA - uprawniony do projektowania w planowaniu przestrzennym Nr ewid. 557/88
2. **MGR INŻ. ARCH. ZDZISŁAW PLICHTA** - ZAGADNIENIA METODYCZNE I GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ
3. **MGR INŻ. ARCH. JOANNA LIPSKA** - ZAGADNIENIA PRZESTRZENNE I OPRACOWANIE GRAFICZNE
4. **MGR INŻ. HALINA CZMUT** - ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ZAGOSPODAROWANIA, ZAGADNIENIA PRZESTRZENNE
5. **MGR ANASTAZJA BRZOZOWSKA** - ŚRODOWISKO KULTUROWE, DEMOGRAFIA, ZAGADNIENIA SPOŁECZNE I GOSPODARCZE
6. **MGR MIKOŁAJ PATEJUK** - ZAGADNIENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO
7. **MGR INŻ. CZESŁAWA KRUSZEWSKA** - GOSPODARKA WODNA, ŚCIEKOWA I ODPADAMI
8. **INŻ. ELŻBIETA KĘPSKA** - ENERGETYKA I TELEKOMUNIKACJA
9. **MGR INŻ. JAN KRUSZEWSKI** - KOMUNIKACJA
10. **TECH. BUD. MARIA POPŁAWSKA** - PRACE TECHNICZNE

USTALENIA DOTYCZĄCE ZMIANY STUDIUM

GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM

I/1 NUMER ZMIANY DOKONANEJ UCHWAŁĄ NR XLII/181/10 RADY MIASTA SIEMIATYCZE Z DNIA 31 MARCA 2010 R.

II/1, II/2, II/3 NUMER ZMIANY DOKONANEJ UCHWAŁĄ NR XX/107/12 RADY MIASTA SIEMIATYCZE Z DNIA 28 MARCA 2012 R.

III/1 NUMER ZMIANY DOKONANEJ UCHWAŁĄ NR XX/108/12 RADY MIASTA SIEMIATYCZE Z DNIA 28 MARCA 2012 R.

IV/1, IV/2 NUMER ZMIANY DOKONANEJ UCHWAŁĄ NR IV/17/18 RADY MIASTA SIEMIATYCZE Z DNIA 28 GRUDNIA 2018 R.

MN.U.Z — ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA I USŁUGOWA

P.U — ZABUDOWA PRZEMYSŁOWO - USŁUGOWA

U — ZABUDOWA USŁUGOWA

MN.U.Z — TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ Z USŁUGAMI I ZIELENIĄ URZĄDZONĄ

I. ZASADY ZAGOSPODAROWANIA OBSZARÓW ZABUDOWANYCH I KIERUNKI ROZWOJU STREFY

OBSZAR POŁOŻONY W STREFIE OCHRONY KONSERWATORSKIEJ - REWALORYZACJI, PRZEKSZTAŁCEŃ, MODERNIZACJI, UZUPEŁNIEŃ ZABUDOWY I ZMIAN FUNKCJI ZABUDOWY

- ZABUDOWA MIESZKANIOWA WIELORODZINNA / JEDNORODZINNA
- TERENY ROZWOJU MIESZKALNICTWA I USŁUG
- ZABUDOWA USŁUG PONADLOKALNYCH I LOKALNYCH
- ZABUDOWA PRZEMYSŁOWA I GOSPODARCZA

1 OBSZARY ISTNIEJĄCEJ ZABUDOWY RÓŻNYCH FORM MIESZKALNICTWA, USŁUG, PRZEMYSŁOWEJ I GOSPODARCZEJ Z DOPUSZCZENIEM WYBURZEŃ I MOŻLIWOŚCIĄ PRZEBUDOWY MODERNIZACJI UZUPEŁNIEŃ Z WYJĄTKIEM INWESTYCJI SZCZEGÓLNIE SZKODLIWYCH DLA ŚRODOWISKA I ZDROWIA LUDZI

- ZABUDOWA MIESZKANIOWA
- ZABUDOWA USŁUG PONADLOKALNYCH I LOKALNYCH
- ZABUDOWA PRZEMYSŁOWA I GOSPODARCZA

2 OBSZARY ISTNIEJĄCEJ ZABUDOWY RÓŻNYCH FORM MIESZKALNICTWA, USŁUG, PRZEMYSŁOWEJ I GOSPODARCZEJ Z DOPUSZCZENIEM ZMIANY FUNKCJI, MODERNIZACJI I UZUPEŁNIEŃ Z WYJĄTKIEM INWESTYCJI SZCZEGÓLNIE SZKODLIWYCH DLA ŚRODOWISKA I ZDROWIA LUDZI

- ZABUDOWA MIESZKANIOWA WIELORODZINNA
- ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA
- ZABUDOWA USŁUG PONADLOKALNYCH I LOKALNYCH
- UT — TERENY REKREACJI I WYPOCZYNKU
- ZABUDOWA PRZEMYSŁOWA I GOSPODARCZA ORAZ TERENY EKSPLOATACJI KRUSZYW (PE)

3 OBSZARY ROLNE, NA KTÓRE UZYSKANO ZGODĘ PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH NA CELE NIEROLNICZE PRZEWIDYWANE DO ROZWOJU ZABUDOWY RÓŻNYCH FORM MIESZKALNICTWA, USŁUG, PRZEMYSŁOWEJ I GOSPODARCZEJ

- ZABUDOWA MIESZKANIOWA WIELORODZINNA
- ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA
- ZABUDOWA USŁUG PONADLOKALNYCH I LOKALNYCH
- UT — TERENY REKREACJI I WYPOCZYNKU
- ZABUDOWA PRZEMYSŁOWA I GOSPODARCZA

4 OBSZARY WIELOFUNKCYJNE KIERUNKÓW ROZWOJU MIASTA

- PREFEROWANE FUNKCJE MIESZKANIOWE WIELORODZINNE / JEDNORODZINNE I USŁUGOWE
- PREFEROWANE FUNKCJE PRZEMYSŁOWE I GOSPODARCZE
- TERENY ROZWOJU FUNKCJI REKREACYJNEJ

II. KIERUNKI OCHRONY WARTOŚCI I ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- GRANICA OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINY BUGU
- ZBIORNIKI WODNE, RZEKI, ROWY
- PROJEKTOWANE KLASY CZYSTOŚCI WÓD
- GRANICA NIEPRZEKRACZALNEJ LINII ZABUDOWY KURATUROWEJ - OCHRONY DOLIN RZECZNYCH PRZED ZAINWESTOWANIEM
- OBSZARY LASÓW WYŁĄCZONE ZE ZMIANY SPOSOBU UŻYTKOWANIA
- OBSZARY LASÓW DO UDOSTĘPNIENIA I ZAGOSPODAROWANIA REKREACYJNEGO
- DOLESIENIA W RAMACH USTALONYCH GRANIC POŁNO-LEŚNYCH
- OBSZARY GRUNTÓW ORNYCH POZOSTAJĄCE W UŻYTKOWANIU ROLNICZYM
- OBSZARY UŻYTKÓW ZIELONYCH POZOSTAJĄCE W UŻYTKOWANIU ROLNICZYM I OCHRONNYM
- TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ - PARKI, SKWERY (ZP) CMENTARZE (ZC), OGRODY DZIAŁKOWE (ZD)

III. KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

- GRANICE OBSZARÓW W STREFIE OCHRONY KONSERWATORSKIEJ
- ZC — CMENTARZE O WARTOŚCIACH HISTORYCZNO-KULTUROWYCH
- WAŻNIEJSZE OBIEKTY ZABYTKOWE
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

IV. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

KOMUNIKACJA

- d.k.nr. — DROGI KRAJOWE I ULICE MIEJSKIE ZALICZONE DO DRÓG KRAJOWYCH
- d.w.nr. — DROGI WOJEWÓDZKIE I ULICE MIEJSKIE (681, 682) ZALICZONE DO DRÓG WOJEWÓDZKICH
- d.p.nr. — ULICE MIEJSKIE ZALICZONE DO DRÓG POWIATOWYCH
- WAŻNIEJSZE ULICE MIEJSKIE ZALICZONE DO DRÓG GMINNYCH
- KIERUNKI ROZWOJU UKŁADU ULICZNEGO
- L - 20 / 6 — KLASA ULIC : S - EKSPRESOWA, Z - ZBIORCZA, L - LOKALNA, D - DOJAZDOWA; SZEROKOŚĆ JEZDNI; SZEROKOŚĆ W LINIACH ROZGRANICZAJĄCYCH
- PROJEKTOWANE ŚCIEŻKI ROWEROWE
- DWORZEC PKS
- STACJE PALIW

ELEKTROENERGETYKA

- RPZ — ISTNIEJĄCA STACJA TRANSFORMATOROWO-ROZDZIELCZA RPZ /110 / 15kV - DO MODERNIZACJI
- ISTNIEJĄCE / DO MODERNIZACJI / PROJEKTOWANE NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE SN 15kV
- ISTNIEJĄCE / PROJEKTOWANE KABLOWE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 15kV
- SŁUPOWE / WIEŻOWE PARTEROWE ISTNIEJĄCE STACJE TRANSFORMATOROWE DO UTRZYMANIA
- ISTNIEJĄCE DO MODERNIZACJI / PROJEKTOWANE NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE WN 110 kV
- SŁUPOWE / WIEŻOWE PARTEROWE PROJEKTOWANE STACJE TRTANSFORMATOROWE

GAZOWNICTWO, ROPOCIĄG

- GAZOCIĄG WYSOKIEGO / ŚREDNIEGO CIŚNIENIA
- STACJE REDUKCYJNO-POMIAROWE I° / II°
- ROPOCIĄG TRANZYTOWY „PRZYJAŹŃ"

TELEKOMUNIKACJA

- ŚWIATŁOWODOWE / MIEDZIANE LINIE TELEFONICZNE KABLOWE
- PASY RADIOKOMUNIKACJI I TELETRANSMISJI

INFRASTRUKTURA SANITARNA

- ISTNIEJĄCE STUDNIE GŁĘBINOWE WODOCIĄGU KOMUNALNEGO
- WZ — STACJA WODOCIĄGOWA
- ISTNIEJĄCA / PROJEKTOWANA SIEĆ WODOCIĄGOWA
- ISTNIEJĄCY PRZEWÓD WODOCIĄGOWY ŁĄCZĄCY STACJĘ WODOCIĄGOWĄ ZE STUDNIĄ
- PROJEKTOWANY PRZEWÓD WODOCIĄGOWY ŁĄCZĄCY STACJE WODOCIĄGOWE
- ISTNIEJĄCE ZAKŁADOWE UJĘCIA WODY PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO
- USTALONA DECYZYJNIE STREFA OCHRONY POŚREDNIEJ UJĘCIA ZAKŁADOWEGO
- NO — KOMUNALNA OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
- ISTNIEJĄCA / PROJEKTOWANA PRZEPOMPOWNIA ŚCIEKÓW
- ISTNIEJĄCE / PROJEKTOWANE KANAŁY GRAWITACYJNE
- ISTNIEJĄCE / PROJEKTOWANE KANAŁY TŁOCZNE
- PROJEKTOWANY PRZEZRZUT ŚCIEKÓW Z CZARTAJEWA
- NU — MIEJSKIE WYSYPISKO ODPADÓW STAŁYCH
- STREFA UCIĄŻLIWOŚCI SANITARNEJ

Załącznik Nr 2A
do uchwały Nr IV/17/18
Rady Miasta Siemiatycze
z dnia 28 grudnia 2018 r.

FRAGMENT RYSUNKU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SIEMIATYCZE Z UWIDOCZNIONĄ ZMIANĄ

SKALA 1 : 5 000

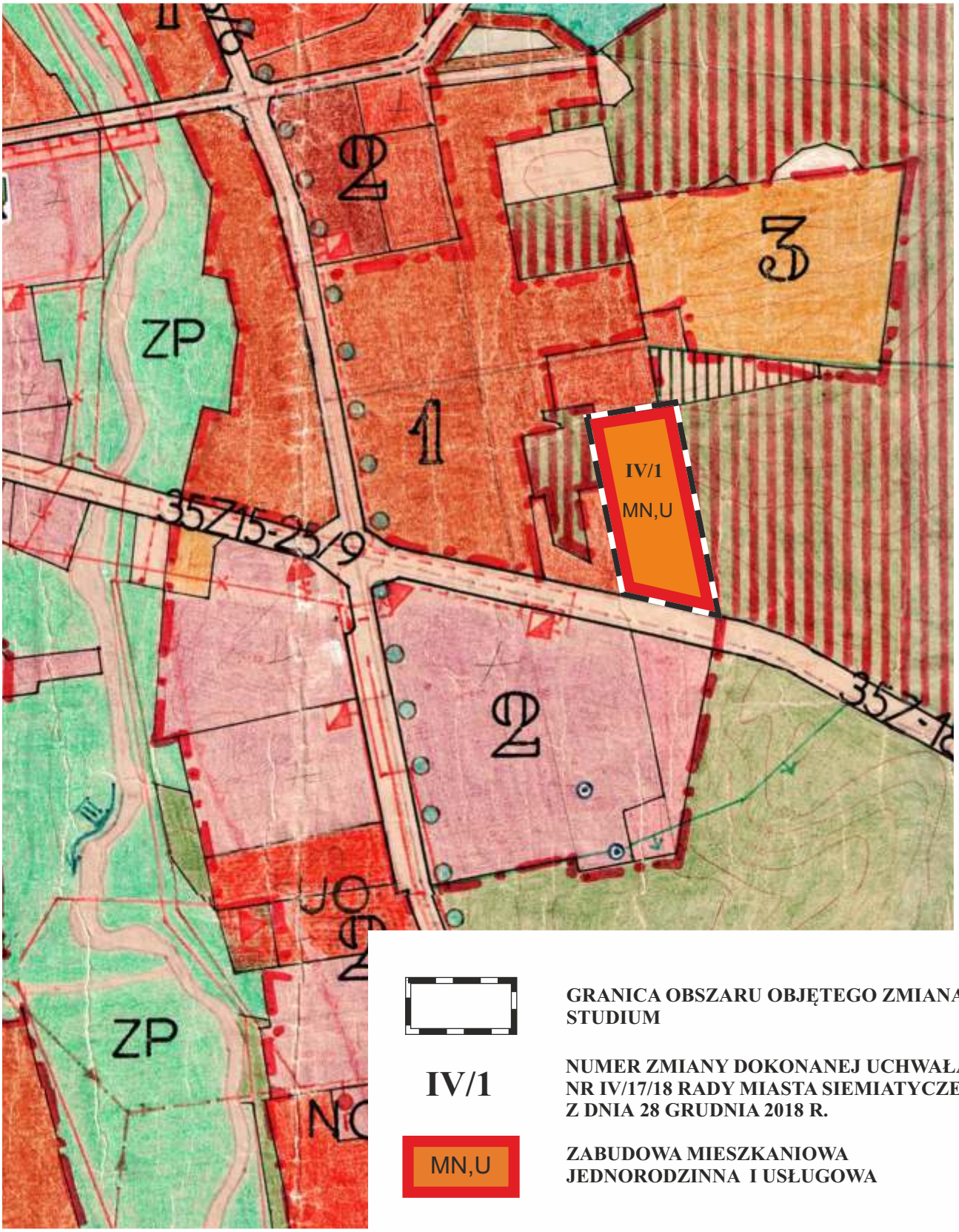

GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM

IV/1 — **NUMER ZMIANY DOKONANEJ UCHWAŁĄ NR IV/17/18 RADY MIASTA SIEMIATYCZE Z DNIA 28 GRUDNIA 2018 R.**

MN,U — **ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA I USŁUGOWA**

Załącznik Nr 2B
do uchwały Nr IV/17/18
Rady Miasta Siemiatycze
z dnia 28 grudnia 2018 r.

FRAGMENT RYSUNKU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SIEMIATYCZE Z UWIDOCZNIONĄ ZMIANĄ

SKALA 1 : 5 000

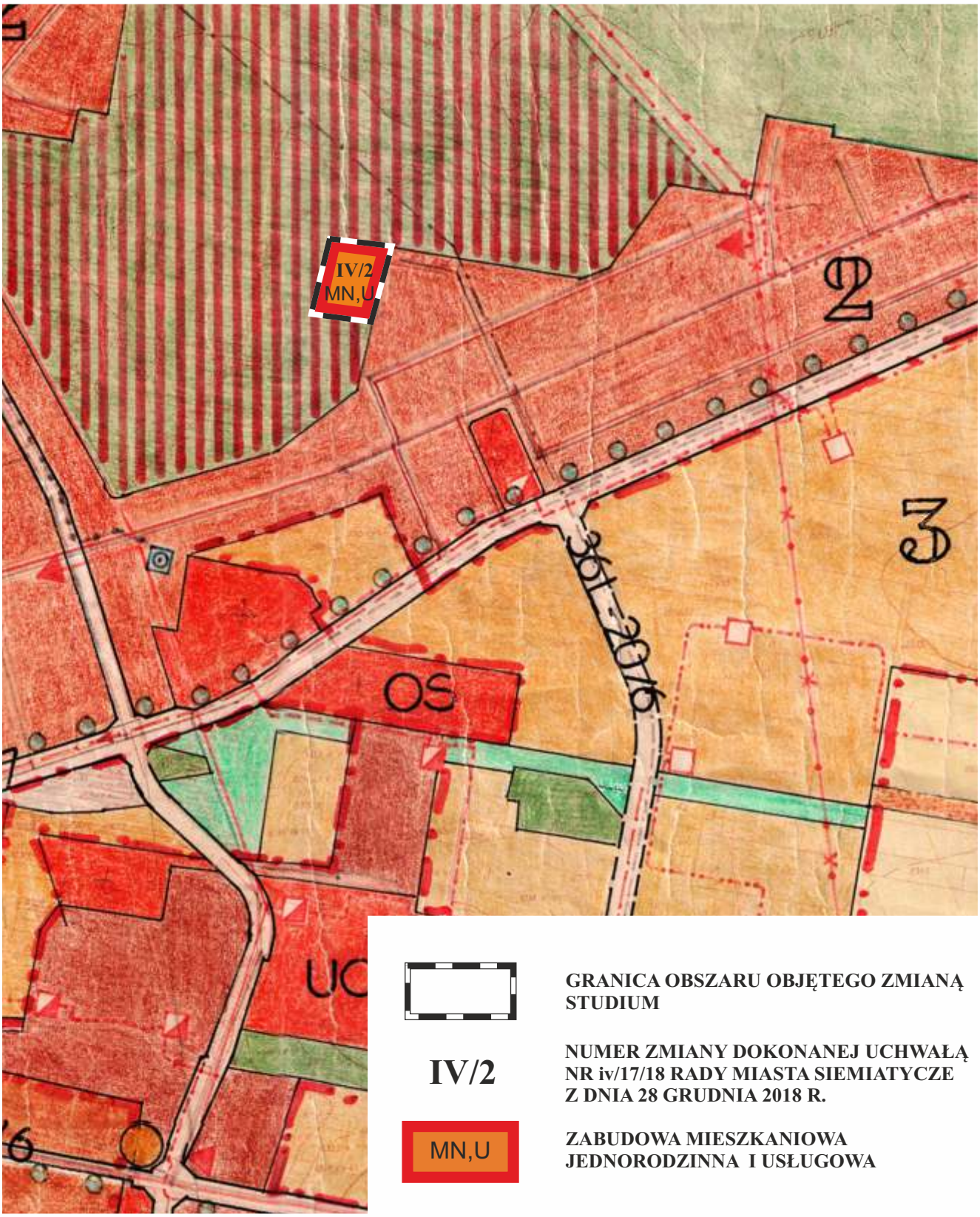

GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM

IV/2 — NUMER ZMIANY DOKONANEJ UCHWAŁĄ NR iv/17/18 RADY MIASTA SIEMIATYCZE Z DNIA 28 GRUDNIA 2018 R.

MN,U — ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA I USŁUGOWA

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr IV/17/18

Rady Miasta Siemiatycze

z dnia 28 grudnia 2018 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE O SPOSOBIE ROZPATRZENIA
nieuwzględnionych przez Burmistrza Miasta Siemiatycze uwag wniesionych do projektu jednostkowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Siemiatycze
w trakcie wyłożenia do publicznego wglądu w dniach:
od 18 października 2018 r. do 08 listopada 2018 r. i 21 dni po jego wyłożeniu

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945) Rada Miasta Siemiatycze stwierdza, że do projektu jednostkowej zmiany studium uwag nie wniesiono.